

Agenda

Teitl y cyfarfod:	Cyfarfod Bwrdd CNC – Cyfarfod Cyhoeddus
Dyddiad y cyfarfod:	Dydd Mercher 29 Gorffennaf 2026
Amser y cyfarfod:	9:00 – 12:00
Lleoliad:	Rhithiol
Amser	Eitem
09:00 (30 munud)	Sesiwn Cyfarwyddwyr
9:30 (5 munud)	Eitem 1. Agor y Cyfarfod • Croeso • Datganiad Buddiannau • Egluro trefn y cyfarfod Noddwr a Chyflwynydd: Neil Sachdev (Cadeirydd) Crynodeb: NODI unrhyw ddatganiadau buddiannau
9:35 (5 munud)	Eitem 2. Adolygu Cofnodion a'r Log Camau Gweithredu a Phenderfyniadau 2A. Adolygu Cofnodion Cyfarfod Cyhoeddus y Bwrdd a gynhaliwyd ar 20 Mai 2B. Adolygu'r Log Camau Gweithredu a Phenderfyniadau Cyhoeddus Noddwr a Chyflwynydd: Neil Sachdev (Cadeirydd) Crynodeb: CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod blaenorol a'r Log Camau Gweithredu
9:40 (10 munud)	Eitem 3. Diweddariad gan y Cadeirydd Noddwr a Chyflwynydd: Neil Sachdev (Cadeirydd) Crynodeb: NODI diweddariad y Cadeirydd i'r Bwrdd

9:50
(20 munud)

Eitem 4. Adroddiad gan y Prif Weithredwr

Noddwr a Chyflwynydd: Ceri Davies, Prif Weithredwr

Crynodeb: NODI y sefyllfa bresennol a diweddaru'r Bwrdd ar weithgareddau allweddol

Cyfeirnod papur: 26-07-B01

10:10
(20 munud)

Eitem 5. Diweddaru Adroddiad y Pwyllgorau

Noddwyr a Chyflwynwyr: Cadeiryddion Pwyllgorau

Pwyllgor neu ffora sydd wedi gyfarfod ers Bwrdd diwethaf:-

- Pwyllgor Archwilio a Rheoli Risg – 4 Mehefin ac 8 Gorffennaf (Cyfarfod Adroddiad Blynnyddol a Chyfrifon) - **Cyfeirnod papur: 26-07-B03 & 26-07-B14**
- Pwyllgor Cyllid – 2 Gorffennaf - **Cyfeirnod papur: 26-07-B11**
- Pwyllgor Pobl – 24 Mehefin - **Cyfeirnod papur: 26-07-B04**
- Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig – 11 Mehefin – **Cyfeirnod papur: 26-07-B02**
- Fforwm Rheoli Tir Cymru – 6 Mehefin Fforwm Mynediad Cenedlaethol Cymru – 7 Gorffennaf
- Pwyllgor Cyflawni Strategol – 13 Gorffennaf

Pwyllgor neu ffora nad ydynt i gyfarfod tan ar ôl Bwrdd:-

- Pwyllgor Cyngori ar Dystiolaeth
- Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd
- Pwyllgor Ystad Tir
- Fforwm Pysgodfeydd Cymru
- Fforwm Rheoli Dŵr Cymru

Crynodeb: NODI y diweddariadau gan Bwyllgorau'r Bwrdd a Fforymau CNC, mewnol ac allanol, a chyfarfodydd a gynhaliwyd

10:30
(10 munud)

Eitem 6. Adroddiad Perfformiad Cyllid

Noddwr: Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol

Cyflwynydd: Rob Bell, Pennaeth Cyllid

Crynodeb: CYMERADWYO'R newid yn y rhagolwg diweddaraaf ac i GRAFFU'R perfformiad ariannol

Cyfeirnod papur: 26-07-B06

10:45
(10 munud)

Eitem 7. Datganiad Caethwasiaeth Fodern Blynyddol

Noddwr a Chyflwynydd: Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol

Crynodeb: CYMERADWYO y Ddatganiad Caethwasiaeth Fodern CNC ar gyfer 2026-27 ac Atal Caethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl: Cynllun 5 Mlynedd (2026-2031).

Cyfeirnod papur: 26-07-B05

10:55
(10 munud)

Egwyf

11:05
(20 munud)

Eitem 8. Adroddiad Llesiant, Iechyd a Diogelwch Blynyddol

Noddwr: Louise White, Cyfarwyddwr Gweithredol Pobl, Cyfleusterau a'r Fflyd

Cyflwynydd: Charlotte Morgan, Rheolwr Llesiant, Iechyd a Diogelwch

Crynodeb: CYMERADWYO yr Adroddiad Blynyddol Lles, Iechyd a Diogelwch a Dysgu a Ddatblygu ar gyfer 2025-2026.

Cyfeirnod papur: 26-07-B07

11:25
(20 munud)

Eitem 9. Adroddiad Chwarterol Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes – Ch1

Noddwr: Prys Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth, Polisi a Thystiolaeth

Cyflwynwyr: Arweinwyr Amcanion Llesiant; Sarah Williams, Pennaeth Strategaeth Gorfforaethol a PMO

Crynodeb: CYMERADWYO yr Adroddiad Perfformiad Chwarter 1 y Cynllun Busnes 2026/27. Cymryd NODYN o'r Adroddiad Perfformiad Mewnol a chymryd NODYN o'r prif risgiau cyflawni a'r mesurau lliniaru a nodwyd yn yr adroddiad.

Cyfeirnod papur: 26-07-B08

11:45
(10 munud)

Eitem 10. Sut wnaethom ni yn y cyfarfod hwn?

Noddwr: Neil Sachdev, Cadeirydd

Crynodeb: Adolygiad o'r cyfarfod

11:55 (5 munud)	Eitem 11. Unrhyw Fater Arall
12:00	Cloi'r Cyfarfod Cyhoeddus
12:00 (45 munud)	Cinio

Cofnodion heb eu cadarnhau

Teitl y cyfarfod:	Cyfarfod Bwrdd CNC (Cyhoeddus)
Lleoliad:	Swyddfa Llandarcy a Teams
Dyddiad y cyfarfod:	20 Mai 2026
Aelodau yn bresennol:	Neil Sachdev, Cadeirydd Ceri Davies, Prif Weithredwr Sarah Albon Dr Hushneara Begum Rebecca Colley-Jones Dr Pete Fox Yr Athro Calvin Jones Lesley Jones Yr Athro Rhys Jones Mark McKenna Helen Pittaway Adam Taylor
Aelodau o'r Tîm Gweithredol yn bresennol:	Prys Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth, Polisi a Thystiolaeth Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol Dominic Driver, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau Cenedlaethol Lyndsey Rawlinson, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau Lle
Mynychwyr yn bresennol:	Phil Williams, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd (Pob eitem) Meinir Wigley, Pennaeth Cyfathrebu a Thrawsnewid Digidol Mark Collins, Rheolwr Tîm Cyllid Busnes 2 Sarah Williams, Pennaeth Strategaeth Gorfforaethol a Swyddfa Rheoli Rhaglenni (PMO) – eitem 7 Sian Williams, Pennaeth Gogledd-orllewin Cymru – eitem 8 Mary Lewis, Pennaeth Polisi Rheoli Adnoddau Naturiol – eitem 8

	Becky Favager, Pennaeth Rheoleiddio a Thrwyddedu – eitem 8 Huwel Manley, Pennaeth Gweithrediadau De-orllewin Cymru – eitem 8 Rhian Jardine, Pennaeth DPAS a Gwasanaethau Morol – eitem 8 Rhian Thomas, Rheolwr Dŵr a Natur Cynaliadwy – eitem 8 Gareth Davies, Rheolwr Gweithrediadau, De-orllewin Cymru – eitem 8 Matthew Lowe, Arweinydd Tîm, Tîm yr Amgylchedd – eitem 8 Jonathan Jones, Arweinydd Tîm, Tîm yr Amgylchedd – eitem 8
Arsylwyr yn bresennol:	Ulfa Bennett Matthew Hywell Thomas
Ymddiheuriadau:	Mair Gwynant, Aelod o'r Bwrdd Louise White, Cyfarwyddwr Gweithredol Pobl a Chyfleusterau
Ysgrifenyddiaeth:	Rhiannon Spencer, Arweinydd Tîm Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd a Dirprwy Ysgrifennydd y Bwrdd Sian Johnston, Tîm Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd Lauren Hughes, Tîm Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd Deb Lee, Tîm Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd
Datganiadau o Fuddiannau	Mark McKenna – Cais cynllunio ar un o safleoedd Down to Earth sy'n ffinio â/yn cynnwys, ardal wedi'i dynodi'n Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA), safle RAMSAR (Gwlyptiroedd o Bwysigrwydd Rhyngwladol)/Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA)

Eitem 1. Agor y Cyfarfod

Noddwr a Chyflwynydd: Neil Sachdev, Cadeirydd

1. Agorodd y Cadeirydd y cyfarfod gan groesawu pawb, gan gynnwys aelod newydd y Bwrdd, Sarah Albon. Nodwyd datganiadau o ddiddordeb ac ymddiheuriadau fel y'u gwelir uchod.

Eitem 2. Adolygu'r Cofnodion

Eitem 2A. Adolygu Cofnodion Cyfarfod Cyhoeddus y Bwrdd a gynhaliwyd ar 18 Mawrth

2. Cafodd cofnodion cyfarfod cyhoeddus y Bwrdd ar 18 Mawrth eu hadolygu a'u cytuno gyda mân ddiwygiadau.
3. Cododd Lesley Jones fater yn ymwneud â Fforwm Pysgodfeydd Cymru yn y cofnodion. Roedd hi wedi ymweld â deorfa yn ddiweddar, ac yn ystod yr ymweliad hwnnw awgrymwyd y dylid adolygu'r defnydd o'r ddeorfa ar gyfer Eogiaid. Esboniwyd bod adolygiad ym mlynnyddoedd cynnar CNC o'r dystiolaeth ynghylch cyflwyno eogiaid o'r deorfeydd i'r amgylchedd wedi dangos y gallai hynny wneud y boblogaeth o eogiaid yn fwy agored i beryglon. Awgrymodd y Bwrdd y dylid adolygu hyn, gan y gallai'r sefyllfa fod wedi newid, a dylid gwneud dadansoddiad o gost a budd hefyd. Rhoddwyd sicrwydd nad oedd y penderfyniad gwreiddiol wedi'i ddylanwadu gan gostau.

Eitem 2B. Adolygu'r Log Camau Gweithredu

4. Ni adolygwyd y Log Camau Gweithredu.

Eitem 3. Y wybodaeth ddiweddaraf gan y Cadeirydd

Noddwr a Chyflwynydd: Neil Sachdev, Cadeirydd

5. Cyflwynodd y Cadeirydd yr eitem a rhoddodd ddiweddariad ar unrhyw faterion ers cyfarfod diwethaf y Bwrdd. Roedd aelodau newydd y Bwrdd wedi cael eu penodi i bwyllgorau: byddai Sarah Albon yn aelod o'r Pwyllgor Cyllid (FC) a'r Pwyllgor Pobl (PC), ac roedd Mair Gwynant wedi'i phenodi'n Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Rheoli Risg (ARAC).
6. Roedd ymweliad safle wedi'i gynnal gyda'r tîm Morol, a phwysleisiodd y Cadeirydd fod angen gwell cyfathrebu ynghylch y gwaith rhagorol a oedd yn cael ei wneud gan gydweithwyr ar draws y sefydliad. Roedd y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr hefyd wedi cyfarfod â'r Gweinidog newydd dros Wydnwch Gwledig a Chynaliadwyedd, ac fe roesant drosolwg o'r cyfarfod, a oedd yn gadarnhaol. Byddai'r Gweinidog yn cael gwahoddiad i gyfarfod o'r Bwrdd yn y dyfodol.

Eitem 4. Diweddariad gan y Prif Weithredwr

Noddwr a Chyflwynydd: Ceri Davies, Prif Weithredwr

7. Cyflwynodd y Prif Weithredwr yr eitem gan amlygu'r materion allweddol. Roedd Bwrdd Comisiwn Coedwigaeth Lloegr yn bwriadu ymweliad â chydweithwyr o CNC Cymru i drafod a dysgu am gyflawni ar ynni. Mae'n debygol y byddai hyn yn digwydd yn ystod wythnos Sioe Amaethyddol Frenhinol Cymru (RWAS), a byddai aelodau'r Bwrdd yn cael gwahoddiad i fynychu. Roedd CNC hefyd yn gweithio gyda

Chomisiwn Coedwigaeth Lloegr ar Lesiant, lechyd a Diogelwch (WHS), ac roedd digwyddiad grŵp yn cael ei drefnu i drafod hyn.

8. Roedd Memorandwm o Ddealltwriaeth (MOU) newydd wedi'i lofnodi gydag Awdurdod Cyllid Cymru (WRA) i ehangu'r ymdrechion yn erbyn gweithgareddau anghyfreithlon yn ymwneud â gwastraff. Byddai ystyriaeth hefyd yn cael ei rhoi i gydweithio'n agosach ag awdurdodau lleol ar y mater hwn. Roedd stondin ar y cyd yn cael ei hystyried ar gyfer y digwyddiad nesaf o 'Sgyrsiau gyda CNC' gyda'r cyhoedd, er mwyn dangos sut mae CNC ac WRA yn cydweithio gan ddefnyddio'r system droseddol a'r system dreth i fynd i'r afael â thipio gwastraff yn anghyfreithlon.
9. Trafodwyd yr heriau yn ymwneud â thipio a gwastraff anghyfreithlon, gan gynnwys y cyfyngiadau rheoleiddiol a'r angen am bwerau gorfodi cryfach. Hysbyswyd y Bwrdd bod hyn wedi'i godi gyda'r Gweinidog. Tynnwyd sylw at bwysigrwydd cefnogaeth i'r rhai sy'n gweithio yn y sector, a thrafodwyd a ellid gwella hynny. Cytunwyd bod angen trafodaeth ynghylch rheoleiddio yn un o gyfarfodydd y Bwrdd yn y dyfodol.

CAM GWEITHREDU: Yr Ysgrifenyddiaeth i ychwanegu Rheoleiddio at Ragolwg y Bwrdd.

10. Cynhelir cyfarfod yn fuan gyda Bwrdd Uchelgais Gogledd Cymru i ddeall beth allai CNC ei wneud mewn ymateb i'r sesiwn ysgogi syniadau o Ddiwrnod Cynllunio Strategol y Bwrdd ym mis Ebrill, a pha gamau y gellid eu cymryd i gydlynu perthnasoedd. Roedd dull tebyg yn cael ei fabwysiadu gyda Chyngor Abertawe i feithrin perthnasoedd er mwyn i CNC gael ei gynnwys mewn trafodaethau cynnar pan fo datblygiadau ar y gweill. Byddai cydweithio â Chyd-bwyllgor Dinas-Ranbarth Bae Abertawe yn enghraifft dda o sut gallai CNC weithio mewn ardaloedd eraill o Gymru, er mwyn sicrhau cyfranogiad cynharach mewn cynllunio datblygu a gosod safonau amgylcheddol. Byddai'r Bwrdd yn cael y wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith hwn.
11. Cynhaliwyd dau gyfarfod â Chomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol (FGC) ers cyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth – un yn gyfarfod rheolaidd a'r llall yn canolbwyntio ar Amcan Llesiant 4, a oedd wedi'i ddiweddarau yn dilyn eu barn a'u sylwadau.
12. Mewn ymateb i ymholiad ynghylch trafodaethau CNC â'r FGC ar edrych i'r dyfodol, eglurwyd bod angen ystyried defnyddio'r Amcanion Llesiant a sut gellid ehangu'r defnydd ohonynt. Eglurwyd bod angen i CNC wneud mwy o waith cyfathrebu ynghylch dod â chyrff eraill ynghyd i drafod y dyfodol a sut gallai eraill gyfrannu.
13. Sicrhawyd y Bwrdd bod rhai elfennau o'r Amcanion Llesiant wedi'u hailysgrifennu i adlewyrchu iaith Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, a hefyd yn dilyn mewnbyn yr FGC i Amcan Llesiant 4. Roedd CNC wedi cynnig cymorth i gefnogi gwaith y Comisiynydd.
14. Roedd ET wedi bod yn canolbwyntio ar weithio gyda'r tîm arwain, gan eu cefnogi o ran arwain staff ac arwain ar yr amgylchedd. Byddai digwyddiad arweinyddiaeth yn

cael ei gynnal yn yr hydref i ganolbwyntio ar yr ymddygiadau a drafodwyd yn ystod y Diwrnod Cynllunio Strategol, a ddeilliodd o'r Arolwg o Ganfyddiadau Rhanddeiliaid.

15. Roedd gwaith wedi symud yn ei flaen ym maes ynni niwclear ers cyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth. Un o'r prif feysydd ffocws oedd lleihau cymhlethdod yn y broses ymgeisio a gwneud gwelliannau i alluogi i fuddsoddwyr fuddsoddi yn gyflymach. Roedd Llywodraeth Cymru (LIC) wedi sefydlu Grŵp Swyddogion i efelychu Grŵp DEFRA ar gyfer partneriaid allweddol yng Nghymru, gan gydnabod datganoli ond hefyd gan fwrw ymlaen â gwaith y gellid ei wneud yn y cyfamser.
16. Codwyd cwestiwn ynghylch capasiti sgiliau niwclear, ac eglurwyd bod gan CNC ac Asiantaeth yr Amgylchedd (EA) berthynas gref, a bod yr EA yn darparu adnoddau y mae CNC yn talu amdanynt. Roedd trafodaethau hefyd yn mynd rhagddynt gyda LIC ynghylch buddsoddiad i ddatblygu sgiliau niwclear, ac roedd y mater hefyd wedi'i godi gyda'r Gweinidog newydd.
17. Mewn ymateb i ymholiad, roedd y posibilrwydd o adolygiad barnwrol wedi'i drafod pan ddaeth uwch-reoleiddwyr y sector niwclear at ei gilydd. Roedd yr holl bartneriaid yn ymwybodol o'r gwahanol safbwyntiau polisi a deddfwriaeth yng Nghymru a Lloegr.
18. Trafodwyd Prosiect Teifi Fyw, gan gynnwys y gwersi a ddysgwyd o weithio mewn ffyrdd newydd. Roedd y tîm Prosiectau Strategol yn rheoli hyn, ac roedd eu cylch gwaith yn cynnwys bod yn ganolfan ragoriaeth ar gyfer rheoli prosiectau i'r sefydliad. Roedd dysgu o brosiectau wedi'i ymgorffori yn eu gwaith, er mwyn manteisio ar hyn mewn prosiectau yn y dyfodol.
19. Codwyd cwestiwn ynghylch statws y Parc Cenedlaethol arfaethedig o dan y Llywodraeth newydd; fodd bynnag, nid oedd hyn wedi'i drafod â'r Gweinidog newydd eto. Maes gwaith arall a godwyd oedd yr Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACAau) morol, gyda Llywodraeth newydd yn ei lle. Byddai CNC yn parhau i drafod hyn gyda LIC, gan ei fod yn faes ystyriaeth allweddol i'r Llywodraeth newydd.
20. Roedd Prif Weithredwr newydd Dŵr Cymru Welsh Water (DCWW) yn canolbwyntio ar gyflawni, gydag awydd i symud ymlaen gyda'r gwaith yn gyflym. Gan weithio gyda LIC ac Ofwat yn dilyn y Comisiwn Dŵr Annibynnol, roedd CNC yn canolbwyntio ar sicrhau y byddai'r camau maent yn eu cymryd yn ysgogi perfformiad cadarnhaol a newid ymddygiad yn DCWW.
21. Trafodwyd yr opsiynau ar gyfer Camlas Sir Fynwy a Brycheiniog, ac eglurwyd bod y ffocws yn gyson ar ganfod datrysiad mwy cynaliadwy a hirdymor, gan ystyried anghenion ehangach yn hytrach nag un rhan o'r afon yn unig. Byddai cyfarfod yn cael ei gynnal yn yr wythnosau nesaf mewn perthynas â hyn.

Eitem 5. Adroddiad Diweddarau'r Pwyllgorau

Noddwyr a chyflwynwyr: Cadeiryddion Pwyllgorau

Pwyllgor Cyngori ar Dystiolaeth (EAC) – 12 Mai

22. Nododd yr Athro Rhys Jones, Cadeirydd yr EAC, fod y Pwyllgor wedi cynnal eu cyfarfod ym mis Mai yn Labordy CNC yn Abertawe, a bod taith addysgiadol o'r labordy a'i waith wedi'i rhoi. Roedd ailstrwythuro'r pwyllgor wedi'i drafod, ac roedd EAC wedi pwysleisio pwysigrwydd cynnal cysylltiad rhwng y Bwrdd a'r Pwyllgor. Roedd anghenion o ran tystiolaeth wedi'u trafod, yn ogystal â'r mater o gapasiti CNC i ddadansoddi'r data. Roedd y mater o berthynas CNC â phrifysgolion wedi'i godi, gan y gallai hynny helpu i fynd i'r afael â'r bwlch o ran capasiti ar gyfer cynhyrchu a dadansoddi data. Cyflwynwyd drafft o gynllun pum mlynedd ar gyfer y gwyddorau cymdeithasol; roedd ffocws y gwyddorau cymdeithasol wedi newid ers datblygiad CNC, ac awgrymwyd bod angen buddsoddi yn y maes hwn.

Y Pwyllgor Cyllid (FC) – 6 Mai

23. Rhoddodd Helen Pittaway, Cadeirydd yr FC, ddiweddariad ar gyfarfod diweddar yr FC, ble trafodwyd y Perfformiad Ariannol, cymeradwywyd y broses gymeradwyo ariannol ar gyfer Trwyddedau Meddalwedd, a chafwyd y diweddariad dwywaith y flwyddyn gan y Swyddfa Rheoli Rhaglenni (PMO) a'r Gwasanaeth Cymorth Rheoli Contractau (CMSS). Roedd y gyllideb wedi newid ychydig ers y tro diwethaf i'r Bwrdd ei gweld, ac fe wnaeth yr FC gymeradwyo'r newidiadau hyn yn dilyn cymeradwyaeth gan y Prif Weithredwr a Chyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol (F&CS).
24. Roedd y Rhagolwg wedi'i drafod hefyd yng nghyd-destun strwythur newydd y pwyllgor, a chytunwyd y byddai pob prosiect cyfalaf yn cael ei gyflwyno i'r FC i'w fonitro. Roedd y Strategaeth Gyllid wedi'i chyflwyno yn y cyfarfod hefyd, a byddai hon yn cael ei chyflwyno gerbron y Bwrdd yng nghyfarfod mis Gorffennaf.

Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd (FRMC) – 29 Ebrill

25. Tynnodd Dr Pete Fox, Cadeirydd yr FRMC, sylw at y mater allweddol a drafodwyd yng nghyfarfod diweddaraf yr FRMC, sef cyfraddau disgownt. Wrth i'r manteision erydu dros amser, roedd angen herio Llywodraeth Cymru ynghylch cyfraddau disgownt, gan fod angen ystyried cenedlaethau'r dyfodol.

Pwyllgor Ystâd Tir (LEC) – 7 Mai

26. Rhoddodd yr Athro Calvin Jones, Cadeirydd yr LEC, ddiweddariad i'r Bwrdd ynghylch cyfarfod diweddar yr LEC. Cyflwynwyd yr adroddiadau rheolaidd gan y Pennaeth Stiwardiaeth Tir a'r Pennaeth Datblygu Masnachol Strategol. Ymhlith y materion eraill a drafodwyd roedd y Cynllun Gwerthu Pren a'r Strategaeth Twf a Gwerth. Codwyd dau fater yn ystod y ddwy eitem; un ohonynt oedd bod cyfyngiadau ar CNC wrth gydymffurfio ag uchelgeisiau a chyfarwyddiadau LIC. Yr ail oedd bod angen mesurau cyfannol er mwyn sicrhau bod unrhyw werth y mae CNC yn ei ddarparu yn cael ei gofnodi, a chytunodd y Bwrdd fod angen y rhain. Gallai'r rhain hefyd helpu wrth lloïo am gyllid gan LIC.

Fforwm Rheoli Tir Cymru – 9 Mawrth

27. Tynnodd yr Athro Rhys Jones, Cadeirydd Fforwm Rheoli Tir Cymru, sylw at fater nad oedd wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad. Roedd aelodaeth y Fforwm yn cael ei harchwilio, er mwyn ystyried a ellid ehangu'r aelodaeth i gynnwys sefydliadau fel yr RSPB. Mewn ymateb i ymholiad, eglurwyd bod amrywiaeth eang o safbwyntiau ar y Fforwm ynghylch rhywogaethau sydd mewn perygl.

Fforwm Mynediad Cenedlaethol Cymru (NAFW) – 7 Mawrth

28. Nododd Lesley Jones, Cadeirydd y Fforwm Mynediad Cenedlaethol, nad oedd unrhyw ddiweddariad pellach gan fod y Bwrdd wedi cael diweddariad ar gyfarfod diwethaf y NAFW yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth. Fodd bynnag, nododd unwaith eto y trafodaethau cadarnhaol a gafwyd yn y gweithdy, gan ymgysylltu ag ystod eang o sefydliadau.

Eitem 6. Adroddiad Perfformiad Cyllid

Cyflwynwyr: Mark Collins, Rheolwr Tîm Cyllid Busnes 2

29. Cyflwynodd Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol (F&CS) yr eitem a nodi bod Rob Bell, Pennaeth Cyllid, i ymddeol ym mis Medi 2026.
30. Rhoddodd Rheolwr Tîm Cyllid Busnes 2 drosolwg o'r Adroddiad Perfformiad Cyllid; ymhlith y prif bwyntiau roedd perfformiad ariannol a chrynodeb o feysydd ffocws ar gyfer y flwyddyn ariannol hon. Ar y cyfan, roedd y gyllideb wedi cynyddu £1.2m ers mis Ionawr 2026, gan ddod â'r gyllideb derfynol i £294.2m. Roedd y cynnydd yn gysylltiedig â £4.4m o Gymorth Grant LIC, a gafodd ei wrthbwysio gan ostyngiadau o £3.2m mewn incwm masnachol, incwm o falansau taliadau, ac incwm Ewropeaidd ac allanol.
31. Roedd y perfformiad yn erbyn y rhagolwg diwethaf yn dda, ac roedd 99% o'r rhagolwg arfaethedig wedi'i gwario yn ogystal â 98% o'r gyllideb wreiddiol. Y Rhaglen Argyfwng Natur a Hinsawdd (NaCE) oedd yr unig eithriad, gyda thanwariant o £1.5 miliwn. Roedd adolygiad wedi'i gynnal a fyddai'n cael ei gyflwyno i'r ET er mwyn archwilio'r rhesymau dros y tanwariant.
32. Roedd incwm yn uwch na'r proffil ar ddiwedd mis Mawrth, gyda'r prif amrywiad yn gysylltiedig ag incwm masnachol, a oedd yn cynnwys cynnydd mewn incwm o werthiannau pren, ynni gwynt y gellir ei ildio ac incwm o Ystâd CNC. Nodwyd y bu gwelliant o ran gallu CNC i ragweld eleni.
33. Roedd y tîm wedi cwblhau eu sefyllfa adroddadwy, a fyddai'n cael ei chyflwyno i'r FC ddechrau Mehefin.
34. O ran y gwersi a ddysgwyd a meysydd ffocws CNC ar gyfer eleni, roedd y rhain yn cynnwys symud yn nes at y strwythur fforddiadwy, bod yn llai parod i osgoi pob risg o ran y lefel gor-raglennu, adolygu'r lefel a bennwyd ar gyfer rhaglenni cyfalaf

Llifogydd a NaCE, a gweithio ar gyflawni Cynllun Arloesi'r Tîm Cyllid. Byddai'r tîm yn adolygu perfformiad y llynedd gyda phob cyfarwyddwr i nodi unrhyw duedd optimistaeth a ble gellid gwella ymddygiad cyffredinol. Cytunodd y Bwrdd eu bod yn fodlon cymeradwyo'r Adroddiad Perfformiad Cyllid ar gyfer diwedd y flwyddyn.

PENDERFYNIAD: Cymeradwyodd y Bwrdd yr Adroddiad Perfformiad Cyllid ar gyfer diwedd y flwyddyn.

35. Esboniodd Cyfarwyddwr Gweithredol F&CS fod y proffil gwariant yn amrywio, ond rhoddodd sicrwydd bod CNC wedi gwario a chyflawni yn unol â'r cyllidebau yn y flwyddyn ariannol hon. Trafododd y Bwrdd oblygiadau methu â chyrraedd targedau, a chyflwyno mecanweithiau i sicrhau bod timau arwain a rheoli yn cael gwybod yn gynnar am achosion posibl o danwariant. Tynnodd y Prif Weithredwr sylw at y ffaith bod y tîm Cyllid wedi rhoi darlun clir o faterion yn ymwneud â chyllidebau, a bod y timau wedi cael data manwl ar berfformiad cyllidebol.
36. Nodwyd bod yr Adroddiad wedi cael derbyniad da yn y Pwyllgor Cyllid, gan fod aelodau wedi cael gwybodaeth dda drwy gydol y flwyddyn a bod deialog agored barhaus wedi bod gyda Llywodraeth Cymru. Ar gyfer y flwyddyn ariannol sydd i ddod, cytunodd y Bwrdd y dylid ymrwymo cyllid yn gynnar i baratoi ar gyfer llywodraeth newydd.
37. Cadarnhaodd Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol fod archwiliad manwl o ansefydlogrwydd a rhagolygon y farchnad bren ar y gweill, gan gymharu â'r arferion yn Lloegr a'r Alban ac ystyried darpariaethau cytundebol i reoli'r gadwyn gyflenwi.

Eitem 7. Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes Ch4

Noddwr: Ceri Davies, Prif Weithredwr

Cyflwynwyr: Arweinwyr Amcanion Llesiant; Sarah Williams, Pennaeth Strategaeth Gorfforaethol a PMO

38. Cyflwynodd y Prif Weithredwr yr eitem. Cyflwynodd Pennaeth Strategaeth Gorfforaethol a'r PMO Ddangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes ar gyfer Ch4, gan dynnu sylw at y canlyniadau cryf yn gyffredinol a newyddion cadarnhaol o ran cysondeb ar adroddiadau a rhagolygon Dangosyddion Perfformiad Allweddol (KPIs). Roedd statws Coch, Oren a Gwyrdd (RAG) yn Adroddiad Perfformiad diwedd y flwyddyn yn dangos 18 dangosydd Gwyrdd, naw Oren ac un Coch; roedd y rhan fwyaf o'r amcanion ar y trywydd iawn, ac adroddwyd yn glir ar feysydd ble roedd angen gwella, yn enwedig o ran y Cynllun Ffermio Cynaliadwy (CFfC) a lleihau llygredd.
39. O ran Dangosydd Perfformiad Allweddol y CFfC, roedd gwaith recriwtio sylweddol wedi'i wneud; fodd bynnag, bu anawsterau o ran dod o hyd i ymgeiswyr a oedd â sgiliau Cymraeg a'r sgiliau technegol angenrheidiol ar gyfer Swyddog Amgylchedd. Roedd gallu i siarad Cymraeg yn hanfodol ar gyfer rôl mor wledig, ac mae'r tîm wedi bod yn ystyried strategaethau recriwtio a hyfforddi amgen.

40. Yn yr Adroddiad Perfformiad Mewnol, cafwyd cynnydd o 38% yn nifer y Ceisiadau Mynediad at Wybodaeth, a arweiniodd at newid o Wyrdd i Oren ar ddiwedd y flwyddyn. Parhaodd y tîm i weithio ar wella'r cynnwys ar y wefan er mwyn ateb unrhyw gwestiynau sy'n codi'n aml, ac i gyfeirio defnyddwyr at wybodaeth hunanwasanaeth.
41. Cadarnhaodd y Prif Weithredwr y byddai mesurau yn ymwneud ag adrodd ar ganiatâd cynllunio yn cael eu cynnwys mewn adroddiadau yn y dyfodol. Nodwyd bod tua 80% o'r ymatebion wedi'u darparu o fewn y terfyn amser statudol; fodd bynnag, cadarnhaodd Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau Cenedlaethol (NatOps) fod ei dîm yn gweithio i gynyddu'r ffigur hwn.
42. Trafododd y Bwrdd Amcan Llesiant 3: KPI Llygredd yn cael ei atal hyd yr eithaf. Cadarnhaodd Cyfarwyddwr Gweithredol Lle fod gwaith yn mynd rhagddo, gyda'r duedd gyffredinol yn canolbwyntio ar fod CNC yn mynychu mwy o ddigwyddiadau lefel uchel a chanddynt effaith sylweddol o ran lleihau llygredd; fodd bynnag, roedd llai o waith yn canolbwyntio ar gamau ataliol. Roedd adnoddau pellach i ddod i ariannu rheolwr prosiect i ganolbwyntio ymdrechion ar Amcan Llesiant 3.
43. Trafododd y Bwrdd recriwtio rheolwyr prosiect i ddechrau cyflawni'r 'Llwybr i Wyrdd', ond holwyd a fyddai wedi bod yn bosibl rhagweld a nodi'r materion hyn yn gynharach. Trafododd y Bwrdd a ellid defnyddio'r gwersi a ddysgwyd o'r KPIs hynny a oedd eisoes yn Wyrdd. Cadarnhaodd y Prif Weithredwr fod arweinwyr Amcanion Llesiant wedi archwilio nifer o opsiynau i gyflawni eu Llwybr i Wyrdd, ond roedd yn cydnabod bod angen newid diwylliannol i annog ffyrdd newydd o wario cyllidebau drwy recriwtio, trefniadau dros dro, addysg a phrentisiaethau.
44. Croesawodd y Bwrdd y drafodaeth a chymeradwyodd Ddangosfwrdd Perfformiad Ch4.

PENDERFYNIAD: Cymeradwyodd y Bwrdd Ddangosfwrdd Perfformiad Ch4.

Eitem 8. Ansawdd Dŵr (Amcan Llesiant 3)

Noddwr: Lyndsey Rawlinson, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau Lle; Sian Williams, Pennaeth Gogledd-orllewin Cymru; Mary Lewis, Pennaeth Polisi Rheoli Adnoddau Naturiol; Huwel Manley, Pennaeth Gweithrediadau De-orllewin Cymru

Cyflwynwyr: Becky Favager, Pennaeth Rheoleiddio a Thrwyddedu; Rhian Jardine, Pennaeth DPAS a Gwasanaethau Morol; Rhian Thomas, Rheolwr Dŵr a Natur Cynaliadwy; Gareth Davies, Rheolwr Gweithrediadau, De-orllewin Cymru; Matthew Lowe, Arweinydd Tîm, Tîm yr Amgylchedd; Jonathan Jones, Arweinydd Tîm, Tîm yr Amgylchedd

45. Cyflwynodd Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau Lle yr archwiliad manwl i Amcan Llesiant 3 – Llygredd yn cael ei atal hyd yr eithaf, gan ganolbwyntio ar ddŵr, ar y cyd â chyflwyniad yn canolbwyntio ar leoedd De-orllewin Cymru, a oedd yn canolbwyntio'n bennaf ar yr effeithiau'n ymwneud ag ansawdd dŵr. Tynnwyd sylw

at ddŵr fel elfen ganolog yn y Cynllun Corfforaethol, sy'n croesi'r holl Amcanion Llesiant.

46. Adroddodd Pennaeth Rheoli Adnoddau Naturiol, er bod gwelliannau wedi'u gwneud dros y 30 mlynedd diwethaf o ran ansawdd dŵr – yn sgil deddfwriaeth, rheoleiddio a datblygiadau technolegol – fod heriau sylweddol o hyd. Byddai problemau yn ymwneud â phrinder dŵr yn gwaethygu problemau o ran ansawdd dŵr. Deallwyd bod craffu cynyddol gan y cyhoedd, y cyfryngau a gwleidyddion. Nodwyd y duedd at welliannau a nodwyd yn Rheoliadau'r Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr.
47. Tynnodd y Pennaeth Gwasanaeth ar gyfer Dŵr sylw at nifer y digwyddiadau a gafwyd ym mhob sector, ac eglurodd y gwahaniaethau yn y modd roedd digwyddiadau llygredd yn cael eu hadrodd o gymharu â digwyddiadau eraill. Sicrhawyd y Bwrdd bod data'n cael ei ddefnyddio i olrhain tueddiadau ac effeithiau amgylcheddol cronus digwyddiadau llygredd. Roedd angen pwyslais cryf ar atal yn hytrach nag ar orfodi adweithiol. Roedd perfformiad y cwmnïau dŵr, yn enwedig Dŵr Cymru, wedi dirywio, gyda chynnydd yn nifer a difrifoldeb digwyddiadau llygredd. Parhaodd camau gorfodi yn ôl yr angen; fodd bynnag, atal oedd y brif flaenoriaeth. Yn ogystal â datblygiadau rheoleiddiol ehangach, a dirwy o £44.7 miliwn gan Ofwat a allai, pe bai'n cael ei gweithredu, gefnogi buddsoddiadau seilwaith yn y dyfodol. Er y byddai heriau sylweddol o hyd o ran cyflawni, roedd meysydd i'w gwella wedi'u nodi ac roedd gwaith yn mynd rhagddo ar gyfer yr adolygiad nesaf o brisiau yn 2029 (PR29).
48. Croesawyd y cyfleoedd a ddeilliodd o Adroddiad y Comisiwn Dŵr Annibynnol ac o gynigion Papur Gwyrdd LIC, yn enwedig o ran diwygio rheoleiddio, gwella cynllunio systemau a gorfodi cryfach. Byddai Cyfoeth Naturiol Cymru yn gweithio'n agos gyda LIC a'r Rheoleiddiwr Economaidd arfaethedig i gefnogi dull mwy integredig, cyfannol a strategol ar gyfer cynllunio dŵr, ac i roi'r sector dŵr yn ôl ar y trywydd iawn.
49. Roedd llygredd maethynnau yn broblem sylweddol o hyd, gan gyfrannu at fethiannau o ran cyflwr, dirywiad ecolegol a chyfyngiadau ar ddatblygu, gyda thua 16,000 o geisiadau cynllunio wedi'u gohirio ar hyn o bryd. Roedd CNC yn bwrw ymlaen gyda chymau rheoleiddiol wedi'u targedu ac yn datblygu dau Gynllun Adfer Maethynnau ar gyfer Dalgylchoedd yn Ne-orllewin Cymru i gefnogi cydymffurfiaeth ac adferiad amgylcheddol hirdymor.
50. Rhoddodd Pennaeth Gweithrediadau De-orllewin Cymru drosolwg o dirwedd amrywiol yr ardal, gan dynnu sylw at heriau rhanbarthol allweddol a oedd yn cynnwys pwysau amaethyddol, yn enwedig mewn ardaloedd â dwysedd uchel o dda byw, er enghraifft ardal y Cleddau, ble roedd lefel cydymffurfiaeth ffermydd yn parhau i fod yn is na 50%. Amlinellwyd y materion yn ymwneud â llygredd maethynnau mewn Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA), ac amlygwyd pwysigrwydd cryfhau perthnasoedd â ffermwyr a manteisio ar ddylanwad y gadwyn gyflenwi.

51. Crynhowyd un prif fater: methiant sylweddol yn y seilwaith oedd hyn, yn deillio o brif bibell godi Dŵr Cymru ym Marlas, a arweiniodd at ollyngiadau carthion ar nifer o achlysuron. Roedd datrysiad dros dro uwchben y ddaear yn cael ei roi ar waith nes byddai cyllid ar gael yn y cyfnod nesaf o'r Cynllun Rheoli Asedau (AMP) ar gyfer datrysiad parhaol o dan y ddaear. Cododd y Bwrdd bryderon ynghylch asedau tebyg eraill sy'n heneiddio, cyfyngiadau ar fuddsoddi, a chapasiti cwmnïau dŵr i ymateb yn effeithiol. Sicrhawyd bod cwmnïau dŵr yn cael eu hannog i reoli risgiau ac i gynnal gwaith sganio'r gorwel.
52. Croesawodd y Bwrdd y buddsoddiad o £1.7 miliwn o gyllid parhaol drwy Gymorth Grant (GiA) a £3.4 miliwn o gyllid dros dro gan LIC i gefnogi gwelliannau ym meysydd llywodraethu, cydymffurfio, data a dulliau integredig ar gyfer dalgylchoedd. Fodd bynnag, pwysleisiodd y Bwrdd fod ansawdd dŵr yn flaenoriaeth genedlaethol a oedd yn gofyn cyllid hirdymor parhaus, cefnogaeth ddeddfwriaethol gryfach a dull system gyfan sy'n cysylltu defnydd tir, cynhyrchu bwyd, bioamrywiaeth a newid hinsawdd. Croesawodd y Bwrdd y canlyniadau yr oedd CNC yn ceisio eu cyflawni, ynghyd â'r cyfeiriad.
53. Cydnabuwyd bod cyfyngiad ar y gallu i gyflawni gwelliannau yn sgil cyfyngiadau deddfwriaethol, diffyg buddsoddi hanesyddol gan gwmnïau dŵr a phwysau o ran adnoddau. Atgyfnerthwyd yr angen i symud ymhellach tuag at atal, cydweithio gwell ar draws sectorau, a gwell penderfyniadau ar sail data. Er bod cyfleoedd megis masnachu maethynnau ac atebion seiliedig ar y farchnad yn bodoli, cydnabuwyd y byddai adferiad amgylcheddol yn cymryd amser, gan fod angen amser i faethynnau amaethyddol hanesyddol yn y pridd ddraenio.
54. Croesawyd y cyflwyniad, a thrafodwyd y gost economaidd ac effeithiau cymdeithasol materion yn ymwneud ag ansawdd dŵr, gan gynnwys gwerth sylweddol y datblygiadau sydd wedi'u gohirio ar hyn o bryd. Mynegodd y Bwrdd eto bryderon ynghylch setliad AMP y diwydiant dŵr a'r gallu i gyflawni gyda'r adnoddau sydd ar gael. Croesawyd y cyllid a gafwyd gan Gronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol ar gyfer Prosiect Teifi. Roedd cymhlethdodau o ran cymharu Cynlluniau Rheoli Dalgylchoedd Integredig ar draws Cymru, a byddai dangos cefnogaeth i randdeiliaid yn bwysig.
55. Anogodd y Bwrdd ganolbwyntio ar gamau gweithredu effaith uchel, partneriaethau cryfach ac ymgysylltu parhaus â'r llywodraeth, diwydiant a rhanddeiliaid er mwyn sicrhau gwelliannau ystyrlon a pharhaol; yn ogystal â'r angen am ddull cytbwys sy'n cyfuno cymhellion a gorfodaeth. Tynnwyd sylw at ddylanwad cadwyni cynhyrchu a chyflenwi – ac yn arbennig rôl archfarchnadoedd – fel sbardun allweddol i newid. Roedd gweithdy diweddar i randdeiliaid amaethyddol yn gam cyntaf ymlaen.
56. Trafododd y Bwrdd y mater o reoleiddio ffermydd fel busnesau ond roedd yn deall natur unigryw rhai cymunedau o ffermydd teuluol; fodd bynnag, roedd yn rhaid cadw at safonau amgylcheddol, a gallai'r gadwyn gyflenwi fod yn fwy heriol. Awgrymwyd arferion gorau ar gyfer masnachu maethynnau i gynorthwyo gyda datblygu cynaliadwy, ond byddai hyn yn cymryd amser.

57. Roedd gan Blaid Cymru strategaeth fwyd genedlaethol yn eu cynllun ar gyfer y 100 diwrnod cyntaf, ac roedd CNC wedi cynnig cefnogaeth. Awgrymodd y Cadeirydd gysylltu â *The Grocer*, ac y gallai ef ysgrifennu at yr Institute of Grocery Distribution (IGD). Roedd y tîm yn gweithio gyda LIC ar Bolisi Adnoddau Naturiol i sicrhau ystyriaeth ehangach o ddefnydd tir, a byddai cyfleoedd newydd yn codi gyda Llywodraeth newydd.
58. Roedd disgwyliadau'r sector dŵr wedi newid dros y deng mlynedd diwethaf, ac roedd angen dealltwriaeth gymdeithasol fyd-eang. Awgrymwyd y gallai fod yn fuddiol bod â chynrychiolydd ar gyfer yr agwedd fasnachol ar y Bwrdd. Roedd angen deall y cyfyngiadau presennol, a beth arall y gellid ei wneud – a'i wneud yn wahanol – pe bai mwy o adnoddau ar gael. Rhybuddiwyd yn erbyn ymgymryd â gormod o weithgareddau, ac awgrymwyd y dylid canolbwyntio yn hytrach ar y rhai hynny a fyddai'n gwneud y gwahaniaeth mwyaf, a hynny'n effeithiol; gellid hefyd ystyried ffordd wahanol o weithio. Croesawodd y tîm ymgysylltiad y Bwrdd, a byddai'r adborth yn cael ei ystyried wrth lunio cynlluniau i fynd i'r afael â'r mater yn ymwneud ag ansawdd dŵr.

Eitem 9. Sut wnaethom ni yn y cyfarfod hwn?

Noddwr: Neil Sachdev, Cadeirydd

59. Dychwelodd y Cadeirydd at yr eitem hon ar ddiwedd Cyfarfod Preifat y Bwrdd, a chytunodd y Bwrdd fod y Cyflwyniad Lle ar Amcan Llesiant 3 yn ddiddorol; cytunwyd hefyd bod angen newid systemig o ran da byw a'r dull cynhyrchu.
60. Tynnodd y Bwrdd sylw at yr effaith gadarnhaol o fod ar gael ac yn weladwy i gydweithwyr drwy ymweld â swyddfeydd a chyfarfod â chydweithwyr.

Eitem 10. Unrhyw Fater Arall

61. Nid oedd unrhyw faterion eraill.

Cloi'r Cyfarfod Cyhoeddus

Cofnodion o Gamau Gweithredu a Phenderfyniadau'r Cyfarfodydd Bwrdd Cyhoeddus

Log Gweithredu - Cyfarfodydd y Bwrdd										
Rhif Cam Gweithredu	Categori Cyfarfod	Dyddiad Cyfarfod	Rhif Eitem	Rhif Paragraff	Noddwr y Papur	Cam gweithredu	Perchennog	Dyledus	Statws	Nodiadau/Diweddariadau
11	Cyhoeddus	18/03/2026	8	41	Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwas. Corfforaethol	CAM GWEITHREDU: Pennaeth Strategaeth Gorfforaethol a Swyddfa Rheoli Rhaglenni (PMO) i anfon y WBO4 drafft at Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol.	Pennaeth Strategaeth Gorfforaethol a'r Swyddfa Rheoli Rhaglenni	20/05/2026	Cwblhawyd	Cyfarfu Ceri, Rachael a Sarah ar 28/04/2026.

12	Cyhoeddus	20/05/2026	4	9	Ceri Davies, Prif Weithredwr	CAM GWEITHREDU: Yr Ysgrifenyddiaeth i ychwanegu Rheoleiddio at Ragolwg y Bwrdd.	Ysgrifenyddiaeth:	20/05/2026	Cwblhawyd
----	-----------	------------	---	---	---------------------------------	---	-------------------	------------	-----------

Log Penderfyniadau - Cyfarfodydd y Bwrdd

Rhif y Penderfyniad	Categori Cyfarfod	Dyddiad Cyfarfod	Rhif Eitem	Rhif Paragraff	Noddwr y Papur	Penderfyniad
33	Cyhoeddus	20/05/2026	6	34	Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol	PENDERFYNIAD: Cymeradwyodd y Bwrdd yr Adroddiad Perfformiad Cyllid ar gyfer diwedd y flwyddyn.
34	Cyhoeddus	20/05/2026	7	45	Ceri Davies, Prif Weithredwr	PENDERFYNIAD: Cymeradwyodd y Bwrdd y Dangosfwrdd Perfformiad ar gyfer Chwarter 4.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	29 Gorffennaf 2026
Teitl y Papur:	Adroddiad y Prif Weithredwr (Sesiwn Gyhoeddus)
Cyfeirnod y Papur:	26-07-B01
Cyflwynwyd y papur gan:	Ceri Davies, Prif Weithredwr
Diben	Gwybodaeth a thrafodaeth:
Crynodeb	Mae'r papur yn rhoi diweddariad i'r Bwrdd ar faterion cyfredol.

Cyflwyniad

1. Ers cyfarfod diwethaf y Bwrdd, rydym wedi bod yn gosod y sylfeini ar gyfer perthynas gref â'r Llywodraeth Cymru newydd (LIC). Mae'r Cadeirydd a minnau wedi cael cyfarfod cychwynnol cadarnhaol â Llyr Gruffydd AS, y Gweinidog dros Wydnwch Gwledig a Chynaliadwyedd, ac rydym wedi gweithio'n agos gyda'n tîm Nawdd i ddeall ei flaenoriaethau cyntaf. Gwahoddwyd y Gweinidog i ymuno â ni yn Sioe Amaethyddol Frenhinol Cymru eleni ar gyfer trafodaeth banel, ac ymunodd Adam Price AS, y Gweinidog Menter, Cysylltedd ac Ynni, â ni ar ein stondin ar gyfer lansiad ein Strategaeth Twf a Gwerth newydd.
2. Ar ôl yr etholiad, ysgrifennwyd at holl Aelodau'r Senedd i gyflwyno CNC a'n Hamcanion Llesiant, ac i esbonio ein hymagwedd seiliedig ar le at waith gweithredol. Ein Penaethiaid Lle fel arfer fydd y pwynt cyswllt cyntaf i ASau, ac maen nhw eisoes yn meithrin y perthnasoedd hynny –llawer mwy ohonynt bellach, ers ehangu'r Senedd yn yr etholiad hwn. Roeddem yn falch iawn o gwrdd â nifer dda o ASau yn nigwyddiad *Y Farchnad* ym mis Mehefin, lle gwnaethom ateb cwestiynau a rhoi sylw i feysydd ffocws a phryderon cynnar. Mwy am hyn isod.
3. Yn ystod yr wythnosau diwethaf, mae ein timau gweithredol ac ymateb i ddigwyddiadau wedi bod yn gweithio'n galed i ymdrin ag effeithiau'r tywydd eithriadol o boeth a sych ledled Cymru. Mae'r rhain yn amrywio rhwng delio â thanau gwyllt sylweddol ac effeithiau gwaethygol llygredd yn ein hafonydd pan fo'r llif yn isel, a chefnogi'r Gwasanaeth Tân ac Achub a gwasanaethau brys eraill wrth iddynt ymdrin ag effeithiau trasig marwolaethau aelodau'r cyhoedd sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau ar y tir a reolir gennym. Rhagwelir y bydd y tywydd cynnes yn parhau, gydag ond ychydig o law, felly byddwn yn parhau i fonitro ein safleoedd ac yn ymgysylltu'n rhagweithiol â'r cyhoedd i annog ymddygiad diogel a chyfrifol.

4. Ddiwedd mis Mai, cefais fy nghyfarfod rheolaidd â James Jesic yn Hafren Dyfrdwy. Cefais gyfarfod pellach hefyd ag Alwen Williams o Uchelgais Gogledd Cymru. Mae'n siŵr bod aelodau'r Bwrdd yn ei chofio o'n sesiwn drafod ym mis Ebrill am ddatblygu yng Ngogledd Ddwyrain Cymru. Cyfarfu Lyndsey Rawlinson, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau (Lle), a minnau ag Uchelgais Gogledd Cymru eto ddechrau mis Gorffennaf i gynnal trafodaeth cynllunio gweithredu ehangach ar gyfleoedd am ymagwedd fwy cydweithredol ac iddi fwy o ffocws.
5. Dechreuodd mis Mehefin gyda digonedd o gydweithio â chwaer-asiantaethau, gan gynnwys cyfarfod y Cyrff Cadwraeth Natur Statudol (CCNS), a gynhaliwyd yng Ngogledd Ddwyrain Cymru, a chyfarfod y Pum Asiantaeth yn Llundain. Roedd y Cadeirydd a minnau'n falch iawn o gynnal cyfarfod y CCNS a chroesawu ein cymheiriaid o Natural England, NatureScot, Asiantaeth Amgylchedd Gogledd Iwerddon (NIEA) a'r Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur. Roedd ein hagenda yn cynnwys dulliau newydd o adfer natur, heriau a chyfleoedd cyflawni er budd natur a hefyd er twf economaidd, a myfyrdod ar safbwyntiau Ewropeaidd a rhyngwladol. Aethom hefyd ar ymweliad â Choedwig Ffosil Brymbo, safle treftadaeth ddiwydiannol diddorol a chanddo goed hynafol ffosiledig oddi tano, am daith gyda Nicola Sawford, Prif Weithredwr Stori Brymbo.
6. Cynhelir cyfarfod y Pum Asiantaeth bob chwe mis ac mae'n cynnwys Asiantaeth yr Amgylchedd (EA), Asiantaeth Diogelu Amgylchedd yr Alban (SEPA), NIEA ac Asiantaeth Diogelu Amgylchedd Iwerddon (EPA). Cynhaliwyd cyfarfod mis Mehefin gan yr EA ym Mharc Naturiol Camley Street, gwarchodfa natur ac ynddi gynefinoedd coetir, glaswelltir a gwlyptir a redir gan Ymddiriedolaeth Natur Llundain. Ymunodd Lyndsey Rawlinson, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau (Lle), â mi ar gyfer agenda a oedd yn amrywio rhwng troseddau gwastraff a deallusrwydd artifisial a chynllunio'r gweithlu. Mae ein gallu i gysylltu'n agos ac alinio â'n chwaer-asiantaethau yn hanfodol ar adeg lle bo ymagweddau polisi yn newid a phwysau amgylcheddol yn cynyddu o hyd.
7. Cefais gyfarfodydd hefyd â Simon Bowen a Simon Roddy, y naill yn Gadeirydd a'r llall yn Brif Weithredwr Great British Energy - Nuclear (GBE-N), ynglŷn â gorsaf niwclear newydd Wylfa, a gafodd ei henwi'n ddiweddar yn Orsaf Bŵer Gwyndod. Mae Llywodraeth y DU yn ystyried ei hagenda niwclear yn flaenoriaeth genedlaethol ac mae disgwyliad clir i reoleiddwyr y sector weithio mewn ffordd fwy cydgysylltiedig, gan sicrhau prosesau symlach a rheoleiddio cymesur. Mae Martin Cox, ein Pennaeth Gweithrediadau ar gyfer Gogledd Orllewin Cymru, yn arwain y maes gwaith hwn sy'n gynyddol brysur i CNC.
8. Euthum i gyfarfod y Cyngor Partneriaeth yn gynnar ym mis Mehefin, ochr yn ochr â Louise White, Cyfarwyddwr Gweithredol Pobl, Fflyd a Chyfleusterau. Mae'r cyfarfod rheolaidd hwn yn gyfle gwerthfawr imi gwrdd â'n cynrychiolwyr o'r Undebau Llafur (TU) a thrafod agweddau sy'n peri pryder, ac rwyf bob amser yn ddiolchgar am eu hymgyssylltiad adeiladol, eu mewnwelediadau a'u hadborth defnyddiol. Roedd ein hagenda yn cynnwys eitemau ar gynllunio'r gweithlu, newidiadau cyfarwyddiaeth, ein strategaeth llety a diweddariad fflyd / cerbydau trydan. Ers hynny, mae'r Undebau Llafur wedi cyflwyno eu hawliad cyflog ar gyfer 2026/27, ac er ein bod yn disgwyl am gylch gwaith tâl gan LIC, rydym wedi sicrhau bod dyddiadau wedi'u nodi yn y dyddiadur i gychwyn negodi cyn gynted ag y bo'r gofynion hynny ar gael inni.

9. Rydym hefyd wedi gwneud cynnydd gyda'n gwaith Gwrth-hiliaeth. Ym mis Mehefin, cynhaliodd y Tîm Gweithredol a minnau gyfarfod cychwynnol â chydweithwyr du ac ethnig leiafrifol i gael dealltwriaeth well o'u profiad o weithio yn CNC. Rhoddodd hyn fewnwelediadau gwerthfawr a chychwyn sgwrs fydd, gobeithio, yn agored ac yn adeiladol, y gall pob un ohonom ddysgu ohoni. Byddwn yn datblygu ein cynllun gweithredu gwrth-hiliaeth gyda chydweithwyr dros yr haf.
10. Ym mis Gorffennaf, cynhaliwyd sesiwn weithredol arall ar y cyd ag Ymddiriedolaeth Genedlaethol Cymru, a oedd yn cynnwys ymweliadau safle â'r Migneint, Cwm Penmachno a Moel Marchyrau yn Eryri, i adolygu gwaith ar y cyd i adfer mawndiroedd ac afonydd. Gwnaethom hefyd drafod dull yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol o ffermio mewn ffordd sy'n gyfeillgar i natur, a chreu coetiroedd. Roedd yn gyfle gwych arall i feithrin perthnasoedd rhwng ein timau gweithredol a dysgu'r naill oddi wrth y llall. Roedd rhai o'r prif gasgliadau yn cynnwys datblygu gweledigaeth ar gyfer ein gwaith ar y cyd ar y tiroedd comin, ac edrych ar fecanweithiau eraill i gyllido gwaith i adfer natur, fel mawndiroedd, gan gynnwys cyllid y sector preifat.
 11. Yn ystod mis Gorffennaf, rwyf hefyd wedi cael fy nghyfarfodydd rheolaidd â John Mercer o Undeb Cenedlaethol Amaethwyr Cymru; Ian Rickman o Undeb Amaethwyr Cymru; Gail Davies-Walsh o Afonydd Cymru; Derek Walker, Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol; Roch Cheroux o Dŵr Cymru a Chris Walters o Ofwat. Gyda'r Cynghorydd Andrew Morgan a Paul Mee o Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, mae ein gwaith ar y cyd i reoli dŵr a thir yn mynd rhagddo'n rhagorol er gwaethaf yr heriau cynyddol a achosir gan effeithiau'r newid hinsawdd.
 12. Euthum i'r cyfarfod Prif Weithredwyr Cyrff Cyhoeddus, a gynhaliwyd gan LIC, ym mis Gorffennaf. Roedd yr agenda yn cynnwys trafodaeth fanwl ar y Llywodraeth newydd a ffyrdd o weithio dan arweiniad Judith Padget, Cyfarwyddwr Cyffredinol Strategaeth, cyflwyniad a gweithdy ar barhad busnes os ceir ymosodiad seiber, a gwybodaeth am ailsefydlu'r Ysgol Lywodraethu Genedlaethol. Bydd y corff hwn a sefydlir o dan Lywodraeth y DU yn cynnig rhaglen hyfforddi i uwch weision sifil, gan drafod materion cyfoes fel deallusrwydd artiffisial ac arloesi ochr yn ochr ag arweinyddiaeth, datblygu polisi, cyllid a chyflawni rhaglenni.
 13. Euthum hefyd i uwchgynhadledd Biodiversity + Business Live yng Nghaeredin, a gynhaliwyd ar y cyd gan NatureScot, y Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur a Fforwm Busnes a Bioamrywiaeth y DU. Pwrpas y digwyddiad hwn oedd hyrwyddo cydweithredu a chydarweinyddiaeth ar golli bioamrywiaeth a'i ffocws oedd trosi mewnwelediad byd-eang yn gamau strategol i fusnesau. Pleser o'r mwyaf oedd cael cymryd rhan mewn trafodaeth banel ar uchelgais busnes o ran natur a chyfleoedd i weithredu ar y cyd. Defnyddiais fy amser yng Nghaeredin i gwrdd â Paul Lowe o Scottish Forestry, a Nicole Paterson o SEPA.
 14. Un o uchafbwyntiau ein blwyddyn, wrth gwrs, yw Sioe Amaethyddol Frenhinol Cymru. Treuliais dri diwrnod yn y sioe a mwynhau amserlen o ddigwyddiadau ar stondinau a chyfarfodydd â rhanddeiliaid. Diolch yn fawr iawn i'r cydweithwyr a roddodd groeso mor gynnes ac a wnaeth ein stondin mor ddiddorol eleni, ac a dreuliodd eu hamser yn siarad ag aelodau o'r cyhoedd am ein gwaith. Rwyf bob amser mor falch o'n hangerdd, ein proffesiynoldeb a'n hymdeimlad o bwrpas ar yr adegau hyn. Mae'r gwaith cynllunio a'r ymdrech er mwyn sicrhau ein presenoldeb yn y sioe yn aruthrol, felly diolch hefyd i'n tîm Digwyddiadau a Chyfathrebu ac i bawb sydd wedi cyfrannu at wneud ein stondin mor ddiddorol ac addysgiadol. Ac rwy'n ddiolchgar

hefyd i aelodau'r Bwrdd am fod yn bresennol yn y sioe a chynrychioli CNC: ni fyddai wedi bod yn bosib i'r Cadeirydd a minnau wneud y cyfan ein hunain.

Diweddariadau Strategol

Prosiect Morlyn Abertawe

15. Aethom i gyfarfod cychwynnol â thîm y prosiect ynglŷn â chynnig am hwb ynni a diwydiannol wedi'i gyllido'n breifat, yn cynnwys gwaith cynhyrchu solar, dyfeisiau storio batris a batris yn y tymor byr, ochr yn ochr â chynnig morlyn llanw tymor hwy. Y prif ystyriaethau i CNC yw cyfyngiadau ar dirlenwi, gofynion trwyddedu ac effeithiau amgylcheddol, yn enwedig o ran elfen y morlyn, sy'n parhau i fod yn gynnig risg uchel ar gyfer y tymor hir. Mae tîm y prosiect wedi sefydlu bwrdd crwn rhanddeiliaid i gefnogi datblygiad ac ymgysylltiad â'r prosiect, gyda CNC yn cymryd rhan fel aelod o Ford Gron y Morlyn Llanw, dan gadeiryddiaeth Torsten Bell AS.

LanzaTech yn Atal Datblygiad

16. Mae LanzaTech wedi cadarnhau na fydd yn bwrw ymlaen â chyfleuster Tanwydd Hedfan Cynaliadwy DRAGON I ym Mhort Talbot, ac mae hefyd wedi rhoi'r gorau i ddatblygu ei gyfleuster cynhyrchu ethanol arfaethedig yn Aberdaugleddau. Yn ei ddatganiad cyhoeddus, cyfeiriodd y cwmni at gyfuniad o economeg y safle, ansicrwydd o ran polisi a chost uchel hydrogen gwyrdd fel y prif resymau dros ei benderfyniad.
17. Roedd cyfleuster Port Talbot wedi datblygu'n un o'r enghreifftiau amlycaf o'r modd y gallai datgarboneiddio diwydiannol helpu i wrthbwysu'r effeithiau economaidd yn gysylltiedig â chau ffwrneisi chwyth Tata Steel. Roedd disgwyl i'r prosiect greu mwy na 150 o swyddi ac roedd wedi cael ei hyrwyddo fel elfen bwysig o economi werdd yr ardal i'r dyfodol.
18. Yn dilyn hyn, mae'r cwmni wedi canolbwyntio ar ddatblygu DRAGON II yn Humberside, lle'r ymddengys fod seilwaith diwydiannol presennol a manteision clystyru wedi gwella'r achos o blaid buddsoddi yno. Dywedodd LanzaTech ei fod wedi rhoi'r gorau i ddatblygu cyfleusterau cynhyrchu ethanol drwy ddefnyddio carbon deuocsid wedi'i ddal a hydrogen gwyrdd gan nad yw gwneud hynny'n economaidd hyfyw ar hyn o bryd. Dyma un o'r enghreifftiau cliraf hyd yma o ddatblygwr mawr yn nodi'n gyhoeddus fod problemau gydag agweddau economaidd hydrogen wedi rhoi terfyn ar brosiect.
19. Ac ystyried nifer y llwybrau datgarboneiddio diwydiannol sy'n dod i'r amlwg sy'n dibynnu ar hydrogen fforddiadwy, gallai hyn greu goblygiadau sy'n ymestyn ymhell y tu hwnt i gynhyrchu tanwydd hedfan cynaliadwy, a gallai effeithio ar ragdybiaethau ehangach sy'n sail i strategaethau datgarboneiddio rhanbarthol. Roedd y prosiect wedi elwa ar oddeutu £25 miliwn o gymorth gan Lywodraeth y DU yn ystod y gwaith datblygu. Yn ei hanfod, pwrpas cyllid datblygu yw cefnogi datblygiadau arloesol, ac mae risg o fethiant yn gysylltiedig â hynny. Byddwn yn parhau i gysylltu'n agos â LIC a grwpiau Awdurdodau Lleol rhanbarthol i ddeall unrhyw oblygiadau o ran parhau i fuddsoddi arian cyhoeddus mewn rhaglenni datgarboneiddio diwydiannol a thwf gwyrdd.

Cynghori PEDW ar Gynlluniau Adfer Maetholion Dalgylch

20. Yn ddiweddar, aethom i sesiwn Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW) i archwilio maetholion a Chynllun Datblygu Lleol (CDLI) Sir Benfro. Cyflwynwyd ein cynigion ar gyfer Cynlluniau Adfer Maetholion Dalgylch, gan ymdrin ag ymholiadau'r arolygwyr ynghylch rôl y cynlluniau hyn, a sut y gallant gyfrannu at ddull integredig o ystyried cynigion datblygu a allai arwain at fewnbynnu maetholion (gan integreiddio elfennau adfer a lliniaru'r Rheoliadau Cynefinoedd).
21. Cafwyd derbyniad da i'n cynlluniau, ynghyd â dull hyblyg o ddefnyddio naill ai niwtraliaeth maetholion (y dull presennol) neu ddull integredig, sy'n cydbwysu camau lliniaru ac adfer gan anelu at darged adfer i'r Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA). Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi'r dull olaf ac wedi llunio datganiad safbwynt i PEDW yn cyfleu hynny. Mae hyn yn arwydd cadarnhaol y bydd ein dull o gymorth i fynd i'r afael â phroblemau'n gysylltiedig ag amodau ACAoedd a materion sy'n ymwneud â chyfyngiadau ar ddatblygu.
22. Yn ôl yr amserlen gyfredol, bydd gwybodaeth am gam 1 y Cynlluniau Adfer Maetholion Dalgylch ar gael ar gyfer mis Hydref, a'r cynlluniau llawn ar gael erbyn mis Ebrill 2027.

Diweddariadau Gweithredol

Prosiectau Ynni yng Nghanolbarth Cymru

23. Rydym yn gweld cynnydd mawr mewn prosiectau ynni adnewyddadwy a seilwaith grid cysylltiedig yng nghanolbarth Cymru. Cynigion yng nghanolbarth Cymru yw tua hanner y 70 a mwy o gynigion am ffermydd gwynt ar y tir a geir yn system gynllunio Cymru.
24. Mynegwyd gwrthwynebiad gennym i'r Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) ynghylch cynnig fferm wynt Llest y Gwynt oherwydd pryderon am ddifrod i fawndir, yr effeithiau ar Barc Cenedlaethol Eryri a'r effeithiau ehangach ar y dirwedd. Rydym hefyd yn adolygu fferm wynt arfaethedig Nant y Maen ger Tregaron ar gyfer Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW). Mae'r cynnig yn cynnwys hyd at 27 tyrbîn a chyfleuster storio batri ar safle a chanddo gynefinoedd gwarchodedig, mawn dwfn ac ardal gadwraeth gwiwerod coch. Mae'n sefyll ochr wrth ochr â thair fferm wynt arfaethedig arall, gan greu cyfanswm o 92 o dyrbînau yn yr ardal. Bydd angen cynnal asesiad gofalus o effeithiau sylweddol posibl ar yr amgylchedd.
25. Mae cynigion fferm wynt Esgair Cwmowen a pharc ynni Nant Mithil yn cael eu harchwilio ar hyn o bryd. Mae rhai problemau wedi cael eu datrys yn Esgair Cwmowen, ond ceir pryderon o hyd ynghylch mawn a gylfinirod sy'n magu. Yn flaenorol roeddem wedi mynegi gwrthwynebiad i'r ACLI ynghylch Nant Mithil oherwydd ei effaith bosibl ar y dirwedd ac ar leoliad Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog, yn ogystal â phryderon ynghylch mawn, safleoedd gwarchodedig a bywyd gwyllt.
26. Rydym yn parhau i gefnogi prosiectau eraill ar draws y rhanbarth, gan gynnwys Waun Maenllwyd, fferm wynt Carno a chynigion seilwaith grid Green GEN Cymru, gan roi cyngor ar amrywiaeth o faterion amgylcheddol. Ein ffocws yw cynllunio datblygu mewn modd cynaliadwy, gan roi ystyriaeth briodol i'r effeithiau ar fawndir, bioamrywiaeth a'r dirwedd.

Fferm Wynt Arnofiol Llŷr

27. Ym mis Mehefin, rhoddwyd Trwydded Forol gennym ar gyfer fferm wynt Llŷr ar y Môr Celtaidd. Mae'r fferm wynt arfaethedig yn cynnwys deg generadur arnofiol (ar lwyfannau), pob un yn cyrraedd uchafswm o 300 metr uwch lefel y môr. Roedd y cais yn gymhleth iawn ac yn achosi effeithiau sylweddol o safbwynt ecoleg a'r morlun. Yn ogystal â hyn, codwyd pryderon gan y Weinyddiaeth Amddiffyn ynghylch y rhyngweithio rhwng llwybr y ceblau a Maes Tanio Castellmartin.
28. Mae'r penderfyniad yn enghraifft o gydweithio cydgysylltiedig ar draws timau CNC ac o ymgysylltiad adeiladol ailadroddus â'r datblygwr ac ymgynghoreion eraill. Roedd ein dull o weithredu yn creu cydbwysedd rhwng anghenion datblygu a'r angen i ddiogelu'r amgylchedd, gan gymryd cam pwysig tuag at fynd i'r afael â'r newid hinsawdd. Mae ein Tîm Trwyddedu Morol wedi derbyn canmoliaeth gan y datblygwr ac Is-adran Forol Llywodraeth Cymru.

Amrywio Trwydded Tata Steel

29. Mae angen i CNC barhau i gydlynu'n agos â Tata Steel Port Talbot wrth i'r safle symud drwy gyfnod o drawsnewid diwydiannol a gweithgarwch datgomisiynu graddfa fawr. Mae gwaith i amrywio'r drwydded gyfredol yn mynd rhagddo drwy adolygiad gan gymheiriaid mewnol, ac yn canolbwyntio ar ddiweddarau'r drwydded i adlewyrchu'r broses o gau'r gwaith fesul cam a chael gwared â seilwaith cynhyrchu dur a haearn etifeddol, gan gynnwys y ffwrneisi chwyth a'r gweithrediadau pen trwm cysylltiedig.
30. Ceir cryn ddiddordeb gwleidyddol yn Tata Steel o hyd. Er bod erthygl newyddion diweddar y BBC yn dweud bod oedi o ran y broses drwyddedu, mae ein gwaith yn dal ar y trywydd iawn. Rydym yn gweithio'n agos gyda Llywodraeth y DU a Tata er mwyn helpu i gyflawni buddsoddiad o £500 miliwn, gan sicrhau aliniad a goruchwyliaeth drwy Grŵp Datgarboneiddio Diwydiannol Llywodraeth Cymru.
31. Ar wahân i hynny, cafwyd tân yn ddiweddar yn ardal Llinell Biclo Tata. Arweiniodd hynny at roi'r gorau i waith y Felin Stribedu Boeth am y tro. Cyflawnodd Tata waith asesu a rhoi mesurau lliniaru ar waith, gan gynnwys trefniadau prosesu amgen yng Ngwaith Dur Llanwern lle'r oedd hen linell ar gael i'w defnyddio yn lle'r un a oedd wedi'i difrodi.

Tanau Diweddar ar Safleoedd Gwastraff

32. Ym mis Ebrill, bu ffrwydrad yn un o'r seiclonau MDF (bwrdd ffibr dwysedd canolig) ar safle Kronospan yn y Waun. Arweiniodd y digwyddiad at ryddhau mwg / llwch, ac aeth Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru i'r safle. Cawsom ambell adroddiad am ddigwyddiadau gan drigolion lleol. Aeth swyddogion i ymweld â'r safle, ond ni welsant ryw lawer o effeithiau oddi ar y safle, a llwyddwyd i gadw dŵr tân ar y safle, heb ollwng unrhyw ddŵr i'r amgylchedd. Hysbyswyd partneriaid allanol am y digwyddiad, ac mae ein hymchwiliad iddo, ac i achosion sylweddol o dorri amodau trwyddedu tua diwedd 2025, yn parhau.
33. Digwyddodd tân mewn cyfleuster rheoledig a weithredir gan AMG Resources Ltd yn Noc Nevills yn Llanelli, gan fod gwres wedi cronni yn y peiriannau. Roedd y tân wedi'i gyfyngu i ardal fechan ac fe'i diffoddwyd yn gyflym. Ar hyn o bryd mae'r safle yn cael ei

ddosbarthu gennym fel 'Perfformiwr Gwael', ac mewn arolygiad cydymffurfio â thrwydded a gynhaliwyd ddiwrnod cyn y digwyddiad, nodwyd achosion o ddiffyg cydymffurfio yn gysylltiedig â'r drwydded. Mae arolygiadau dilynol ers y tân wedi rhoi cadarnhad pellach o dorri amodau'r drwydded. Mae'r gweithredwr wedi cael dyddiadau terfyn i gyflwyno gwelliannau i seilwaith y safle ac i arferion gweithredol er mwyn mynd i'r afael â'r achosion wrth wraidd y tân a sicrhau bod y safle yn cydymffurfio o'r newydd. Rydym yn dal i ystyried camau gorfodi.

34. Rydym yn parhau i reoleiddio Gwaith Byass AWD Group Ltd ym Mhort Talbot yn dilyn tân ym mis Mai. Caniateir i'r safle dderbyn gwastraff plastig – plastigau caled fel arfer o ffynonellau awdurdod lleol fel canolfannau ailgylchu gwastraff y cartref a gwastraff PVC fel fframiau ffenestri a drysau. Nid yw'r safle yn derbyn gwastraff peryglus ac nid oes unrhyw dystiolaeth i awgrymu bod gwastraff peryglus ar y safle ar adeg y tân. Yn ystod ymweliad dilynol, roedd hi'n amlwg bod llawer iawn o waith glanhau ac adfer eisoes wedi'i gwblhau. Ers hynny, mae'r gweithredwr wedi derbyn ei lwyth cyntaf o wastraff plastig ac yn ehangu, gan roi'r flaenoriaeth i gasgliadau awdurdodau lleol. Mae mesurau diogelwch ychwanegol wedi cael eu rhoi ar waith gyda'r nod o atal hyn rhag digwydd eto. Mae ymchwiliadau gorfodi parhaus ar y gweill gan CNC a phartneriaid sy'n ymateb i ddigwyddiadau. Rydym yn parhau i weithio gyda'r Gwasanaeth Tân ac Achub i ystyried y dystiolaeth a gasglwyd ar adeg y digwyddiad.

Diweddariad am Raglen Taf

35. Nod Dull Strategol Dalgylch Taf yw cyfuno gwaith partneriaeth, cyd-gynhyrchu a gweithredu ar sail tystiolaeth ag egwyddorion Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae'n defnyddio'r dulliau ymaddasol a amlinellir yn yr Adroddiad ar Sefyllfa Adnoddau Naturiol (SoNaRR) 2025 ac yn dysgu o raglenni fel Aber Afon Tafwys 2100 a Phartneriaeth Brynbuga i sicrhau canlyniadau cydweithredol hirdymor.
36. Mae sefydlu strwythur llywodraethu aml-haen, aml-sefydliad yn ffocws allweddol. Drwy hynny gellir sicrhau perchnogaeth ar y cyd ar draws arweinyddiaeth strategol, cynllunio technegol, cyflawni ac ymgysylltu â'r gymuned. Bydd y rhaglen yn cynhyrchu Cynllun Strategol Dalgylch Taf ar gyfer y tymor hir, a ddefnyddir yn sail i ddatblygu strategaeth rheoli risg llifogydd ymaddasol. Bydd hyn yn dylanwadu ar bolisi ehangach, gan gynnwys cynlluniau datblygu lleol, strategaethau rheoli risg llifogydd lleol, cynlluniau llesiant a chylchoedd buddsoddi'r sector dŵr.
37. Drwy gydlynw gweithredu ar draws tir, dŵr a chymunedau, nod y dull yw gwella ansawdd dŵr, adfer rhwydweithiau ecolegol, cynyddu'r gallu i wrthsefyll yr hinsawdd a sicrhau llesiant cymdeithasol ac economaidd. Rydym wedi nodi nifer o gyfleoedd drwy Grwpiau Gorchwyl a Gorffen CNC, a bydd y rheiny'n cael eu datblygu ymhellach gyda phartneriaeth y dalgylch. Bydd pwyslais cryf ar atebion sy'n seiliedig ar natur, gan gynnwys rheoli coetiroedd, adfer gorlifdir a defnyddio tir yn gynaliadwy, ochr yn ochr â gwelliannau i ansawdd dŵr a gwytnwch ecolegol.
38. Mae'r Bwrdd Strategol yn cynnwys Prif Weithredwyr o Gyngor Caerdydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful, Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog a Dŵr Cymru. Rydym wedi cytuno ar gylch gorchwyl, gydag ymrwymiad ar y cyd tuag at ddull integredig, cydweithredol. Mae'r

rhaglen hefyd wedi ymgysylltu â Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf Morgannwg a bydd yn rhoi cyflwyniadau gerbron BGC Caerdydd a fforymau hinsawdd, gan gryfhau gwytnwch cymunedol a gwaith partneriaeth.

39. Yn rhan o'r dull integredig, mae cyllid ac adnoddau ychwanegol wedi cael eu sicrhau drwy'r rhaglen Argyfwng Natur a Hinsawdd, gan gefnogi gwaith i gyflawni gwelliannau i ansawdd dŵr, addasiadau ffisegol i gynefinoedd ac amcanion y Gyfarwydddeb Fframwaith Dŵr, gan ategu a chryfhau'r rhaglen ehangach.

Adeiladu Llwybr Pysgod Rhaeadr y Bedol

40. Yn dilyn gwaith i wella llwybr pysgod yng nghored Caer, tynnu cored Erbistog ger Bangor Is-y-coed, ac olion cored yn Llangollen, mae rhaglen LIFE Dyfrdwy yn gosod sianel osgoi i bysgod yn Rhaeadr y Bedol, ger Llangollen. Dyma'r cam nesaf o raglen fawr i wella llwybrau pysgod a symud gwaddod yn afon Dyfrdwy. Mae gwaith hefyd wedi'i gynllunio yng ngorsaf fedryddu Manley Hall yn yr haf cyn gweithio ar gored gorsaf fedryddu'r Bala ym mlwyddyn olaf y prosiect yn 2027.

Ansawdd Dŵr Ymdrochi – Canol De Cymru

41. Rydym wedi lansio Prosiect Dyfroedd Ymdrochi Canol De Cymru, menter aml-asiantaeth sy'n canolbwyntio ar ymdrin ag ansawdd dŵr ymdrochi yn Aberogwr a Bae Watch Mae'r prosiect yn mabwysiadu dull dalgylch cyfan, gan gydnabod bod amrywiaeth o ffactorau i fyni'r afon yn effeithio ar ansawdd dŵr yr arfordir, gan gynnwys systemau draenio trefol, dŵr ffo amaethyddol a systemau dŵr gwastraff wedi'u cam-gysylltu.
42. Dros y flwyddyn i ddod, bydd swyddogion CNC yn cynnal ymchwiliad a dadansoddiad targededig ar draws y dalgylch, gan gynnwys monitro ansawdd dŵr, asesiadau ecolegol a chanfod ffynonellau llygredd. Bydd hyn yn cael ei ategu gan waith ymgysylltu ar lawr gwlad â chymunedau a rhanddeiliaid i gasglu gwybodaeth leol a chefnogi newidiadau ymddygiadol ac ymarferol. Mae'r gwaith yn cael ei gydlynu mewn partneriaeth â Dŵr Cymru, Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, Cyngor Bro Morgannwg a'r Cydwasanaethau Rheoleiddio, gyda phwyslais cryf ar rannu data, alinio blaenoriaethau a gweithredu ar y cyd.
43. Mae'r gwaith hwn yn adlewyrchu ymrwymiad CNC i gyflenwi darpariaeth integredig sy'n seiliedig ar le, gan gydnabod bod angen cydweithredu'n barhaus ar draws sefydliadau, a chynnwys cymunedau lleol yn weithredol er mwyn gwella ansawdd dŵr ymdrochi.

Rheoliadau Diwygio Dŵr Ymdrochi 2025

44. Mae dau leoliad dŵr ymdrochi newydd wedi'u dynodi ar gyfer tymor 2026, y naill yn safle mewndirol ger Pont Droï Llandeilo ar Afon Tywi, a'r llall yn safle arfordirol ger Bae Ffont-y-gari, ym Mro Morgannwg.
45. Yn ogystal â hyn, ceir rheoliadau diwygiedig ar gyfer dyfroedd ymdrochi (Rheoliadau Dyfroedd Ymdrochi (Diwygio) (Cymru a Lloegr) 2025). Mae'r diwygiadau yn cynnwys cael gwared â'r drefn o ail-ddynodi dyfroedd ymdrochi yn awtomatig ar ôl pum mlynedd o ddosbarthiad gwael, a chyflwyno asesiad hyfywedd; rhagor o ystyriaethau

ail-ddynodi ar gyfer dyfroedd ymdrochi arfaethedig (ansawdd y dŵr, diogelwch ffisegol, a statws cadwraeth); a chaniatáu Gweinidogion i bennu tymor ymdrochi cenedlaethol. Yng Nghymru, y tymor newydd yw 1 Mai hyd 30 Medi. Ceir rhai diwygiadau technegol hefyd i foderneiddio'r rheoliadau i gyd-fynd â ffyrdd cyfredol o weithio, a newidiadau i rai rheolau'n gysylltiedig â samplu.

Diweddariad am Farlas

46. Yn gynnar ym mis Mehefin, cafodd gorsaf pwmpio carthion Marlas a'r brif bibell godi eu troi yn ôl ymlaen ar ôl cwblhau'r gwaith o osod prif bibell godi dros dro ar y tir. Nid oedd unrhyw ollyngiadau o'r orsaf bwmpio i ddechrau. Parhaodd Dŵr Cymru i fonitro Afon Cynffig ac ar ôl cyfnod penodol, tynnodd y pypiau awyru a oedd wedi'u gosod yn yr afon i gynyddu lefelau ocsigen toddedig. Rydym wedi bod yn gwneud gwaith monitro pellach ar Afon Cynffig yn sail ar gyfer ein hymchwiliad parhaus.
47. Yn dilyn hyn, aethom i gyfarfod cyhoeddus wedi'i drefnu gan A Peace for Nature (APFN). Roedd nifer dda yn y cyfarfod, gyda thros gant o bobl yn bresennol, cynrychiolaeth dda o wleidyddion lleol ac uwch gynrychiolwyr o Ddŵr Cymru. Roedd y cyfarfod yn canolbwyntio ar ymateb Dŵr Cymru a'u rheolaeth ar risg hyd at ddigwyddiad Marlas, y cynllun adfer ar gyfer Cynffig a phwyntiau ehangach ynghylch trefniadau rheoli Dŵr Cymru.
48. Gofynnwyd cwestiynau penodol i ni ynghylch ein hymatebion gorfodi. Gan fod yr ymchwiliad ar y gweill, nid oeddem yn gallu rhoi manylion. Fodd bynnag, yr ymdeimlad gan fwyafrif helaeth o'r gynulleidfa (a'r gwleidyddion) oedd, os oeddem am gymryd camau gorfodi, y byddai'n well cael ymgymeriad gorfodi yn hytrach na chodi dirwy y byddai'n rhaid i'r trysorlys ei thalu. Mynegwyd pryderon gan y cyhoedd ynghylch y diffyg camau gorfodi yn erbyn Dŵr Cymru yn y gorffennol, ac mewn ymateb i hyn cyflwynwyd dadansoddiad o achosion erlyn diweddar a chamau a gymerwyd dros y deng mlynedd diwethaf.
49. Ers y cyfarfod rydym wedi gweld gollyngiadau pellach o orsaf pwmpio carthion Marlas, ynghyd â chynnydd yn niddordeb y cyfryngau cymdeithasol a'r wasg. Rydym wedi gweithio gyda'r tîm Cyfathrebu ar ddatganiad i ymateb i'r pryderon. O safbwynt gweithredol, mae Dŵr Cymru wedi rhoi rhagor o unedau awyru ar waith i wrthweithio'r gostyngiad mewn lefelau ocsigen toddedig, yn enwedig yn sgil y tywydd cynnes a llif isel y dŵr. Mae'r digwyddiad yn un sy'n parhau ac rydym yn ystyried opsiynau gorfodi.

Gweithdy Rhanddeiliaid Amaethyddol

50. Ym mis Mai, cynhaliom weithdy Rhanddeiliaid Amaethyddol ar Faes Sioe Frenhinol Cymru i archwilio'r rhwystrau a wynebier gan y gymuned ffermio wrth geisio cydymffurfio â'r Rheoliadau Rheoli Llygredd Amaethyddol. Mae ein gwaith cydymffurfio dros y ddwy flynedd ddiwethaf wedi dangos nad yw dros hanner y ffermydd yr ymwelwyd â nhw yn cydymffurfio â'r rheoliadau. Er ein bod yn gweld gwelliant graddol mewn cyfraddau cydymffurfio, mae llawer i'w wneud o hyd.
51. Cafwyd derbyniad da i'r gweithdy, a nodwyd rhai rhwystrau allweddol, gan gynnwys prosesau cynllunio, cyllid, cymhlethdod y rheoliadau a'r ddealltwriaeth ohonynt, a dryswch ynghylch rolau CNC a Thaliadau Gwledig Cymru. Trafodwyd sut i reoli ac

ymdrin â'r problemau hyn. Bydd canlyniadau'r gweithdy yn cael eu rhannu â Fforwm Rheoli Tir Cymru a LIC yn ystod mis Gorffennaf, a byddwn yn gweithio gyda'r rheiny a rhanddeiliaid eraill i weithredu'r mentrau y cytunwyd arnynt.

Rhaglen Weithredu Genedlaethol ar Fawndiroedd

52. Cynhaliwyd cynhadledd Rhaglen Mawndir y DU yr Undeb Rhyngwladol dros Gadwraeth Natur (IUCN) ym mis Mehefin. Croesawodd y digwyddiad, a drefnwyd gan CNC, dros 400 o gynrychiolwyr i Brifysgol Abertawe ac ar ymweliadau safle rhanbarthol, a hefyd ar-lein. Y thema oedd *Mawndiroedd dan Bwysau* ac roedd yr agenda yn canolbwyntio ar yr heriau o gadw carbon yn ein mawndiroedd a'r llwyddiannau hyd yma, gan dynnu sylw at y cyfleoedd cynyddol i ehangu atebion sy'n seiliedig ar natur a chryfhau rôl mawndiroedd wrth fynd i'r afael â newid amgylcheddol.
53. Yn y gynhadledd hon, derbyniodd ein Huwch Gynghorydd Arbenigol ar fawndir, Dr Pete Jones, wobwr anrhydeddus, sef Gwobr Cadwraeth Mawndir Lindsay. Mae'r wobwr flynyddol hon yn cydnabod ymroddiad ac angerdd eithriadol dros fawndiroedd, ac mae Pete yn enillydd teilwng iawn ar ôl rhoi blynyddoedd o wasanaeth i fawndiroedd Cymru.

Natur yn ffynnu yng Ngŵyr, Abertawe

54. Mae modrwywyr adar Oxwich, sydd wedi bod yn monitro ac yn astudio adar yng Ngwarchodfa Natur Genedlaethol Cors Oxwich ers dros ugain mlynedd, wedi gwneud darganfyddiad cyffrous a gwirioneddol ryfeddol. Maent wedi llwyddo i ddal titwod barfog ifanc mewn rhwyd ar y safle. Y canfyddiad hwn yw'r cofnod magu cyntaf sydd wedi'i gadarnhau yng Ngŵyr ers dros hanner can mlynedd, sy'n tanlinellu pwysigrwydd cynyddol y safle i fywyd gwyllt. Yr unig boblogaeth arall sy'n magu y gwyddom amdani yng Nghymru yw'r boblogaeth yng Ngwlyptir Casnewydd, gan olygu bod y canfyddiad hwn hyd yn oed yn fwy arwyddocaol. Hyd yma, mae pum gwryw ifanc wedi'u cofnodi, sy'n dystiolaeth gref fod y titw barfog bellach yn magu yn Oxwich unwaith eto.
55. Mae tegeirian y fign bellach yn ffynnu mewn niferoedd mawr yng GNG Whiteford ar Benrhyn Gŵyr, a'r safle hwnnw yw'r pwysicaf yng Nghymru erbyn hyn ar gyfer y planhigyn hwn sy'n eithriadol o brin a phrydferth. Yn 2012, cofnodwyd llai na deg blodyn unigol ar draws Cymru gyfan. Diolch i ymdrechion cadwraeth arbennig, gan gynnwys rheolaeth ofalus ar gynefinoedd ac ailgyflwyno gyda thrwydded o'r hadyn, mae'r rhywogaeth wedi ymadfer yn rhyfeddol.

Diweddariadau Masnachol

Strategaeth Twf a Gwerth

56. Mae ein Strategaeth Twf a Gwerth wedi cael ei chymeradwyo gan y Tîm Gweithredol. Mae llawer o randdeiliaid a chydweithwyr wedi cyfrannu at greu ein gweledigaeth ar gyfer y pum mlynedd nesaf. Lansiwyd y strategaeth gennym yn Sioe Frenhinol Cymru, ochr yn ochr â'n Cynllun Gwerthu a Marchnata Pren. Gyda'r llywodraeth newydd bellach yn ei lle yn y Senedd, rydym mewn sefyllfa dda i ddangos sut y gallwn gefnogi polisi ac uchelgais i'w droi'n realiti.

Gwerthu a Marchnata Pren

57. Mae ein Cynllun Gwerthu a Marchnata Pren diwygiedig wedi'i gwblhau ac yn gyson ag uchelgeisiau ehangach Strategaeth Ddiwydiannol Pren LIC. Mae'r cynllun pum mlynedd hwn yn cynnig ymrwymiad i gyflenwi pren i'r sector er mwyn sefydlu hyder yn y diwydiant, ar gyfer buddsoddiad a thwf economaidd yn y dyfodol. Yn y bôn, mae'n ddiwylliant sy'n rhoi'r pwys mwyaf ar ddiogelwch. Mae Cynllun Corfforaethol CNC ac uchelgeisiau timau Lle ledled Cymru wedi cael eu defnyddio'n sail i ysgogi ein rhaglen gwerthu pren a'n cynnig i'r farchnad.
58. Mae perfformiad gwerthiant pren eleni wedi dechrau mewn sefyllfa gref, gyda gwerthiannau positif wedi'u sicrhau i'r dyfodol a chynnydd da, ac incwm yn sgil hynny, o'r tir yn ein gofal. Rydym wedi dyfarnu contractau gwerthu pren yn ddiweddar o'r gwerthiant ym mis Ebrill, ac wedi sicrhau canlyniadau da mewn marchnad ryngwladol anwadal. Yn sgil lansio tendr agored ym mis Gorffennaf ar gyfer gwerthu pren, byddwn yn cyflawni 64% o raglen y flwyddyn lawn hyd yma, felly mae gennym hyder yn ein gallu i gyflawni eleni.
59. Rydym wedi sefydlu ymgysylltiad rheolaidd â'n tîm Nawdd yn LIC ar y mater hwn ac yn ddiweddar wedi cwrdd â Chyfarwyddwr Cyllid Llywodraeth Cymru i rannu gwybodaeth a diweddariadau am heriau'r farchnad a sut rydym yn rheoli a monitro ein hincwm o werthiant pren, i roi hyder a sicrwydd credadwy ynghylch ein gwaith.

Canolfannau Ymwelwyr

60. Mae gwaith i ailsefydlu ein canolfannau ymwelwyr yn mynd rhagddo. Mae canolfan ymwelwyr Ffordd Goedwig Cwmcarn a Chyngor Caerffili wedi cyrraedd statws cynigydd a ffafir, ac rydym yn bwrw ymlaen â'r trefniadau a'r telerau prydlesu terfynol rhwng yr holl bartïon.
61. Mae'r canolfannau ymwelwyr yng Nghoed y Brenin yng Ngwynedd a Bwlch Nant yr Arian yng Ngheredigion wedi bod drwy gyfnod marchnata helaeth gan wahodd cynigion. Rydym wedi derbyn ystod o gynigion cadarnhaol ar gyfer y ddau safle ac erbyn hyn wedi llunio rhestr fer o gynigwyr a gwahodd partïon llwyddiannus i gyfres o drafodaethau deialog er mwyn sicrhau'r partner cywir ar gyfer safleoedd ein canolfannau ymwelwyr. Bydd y broses hon yn cael ei chefnogi gan gynrychiolwyr cymunedol a enwebir gan gynghorau cymuned lleol, i roi adborth a chymryd rhan yn rhywfaint o'r ddeialog gystadleuol â chynigwyr posibl dros yr haf.

Diweddariadau Mewnol

Diweddariad am y Fflyd a Chyfleusterau

62. Mae'r tîm Trawsnewid Swyddfeydd yn archwilio opsiynau ar gyfer swyddfa Maes y Ffynnon ac yn gweithio gyda phenseiri i ffitio dyluniad cysyniadol er mwyn sicrhau bod yr opsiwn a ffafir yn bodloni anghenion defnyddwyr. Mae cydweithwyr yn cael y newyddion diweddaraf. Cyn gynted ag y bo'r bwrdd prosiect wedi'i sicrhau bod yr opsiwn a ffafir yn addas i'r diben, byddwn yn rhannu gwybodaeth bellach. Rydym wedi ymrwymo i aros yn yr adeilad presennol tan ar ôl y Nadolig.

63. Mae'r gorchymyn cyntaf wedi cael ei gyhoeddi ar gyfer y contract seilwaith gwefru cerbydau trydan (EVCI) a bydd y gwaith yn dechrau yn swyddfa Resolfen fel safle i brofi'r dyluniad. Mae atebion interim pellach yn cael eu gwerthuso ochr yn ochr â'r gwaith i osod y seilwaith parhaol.

Cadw Ardystiad ISO14001

64. Yn dilyn archwiliad eang gan Sefydliad Safonau Prydain (BSI) ac ymweliadau â chwech o'n depos, mae CNC wedi cadw ei ardystiad ar gyfer safon rheoli amgylcheddol ISO14001:2015. Ni nodwyd unrhyw achosion o bwys o ddiffyg cydymffurfio yn yr adroddiad archwilio - dim ond un mân achos yn gysylltiedig â labelu a chludo tanwydd. Mae'r canlyniad archwilio yn cadarnhau bod "system reoli effeithiol ar waith sy'n cefnogi'r sefydliad i gyflawni ei amcanion, ei strategaeth a'r canlyniadau a fwriedir ganddo, gyda thystiolaeth o ymdrechu'n barhaus tuag at welliant parhaus". Mae'r canlyniad gwych hwn yn adlewyrchu gwaith caled ac ymrwymiad llawer o gydweithwyr ar draws yr holl swyddfeydd, sy'n cynnal ein safonau rheoli amgylcheddol uchel bob dydd.

Ymweliad Gwyliadwriaeth Gwasanaeth Achredu'r DU (UKAS)

65. Mae ein hymweliad gwyliadwriaeth blyneddol gan UKAS wedi cael ei gynnal, gydag UKAS yn cloi ei ganfyddiadau gydag argymhelliad i gadw ein statws achredu ISO17025:2017. Y safon hon yw'r brif safon ryngwladol ar gyfer labordai profi a graddnodi a'r meincnod a ddefnyddir i sicrhau bod canlyniadau labordy yn gywir ac yn ddibynadwy, ac y gellir eu hamddiffyn yn gyfreithiol.
66. Roedd yr adborth archwilio yn cynnwys pedwar argymhelliad, deuddeg canfyddiad lle'r oedd angen tystiolaeth a thri lle nad oedd angen tystiolaeth. Mewn sylwadau gan yr archwilyr, nodwyd bod yno "staff galluog iawn sy'n dangos lefel uchel o gymhwysedd" a "buddsoddiad rhagorol mewn offer newydd o'r radd flaenaf", yn ogystal â gwytnwch ychwanegol o fewn y tîm microbioleg, lefel uchel o hyfforddiant i staff tymhorol a bod perfformiad rhagorol yn parhau mewn cynlluniau hyfedredd. Ochr yn ochr â safonau technegol uchel, mae'n braf gweld "pobl dda a diwylliant hapus ar y safle" ymhlith eu harsylwadau.

Achrediad Llythrennedd Carbon Arian

67. Yng Ngwobrau'r Sefydliad Llythrennedd Carbon ym Manceinion ym mis Mehefin, dyfarnwyd achrediad arian i CNC gan y Sefydliad Llythrennedd Carbon (CLO). Y CLO yw'r corff achredu ar gyfer y gymuned sy'n tyfu'n gyflym o unigolion a sefydliadau sy'n cymryd camau ystyrlon yn gysylltiedig â'r hinsawdd drwy dderbyn hyfforddiant Llythrennedd Carbon. Drwy'r achrediad, bydd enillwyr yn cael bathodyn gweladwy sy'n dangos eu hymrwymiad i weithredu'n gysylltiedig â'r hinsawdd a'u hymroddiad i greu a chynnal diwylliant carbon isel. Mae angen cymryd amrywiaeth eang o gamau i ennill achrediad Arian, gan gynnwys lefelau hyfforddi ar wahanol raddau, hyrwyddo llythrennedd carbon drwy'r cyfryngau cymdeithasol, a datblygu astudiaethau achos ac ati. Mae'r rhan fwyaf o'n Timau Arweinyddol a Rheoli bellach yn garbon-llythrennog, gan gynnwys ein Prif Weithredwr. At ei gilydd, mae mwy na 1,200 o'n cydweithwyr wedi cwblhau'r hyfforddiant, gyda'r mwyafrif ohonynt yn symud ymlaen i ennill ardystiad.

68. Rydym yn anelu am achrediad aur. Mae llawer o'r meini prawf gofynnol ar gyfer y lefel hon o achrediad eisoes wedi'u bodloni, er bod cryn waith i'w wneud i sicrhau bod o leiaf 56% o'r staff yn llythrennog o ran carbon. Mae mwy i hyn na chyrraedd y lefel nesaf o achrediad: dengys adborth fod cydweithwyr sy'n cwblhau'r hyfforddiant yn teimlo wedi'u grymuso'n fwy a'u bod yn llawer mwy tebygol o ystyried effeithiau carbon yn eu penderfyniadau beunyddiol.

Lleoliadau Cynllunio CLILC

69. Yn ddiweddar, rydym wedi penodi dau leoliad cynllunio i raddedigion drwy gynllun Llwybrau at Gynllunio Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC). Pwrpas y cynllun yw datblygu capasiti o fewn y system gynllunio ledled Cymru, ac mae'n gweinyddu'r holl brosesau dyrchafu, recriwtio ac asesu cychwynnol. Profwyd ei fod yn ffordd effeithiol o gyrraedd graddedigion, gan gyfrannu hefyd at ehangu cydnherthedd o fewn sector cynllunio Cymru.
70. Ariennir y lleoliadau dwy flynedd o hyd drwy'r gyllideb cydsynio seilwaith. Drwy'r cynllun, darperir cyllid hefyd i'r gweithwyr ar leoliad gael cwblhau gradd Meistr mewn pwnc sy'n gysylltiedig â chynllunio amaethyddol yn ystod eu cyfnod gyda ni. Byddant yn cylchdroi rhwng y Gwasanaeth Cyngori ar Gynlluniau Datblygu o fewn Gweithrediadau Cenedlaethol a'r tîm Polisi Cynllunio yn y Gyfarwyddiaeth Strategaeth, Polisi a Thystiolaeth er mwyn rhoi profiad cyflawn iddynt o holl ystod ein gwasanaeth cynllunio. Mae'r cynllun hefyd yn lleoli graddedigion gydag awdurdodau cynllunio lleol a Phenderfyniadau Cynllunio ac Amgylcheddol Cymru. Rydym wedi trafod gyda threfnwyr y cynllun y posibilrwydd i leoliadau yn y dyfodol gylchdroi rhwng y sefydliadau hyn.

Recriwtio Prif Weithredwr a Swyddogion Gweithredol

71. Mae ein hasiantaeth chwilio ar gyfer swyddi gweithredol, Goodson Thomas, wedi dechrau'r broses recriwtio ar gyfer rolau Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau Cenedlaethol a Chyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau (Lle). Mae pecyn i ymgeiswyr wedi cael ei ddatblygu ac rydym wedi cytuno ar amserlen, gyda'r ddwy rôl yn cael eu cyflwyno gerbron panel gwerthuso i'w cadarnhau yn ystod mis Gorffennaf.
72. Cyfarfu'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr â Goodson Thomas ym mis Gorffennaf i drafod rolau'r Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr. Rhagwelir y bydd cyfweiliadau ar gyfer rôl y Prif Weithredwr wedi'u cwblhau cyn diwedd y flwyddyn.

Cyfathrebu

Cyfathrebu Corfforaethol

73. Yn ystod y cyfnod hwn, rydym wedi rheoli ystod o faterion cymhleth yn gysylltiedig ag enw da ochr yn ochr â chynnal ymgyrchoedd rhagweithiol ac ymgysylltu â rhanddeiliaid. Cyfeiriwyd adnoddau sylweddol tuag at reoli cyfathrebu ynghylch digwyddiadau llygredd a effeithiodd ar Afon Ddyfrdwy, Cynffig a Thawe, sydd wedi ennyn diddordeb parhaus yn y cyfryngau ac ymhlith rhanddeiliaid. I'r perwyl hwnnw bu'n rhaid cydweithio'n agos â LIC, lechyd Cyhoeddus Cymru, awdurdodau lleol a Dŵr Cymru er mwyn sicrhau negeseuon cyson ac amserol. Mae'r gweithgareddau wedi cynnwys cynllunio i gyfathrebu'n rhagweithiol, ymgysylltu â rhanddeiliaid, cyfarfodydd

cyhoeddus, diweddariadau i'r Gofod Dinasyddion ac ymdriniaeth barhaus â'r cyfryngau.

74. Rydym wedi mynd ati'n weithredol i herio gwallau mewn adroddiadau, gan gynnwys cam-briodoli achosion a dryswch rhwng digwyddiadau llygredd a ffenomenau naturiol fel gordyfiant algâu. Rydym hefyd wedi sicrhau hawliau ymateb lle nad oedd CNC yn cael ei gynrychioli i ddechrau, gan atgyfnerthu ein rôl reoleiddio a'n sylfaen dystiolaeth.
75. Cyfeiriwyd cryn ymdrech hefyd tuag at baratoi am gyfres *Buried* y BBC ar lygredd etifeddol, gan weithio ar draws y timau Cyfathrebu, Cyfreithiol a thechnegol i sicrhau ymateb cydgysylltiedig sy'n seiliedig ar dystiolaeth ac yn gyson â phartneriaid. Mae'r tîm hefyd wedi cefnogi cyfathrebu ar danau gwyllt, digwyddiadau diwydiannol fel tân Port Talbot, a materion sy'n dod i'r amlwg gan gynnwys adolygiad barnwrol yr Unedau Dofednod Dwys a phecyn gorfodi arfaethedig Ofwat ar gyfer Dŵr Cymru.
76. Rydym wedi parhau i fynd ati'n frwd i adrodd straeon, gan gynnwys adroddiad ar Countryfile o Goedwig Gethin yn tynnu sylw at ein gwaith partneriaeth a rheoli tir.

Cyfathrebu ac Ymgysylltu Mewnol

77. Wrth gyfathrebu'n fewnol rydym wedi canolbwyntio ar gefnogi lansiad y pedwerydd Amcan Llesiant ac arolwg staff *Ein Llais*, gan gynnwys datblygu hwb penodol ar y fewnwyd i arddangos gwaith a chynnydd cysylltiedig. Roedd ymgysylltiad cynnar â'r arolwg yn gryf, gyda'r ymatebion iddo yn nesáu at 50% o fewn y pythefnos cyntaf. Cafodd y dyddiad cau ei ymestyn i ganol mis Gorffennaf er mwyn annog cyfradd gwblhau dda.
78. Rydym wedi ymateb i adborth gan gydweithwyr ynghylch 'gorlwytho' hysbysiadau cyfathrebu, drwy wella'r rheolaeth ar y sianel, lleihau'r ddibyniaeth ar y Canllaw Misol i Reolwyr a gweithio gyda'r Gwasanaethau Corfforaethol i gyflwyno blaengynllunio er mwyn cydlynu negeseuon yn well. Mae'r mentrau ymgysylltu cadarnhaol yn cynnwys cyflwyno canmoliaeth i gydweithwyr yng ngalwadau'r Diweddariad Misol i Reolwyr, sydd wedi cael derbyniad da.

Materion Allanol a Materion Cyhoeddus

79. Ffocws y gwaith fu cryfhau'r ymgysylltu â rhanddeiliaid a gwella'r cydlynw mewn ymateb i gasgliadau'r Archwiliad Canfyddiadau, a rannwyd drwy weminar ar draws y sefydliad. Rydym hefyd wedi comisiynu adolygiad o fforymau dan arweiniad CNC a fforymau partneriaid i ganfod achosion o ail-wneud gwaith, lleihau gwastraff a chynyddu effeithlonrwydd.
80. Mae'r Tîm Cynorthwywyr Personol wedi dechrau defnyddio'r system rheoli rhanddeiliaid Tractivity, gan wella gwelededd a chysondeb gweithgarwch ymgysylltu. Mae taenlenni gwasgaredig lluosog bellach wedi'u disodli gan Tractivity, sy'n golygu y gallwn fod yn fwy proffesiynol, gwybodus a chyson wrth weithio gyda'n rhanddeiliaid.
81. Ym mis Mehefin, aeth CNC i'r Farchnad yn y Senedd, a oedd yn gyfle gwerthfawr i feithrin perthnasoedd ag Aelodau'r Senedd (ASau) yn dilyn yr etholiad, hyrwyddo blaenoriaethau CNC a chyflwyno deunyddiau allweddol, gan gynnwys ein *Canllaw* i

Weithio gyda Ni a Camau beiddgar ar gyfer 2026 a thu hwnt. Roedd yr ymgysylltu yn adeiladol ac yn gadarnhaol ar y cyfan. Daeth ansawdd dŵr i'r amlwg fel mater â blaenoriaeth ar draws etholaethau ac roedd yn sbardun amlwg ar gyfer gwaith achos, ac mae disgwyliad clir i CNC fod yn fwy rhagweithiol ac amserol wrth gyfathrebu, yn enwedig yn ystod digwyddiadau. Mynegodd ASau ddiddordeb cryf mewn ymgysylltu'n lleol, gan gynnwys ymweliadau safle a thrafodaethau ar lefel etholaeth, er bod llawer yn dal i sefydlu eu swyddfeydd, felly disgwylir i'r ohebiaeth a'r ymgysylltu gynyddu dros y misoedd nesaf.

Mae cymunedau'n gallu gwrthsefyll y newid yn yr hinsawdd

82. Mae'r gweithgareddau diweddar yn cynnwys lansio'r ymgyrch Effeithlonrwydd Dŵr, menter aml-bartner fawr i hyrwyddo newid ymddygiad a dealltwriaeth ymhlith y cyhoedd o bwysau ar ddŵr. Cefnogodd CNC waith i ddatblygu'r ymgyrch ac ymgysylltu â rhanddeiliaid, a bydd yn bresennol yn y digwyddiad lansio yng Nghaerdydd. Rydym hefyd wedi alinio ein trefniadau cyfathrebu ag adroddiadau rhyngwladol ar yr hinsawdd, ac wedi cyfleu negeseuon targededig yn ystod cyfnodau pan fo'r risg o danau gwyllt yn uwch, gan weithio gyda phartneriaid ac archwilio gweithgarwch ymgyrchu pellach dros yr haf.

Atal Llygredd Hyd yr Eithaf

83. Ansawdd dŵr fu'r prif ffocws. Yn dilyn y cyfnod cyn yr etholiad aildddechreuwyd cyfathrebu'n rhagweithiol ynghylch y tymor samplu dŵr ymdrochi ac addysgu'r cyhoedd ynghylch monitro a safonau. Rydym wedi cefnogi gweithgarwch aml-asantiaeth fel yr ymgyrch Clear Waters ac wedi parhau i hyrwyddo canlyniadau gorfodi i ddangos atebolrwydd ac ail-fuddsoddi mewn gwelliannau amgylcheddol. Rydym wedi parhau i roi'r flaenoriaeth i negeseuon ataliol, gan gynnwys codi ymwybyddiaeth ynghylch adroddiadau llygredd ac egluro'r gwahaniaethau rhwng llygredd a digwyddiadau naturiol.

Byd Natur Wrthi'n Gwella

84. Wrth gyfathrebu rydym wedi parhau i dynnu sylw at weithgarwch cadwraeth ac adfer, gan gynnwys safleoedd a rhywogaethau gwarchodedig fel Ardal Cadwraeth Arbennig Afon Gwyrfa. Yn ogystal â hynny, rydym wedi cefnogi digwyddiadau mawr yn y sector gan gynnwys Cynhadledd Mawndir IUCN a'r Gynhadledd Adfer Afonydd, gan arddangos arweinyddiaeth CNC. Ymhlith y gweithgareddau pellach rydym wedi hyrwyddo buddsoddiad Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol ym mhrosiect Afon Teifi, yr Wythnos Rhywogaethau Estron Goresgynnol a Mai Di Dor.

Crynodeb o Gwynion, Canmoliaeth a Gohebiaeth

85. Ers cyfarfod diwethaf y Bwrdd, mae'r Tîm Gohebu Canolog wedi ymdrin â 57 o eitemau o ohebiaeth. Atebwyd 100% o fewn y lefel gwasanaeth o ddeg / pymtheg diwrnod gwaith, gyda 47% wedi'u hateb o fewn pum diwrnod gwaith neu lai. Y pynciau llosg dros y cyfnod hwn oedd Kronospan, Safle Tirlenwi Hafod, llygredd dŵr a gollyngiadau carthffosiaeth (gan gynnwys digwyddiad Afon Cynffig) a thaliadau parcio yn Niwbwrch.

86. Cafwyd 71 o geisiadau Mynediad at Wybodaeth newydd ers ein diweddariad diwethaf (Ceisiadau Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol / Rhyddid Gwybodaeth / Mynediad at Ddata gan y Testun). Anfonwyd 76 o ymatebion wedi'u cwblhau i geisiadau a gafwyd yn ystod y cyfnod diwethaf, gyda 91% o'r rheiny o fewn y lefel gwasanaeth ugain diwrnod gwaith a bennir drwy ddeddfwriaeth. Y prif themâu ar gyfer ceisiadau oedd llygredd dŵr, gwastraff a safleoedd tirlenwi, a bywyd gwyllt, rheoli tir a chadwraeth.
87. Ers ein diweddariad diwethaf, rydym wedi derbyn deuddeg eitem o ganmoliaeth i'r sefydliad ac/neu i gydweithwyr unigol. Gwnaethom hefyd agor 30 o gwynion newydd Cam 1. Ymatebwyd i 100% o'r rhain o fewn y lefel gwasanaeth ugain diwrnod gwaith; cadarnhawyd deg ac ni chadarnhawyd ugain ohonynt. Nid oedd unrhyw gwynion Cam 2 newydd, ond mae un gŵyn yn parhau o'r cyfnod blaenorol.
88. Yn ogystal â hyn, derbyniwyd dau hysbysiad o benderfyniad gan yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus yn ystod y cyfnod. Ni chafodd y naill na'r llall eu cadarnhau, a'r penderfyniad oedd '*peidio cynnal ymchwiliad*', sy'n dangos ein bod yn gweithredu'r canllawiau ar ymdrin â chwynion yn y modd cywir.
89. Mae'r timau Cwynion a Gohebiaeth wedi parhau i ymgysylltu â thimau ledled CNC drwy gyflwyno sesiynau galw heibio anffurfiol yn CP2. Pwrpas y rhain yw codi ymwybyddiaeth a phroffil y timau, esbonio ein gwaith a gweld ble gallwn helpu cydweithwyr gyda gohebiaeth. Rydym yn bwriadu ehangu'r rhain ymhellach drwy'r sefydliad.

Rhagolwg

- Dydd Mercher 9 Medi – Y Pwyllgor Cyllid
- Dydd Mawrth 22 Medi – Cyfarfod mis Medi y Bwrdd
- Dydd Gwener 25 Medi - Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg
- Dydd Mawrth 29 Medi – Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig
- Dydd Iau 8 Hydref – Y Pwyllgor Pobl
- Dydd Iau 15 Hydref – Galwad Diweddarau'r Bwrdd

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	29 Gorffennaf 2026
Teitl y Papur:	Diweddariad ARAC i'r Bwrdd
Cyfeirnod y Papur:	26-07-B03
Noddwyd y papur gan:	Mair Gwynant, Cadeirydd ARAC
Paratowyd y papur gan:	Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd
Cyflwynwyd y papur gan:	Mair Gwynant, Cadeirydd ARAC
Pwrpas y papur	Gwybodaeth
Crynodeb	Darparu diweddariad llafar i'r Bwrdd ynghylch cyfarfod ARAC ar 4 Mehefin 2026.

Cefndir

1. Mae'r diweddariad hwn i'r Bwrdd yn ymwneud â chyfarfod y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC) ar 4 Mehefin 2026.

Diweddariad

Archwilio Cymru

2. Darparodd Archwilio Cymru ddiweddariad ar set gychwynnol Cyfrifon Blynyddol CNC ar gyfer 2025-26, a dderbyniwyd ym mis Mai. Croesawodd ARAC y sicrwydd.

Diweddariad ar yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon

3. Cafodd ARAC ddiweddariad ar yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon (ARA). Cyflwynwyd prif bwyntiau'r Cyfrifon Blynyddol, gan fod archwiliad manwl wedi'i gynnal gydag aelodau ARAC cyn y cyfarfod. Cymeradwyodd ARAC y llythyr ymholiadau archwilio i'w gyflwyno i Archwilio Cymru.
4. Cafodd ARAC wybod am fformat newydd yr Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2025-26, ac awgrymwyd sesiwn alw-heibio er mwyn i ARAC adolygu'r fformat newydd hwn yn fanwl cyn cyfarfod ARAC ar 8 Gorffennaf.

Goruchwyliaeth ARAC o'r fframwaith rheoli risg a sicrwydd

5. Cafodd ARAC ddiweddariad ar reoli risg, gan gynnwys y cynnig i symleiddio'r fframwaith risg, y Cofnod Risgiau a Materion Sefydliadol, dangosfwrdd PowerBI ac adolygiad manwl y Tîm Gweithredol o Risg Strategol (SR) 02 . Byddai'r dangosfwrdd PowerBI cwbl weithredol yn cael ei gyflwyno i ARAC yn eu cyfarfod nesaf.
6. Cydnabu ARAC fod yr archwiliadau manwl o'r Risgiau Strategol (SRs) ar lefel y Tîm Gweithredol yn rhoi sicrwydd bod y risgiau'n cael eu rheoli'n weithredol, ond nododd y byddai'n parhau i oruchwyllo a chraffu ar yr archwiliadau manwl hyn. Cafodd y dull hwn o ymdrin â'r Strategaeth Rheoli Risg ei amlinellu, a chafodd ei gymeradwyo gan ARAC.

Adroddiad Chwarterol Archwilio Mewnol

7. Derbyniodd ARAC yr Adroddiad Chwarterol Archwilio Mewnol a chymeradwyo ychwanegu archwiliadau at y Cynllun Archwilio Mewnol.

Adroddiad Blynyddol Uwch Berchennog Risg Gwybodaeth (SIRO)

8. Croesawyd Adroddiad SIRO gan ARAC, a chydabuwyd ei ddefnyddioldeb. Trafodwyd yr Adroddiad, a diolchwyd i'r tîm am yr holl waith yn y maes hwn.

Adroddiad Archwilio Cymru ar Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGAu)

9. Darparwyd diweddariad ar yr ymateb i adroddiad SoDdGAau Archwilio Cymru, gyda'r gwaith ar y trywydd iawn i fodloni'r dyddiadau cau ar gyfer yr argymhellion. Er bod y gwaith yn uchelgeisiol, roedd y camau gweithredu yn ymarferol ac yn realistig. Byddai ARAC yn derbyn adroddiad olrhain chwarterol ar y camau gweithredu wrth symud ymlaen.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	29 Gorffennaf 2026
Teitl y Papur:	Diweddariad ARAC i'r Bwrdd
Cyfeirnod y Papur:	26-07-B14
Noddwyd y papur gan:	Mair Gwynant, Cadeirydd ARAC
Paratowyd y papur gan:	Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd
Cyflwynwyd y papur gan:	Mair Gwynant, Cadeirydd ARAC
Pwrpas y papur	Gwybodaeth
Crynodeb	Rhoi diweddariad i'r Bwrdd mewn perthynas â chyfarfod ARAC 8 Gorffennaf 2026.

Cefndir

1. Mae'r diweddariad hwn ar gyfer y Bwrdd mewn perthynas â chyfarfod 8 Gorffennaf 2026 Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC).

Diweddariad

Archwilio Cymru

2. Rhoddodd Archwilio Cymru ddiweddariad ar faterion allweddol eu harchwiliad o'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon (ARA) 2025-26.

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2025–26

3. Darparwyd diweddariad ar faterion allweddol ar gyfer yr ARA. Croesawodd ARAC arddull newydd yr ARA a gwnaed awgrymiadau a fyddai'n cael eu hymgorffori yn ARA y flwyddyn nesaf. Roedd ARAC yn fodlon i'r Swyddog Cyfrifyddu a Chadeirydd ARAC lofnodi'r llythyr cynrychiolaeth. Roeddent hefyd yn fodlon rhoi sicrwydd i'r Swyddog Cyfrifyddu i lofnodi'r cyfrifon, a'u cyflwyno gerbron y Bwrdd i'w cymeradwyo. Diolchodd ARAC i bawb am eu gwaith.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	29 Gorffennaf 2026
Teitl y Papur:	Diweddariad Bwrdd y Pwyllgor Cyllid
Cyfeirnod y Papur:	26-07-B11
Noddwyd y papur gan:	Helen Pittaway, Aelod o'r Bwrdd
Paratowyd y papur gan:	Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd
Cyflwynwyd y papur gan:	Helen Pittaway, Aelod o'r Bwrdd
Pwrpas y papur	Gwybodaeth
Crynodeb	Darparu cymorth i'r Cadeirydd i ddiweddarau'r Bwrdd am y Pwyllgor Cyllid – 2 Gorffennaf 2026

Cefndir

1. Mae'r papur hwn yn rhoi diweddariad i'r Bwrdd yn dilyn cyfarfod y Pwyllgor Cyllid (FC) ar 2 Gorffennaf 2026. Mae'r papurau ar gael ar Diligent a gall cofnodion y cyfarfod hwn fod ar gael i unrhyw aelod o'r Bwrdd sydd â diddordeb.

Diweddariad Perfformiad Ariannol

2. Cyflwynwyd elfennau allweddol y diweddariad ar Berfformiad Ariannol, gan gynnwys rhagolygon wedi'u diweddarau ar gyfer incwm a gwariant, ynghyd â'r risgiau a'r cyfleoedd sy'n gysylltiedig â'r ddau. Darparwyd gwybodaeth hefyd am drefniadau wrth gefn, lefelau gor-raglennu, a pherfformiad yn erbyn y cyfyngiad ar nifer y staff.
3. Yn dilyn ymholiadau'r FC, eglurwyd y broses o olrhain y rhagolwg yn erbyn y gyllideb gychwynnol, a sut y defnyddir 'Rheoli ein Harian' i reoli'r rhagolwg yn ffurfiol. Trafodwyd swyddi wedi'u neilltuo a swyddi dros dro, gyda'r Pwyllgor yn cefnogi goddefiant uwch o ran risg, ac eglurwyd y gronfa adnoddau hyblyg. Hefyd cafwyd trafodaeth fer ar y mater a fyddai'r cynnydd yng ngwariant Llywodraeth y DU ar amddiffyn yn effeithio ar gyllideb CNC.

Diweddariad ar y Gyllideb

4. Darparwyd diweddariad ar ddatblygiad cynllunio aml-flwyddyn, gan gynnwys y camau i'w cymryd, y newidiadau y dylid eu rhoi ar waith erbyn 2030, a metrigau ar sut i gyrraedd y nod hwinnw. Roedd y gwaith wedi'i seilio ar y Amcanion Llesiant (WBOs), gyda phum thema trawsbynciol. Y nod oedd symud tuag at gyllideb dreigl, gyda'r cynllun busnes blynyddol yn deillio o'r cynllun aml-flwyddyn.
5. Trafododd y Pwyllgor y themâu, gan nodi'r gorgyffwrdd rhyngddynt, ac awgrymu eu bod yn canolbwyntio'n rhy fewnol ac nad oeddent yn ymdrin â phwrrpas cyffredinol CNC na'r gwaith o ymateb i'r argyfyngau hinsawdd, amgylcheddol a llygredd. Mewn ymateb, eglurwyd y gwahaniaethau rhwng y themâu a rhoddwyd sicrwydd y byddai'r gwaith yn cael ei arwain gan y WBOs.
6. Roedd y FC o'r farn y gellid pwysleisio manteision cynllunio aml-flwyddyn, ac y byddai'n bwysig canolbwyntio hefyd ar waith arferol ac ar safbwynt sy'n seiliedig ar le. Cydnabuwyd pwysigrwydd dull cyfannol a sicrhau bod y themâu yn gywir. Awgrymwyd hefyd y gallai'r naws fod yn fwy pendant. Croesawodd y FC y gwaith ac roedd yn edrych ymlaen at y camau nesaf.

Cymeradwyaeth Ariannol

Eogiaid ar gyfer Yfory

7. Ceisiwyd cymeradwyaeth i ymestyn Rhaglen Eogiaid ar gyfer Yfory (S4T) tan 31 Mawrth 2029 a chynyddu'r gyllideb yn unol â hynny. Byddai hyn yn ymestyn y rhaglen i gynnwys mwy o brosiectau, gan ei bod wedi bod yn hynod lwyddiannus.

Roedd y FC yn cefnogi'r gwaith; fodd bynnag, nid oeddent o'r farn bod y papur yn darparu digon o wybodaeth a sicrwydd ynghylch canlyniadau ac effeithiau gwella llwybrau pysgod, na mesurau rheoli na meini prawf prosiectau unigol. Darparwyd sicrwydd bod tystiolaeth o'r manteision a ddeilliai o wella llwybrau pysgod, a byddai prosiectau unigol yn destun i'r meini prawf a'r mesurau a nodwyd yn achos busnes gwreiddiol y Rhaglen . Gofynnwyd hefyd am sicrwydd na fyddai'r cyllid ychwanegol yn cael effaith fwy ar adferiad eogiaid pe bai'n cael ei wario mewn meysydd eraill.

8. Cymeradwywyd estyn y Rhaglen yn amodol ar ddarparu gwybodaeth bellach am ganlyniadau ac effeithiau Rhaglen S4T, meini prawf a mesurau rheoli'r prosiect, a manteision gwella llwybrau i bysgod.

Papur Newid y Prosiect Amnewid Telemetreg

9. Darparwyd cyd-destun hanes y Prosiect Amnewid Telemetreg, ynghyd ag asesiad hyder manwl ar lafar ynghylch pam na fyddai angen rhagor o newidiadau yn dilyn y cymeradwyaeth. Byddai'r prosiect wyth mlynedd yn cael ei gwblhau erbyn mis Medi.
10. Cododd y FC bryderon bod y Prosiect wedi datgelu bylchau yn rhaglenni newid digidol CNC ac wedi tynnu sylw at bwysigrwydd dysgu gwersi ohono. Roedd y

sefydliad wedi gwella ei reolaeth ar raglenni a phrosiectau drwy gyflwyno'r Swyddfa Rheoli Rhaglenni (PMO) a'r Gwasanaeth Cymorth Rheoli Contractau (CMSS).

11. Trafodwyd cynnwys goddefiant wrth ddatblygu prosiectau, a rhoddwyd sicrwydd ei fod yn cael ei ystyried ar gyfer pob prosiect. Byddai ymarfer dysgu gwersi yn dilyn cwblhau'r prosiect.
12. Cymeradwyodd y FC estyniad o ran amser ac adnoddau ar gyfer y Prosiect Amnewid Telemetreg.

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2025–26

13. Cyflwynwyd trosolwg o'r Adroddiad Blynyddol ynghyd â gwelliannau i fformatio'r Adroddiad. Roedd yr adran Perfformiad wedi'i strwythuro o amgylch y WBOs, gyda ffocws ar ganlyniadau.
14. Rhoddodd y Pwyllgor adborth ar fân ddiwygiadau a chanmolodd y dull gweithredu a thôn yr Adroddiad. Tynnwyd sylw at yr angen am astudiaethau achos cytbwys, a oedd yn adlewyrchu agweddau cadarnhaol a heriol fel ei gilydd.
15. Tynnwyd sylw at gysoni Cyfrifon 2025-26, gan gynnwys esboniad o'r gwahaniaethau rhwng y Cyfrifon Blynyddol ac adroddiad perfformiad diwedd y flwyddyn a gyflwynwyd ym mis Mai.

Trosolwg o Raglenni CNC

16. Cyflwynwyd trosolwg o Raglenni Cyfalaf CNC, gan gynnwys rôl y FC wrth eu goruchwyllo, ffynonellau cyllid, aeddfedrwydd, arferion gor-raglennu ac amrywiaeth.
17. Trafododd y FC rinweddau defnyddio graddfeydd Coch, Oren a Gwyrdd (RAG) ar gyfer pob rhaglen yn hytrach na'r dadansoddiadau manwl arfaethedig. Cytunwyd y byddai adrodd rheolaidd a chryno gan y timau PMO a Chyllid yn darparu digon o oruchwyliaeth a sicrwydd.
18. Trafodwyd hefyd ble y gallai'r Pwyllgor ddarparu'r gwerth mwyaf. Roedd gwerth y FC yn ymwneud â chraffu ar reolaeth ariannol, risg a sicrwydd, penderfyniadau buddsoddi cychwynnol, a datrys problemau.
19. Trafodwyd pwysigrwydd llwybrau uwchgyfeirio clir ac osgoi dyblygu rhwng pwyllgorau.

Rhagolwg

20. Adolygodd y Pwyllgor y rhagolwg a chytuno arno.

Unrhyw Fater Arall

21. Nododd y Pwyllgor ddyddiadau'r FC ar gyfer 2027 a'r Strategaeth Caffael a Chontractau a fyddai'n cael eu cyflwyno i'r Bwrdd ym mis Gorffennaf ochr yn ochr â'r Strategaeth Twf a Gwerth.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	29 Gorffennaf 2026
Teitl y Papur:	Diweddariad y Pwyllgor Pobl (PC)
Cyfeirnod y Papur:	26-07-B04
Noddwyd y papur gan:	Mark McKenna, Cadeirydd PC
Paratowyd y papur gan:	Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd
Cyflwynwyd y papur gan:	Mark McKenna, Cadeirydd PC
Pwrpas y papur	Gwybodaeth
Crynodeb	Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd ynghylch cyfarfod y PC ar 24 Mehefin 2026.

Cefndir

1. Mae'r diweddariad hwn i'r Bwrdd mewn perthynas â chyfarfod y Pwyllgor Pobl (PC) ar 24 Mehefin. Gall aelodau'r Bwrdd weld holl bapurau a chofnodion y Pwyllgor drwy borth Diligent. Esboniodd Cadeirydd y PC y ffocws Pobl newydd i'r PC. Rhagwelwyd y byddai agweddau sy'n ymwneud â Chwsmeriaid a Chyfathrebu bellach yn cael eu cynnwys o dan gylch gwaith newydd y Pwyllgor Cyflawni Strategol (SDC).

Diweddariad llafar ar Risgiau a Materion Cyfredol

2. Cafodd PC ddiweddariadau llafar ar agweddau, risgiau a materion cyfredol o safbwynt Pobl, a oedd yn cynnwys

Arolwg Ein Llais
Effaith dyfarniad y Goruchaf Lys ar Rywedd
Cyflwyno Cerbydau Trydan (EV) a Seilwaith Gwefru EV (EVCI)
Ailstrwythuro'r Tîm Pobl

Mynd i'r Afael â Chaethwasiaeth Fodern yn ein Cadwyn Gyflenwi

3. Cyflwynwyd i'r PC Ddatganiad Caethwasiaeth Fodern 2026 a'r symudiad i Gynllun Caethwasiaeth Fodern pum mlynedd mwy ystyrlon, a oedd yn cyd-fynd â'r Strategaeth Caffael a'r Cynllun Corfforaethol. Tynnwyd sylw hefyd at y cyfleoedd. Roedd y PC yn gwerthfawrogi tryloywder y mesurau olrhain ynghyd â'r ddogfen ddiddorol ac yn croesawu'r metrigau clir a chryno. Nodwyd pwysigrwydd gwneud yr hyfforddiant i

gydweithwyr yn fwy emosiynol er mwyn cysylltu ac adrodd straeon, yn ogystal â'r dyhead o wneud yr hyfforddiant yn orfodol.

Cymeradwyodd y PC y Cynllun Caethwasiaeth Fodern 5 mlynedd a Datganiad Caethwasiaeth Fodern 2026

Adroddiad Cyflogau

4. Eglurwyd yr Adroddiad Cyflogau, a fyddai'n rhan o'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon (ARA), a chroesawodd y PC y byddai'r fformat yn cyd-fynd ag adroddiadau eraill yn yr ARA. Gwnaeth y PC awgrymiadau ynghylch fformat a threfn yr ystadegau a ddarparwyd.

Cymeradwyodd y PC yr Adroddiad Cyflogau fel rhan o'r Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2025/26 gan ofyn am ystyried yr adborth a ddarparwyd.

Datganiad Polisi Cyflog Blynyddol

5. Roedd y Datganiad Polisi Cyflog Blynyddol wedi cymryd fformat tebyg i flynyddoedd blaenorol ond roedd cyfleoedd i gyfathrebu'n wahanol mewn fersiynau yn y dyfodol. Awgrymodd y PC hyrwyddo CNC fel cyflogwr da. Nododd y PC rai anghysondebau yn y Datganiad a fyddai'n cael eu diwygio cyn ei gyhoeddi.

Cymeradwyodd y PC y Datganiad Polisi Cyflog Blynyddol gan ofyn am ystyried yr adborth a ddarparwyd.

Adroddiad Blynyddol Llesiant, Iechyd a Diogelwch

6. Darparwyd pwyntiau allweddol o'r Adroddiad Blynyddol Llesiant, Iechyd a Diogelwch, gan gynnwys y cynnydd mewn adrodd ar beryglon a monitro gweithredol, nifer yr Adolygiadau o Ddigwyddiadau Difrifol a gofnodwyd, y Strategaeth Llesiant, Iechyd a Diogelwch, cadw ISO45001 a'r dros 300 o gyrsiau hyfforddi Llesiant, Iechyd a Diogelwch a wnaed gan gydweithwyr.
7. Trafododd y PC yr Adroddiad a byddai adroddiadau chwarterol yn y dyfodol yn cynnwys adran ar olrhain camau gweithredu. Trafododd y PC hefyd sut roedd cyfathrebiadau a rannwyd â rhanddeiliaid allanol ynghylch rhybuddion peryglon ar y tir yng ngofal CNC wedi helpu i leihau digwyddiadau difrifol a bod CNC wedi cymryd pob cam rhesymol i rybuddio ymwelwyr am beryglon.

Cymeradwyodd y PC yr Adroddiad Blynyddol Llesiant, Iechyd a Diogelwch ac argymhellodd fod y Bwrdd yn ei gymeradwyo.

Diweddariad ar Brosiect Diogelwch Ymwelwyr Bro'r Sgydau

8. Cyflwynwyd diweddariad i'r PC ar y Prosiect Diogelwch Ymwelwyr ym Mro'r Sgydau yn dilyn yr ymweliad â'r safle a gynhaliwyd ym mis Medi 2025. Amlinellwyd y gwaith a gwblhawyd ers mis Medi 2025 yn ogystal â'r gwaith a gynlluniwyd ar gyfer 2026-27.

9. Cyflwynwyd trosolwg o'r wybodaeth a'r mesurau rheoli diogelwch gwell i ymwelwyr ar-lein ac ar y safle. Parhaodd y Tîm i gydweithio â phartneriaid a'r gwasanaethau brys ar gyfer ymarferion hyfforddi. Croesawodd y PC y cyflwyniad a diolchodd i'w gydweithwyr am y gwaith sylweddol o waith a wnaed, gan nodi'r enghraifft dda o gydweithio ar draws y sefydliad.

Adroddiad Blynyddol ar y Gymraeg

10. Cyflwynwyd yr Adroddiad Blynyddol ar y Gymraeg i'r PC a nodwyd y cydymffurfiaeth uchel â Safonau'r Iaith Gymraeg a'r cynnydd yn y defnydd o'r iaith Gymraeg ar draws y sefydliad. Byddai angen newid diwylliannol i sicrhau bod CNC yn dod yn wirioneddol ddwyieithog. Trafododd y PC y rhesymau posibl pam fod y defnydd o wasanaethau Cymraeg yn parhau i fod yn isel, ond drwy hyrwyddo wedi'i dargedu roedd cynnydd yn cael ei weld ac roedd y cyfleoedd ar gael.
11. Roedd trafodaethau ar hyrwyddo'r iaith Gymraeg ar y system E-Recrwtio yn cael eu cynnal. Holodd y PC sut roedd CNC yn cymharu â chyrff cyhoeddus rhanbarthol eraill a byddai ystadegau'n cael eu ceisio gan Gomisiynydd y Gymraeg. Croesawyd y cynnydd yn y defnydd o'r Gymraeg o'i gymharu â'r flwyddyn ariannol ddiwethaf ac anogodd y PC welliant parhaus, gan awgrymu y dylai uwch reolwyr arwain trwy esiampl. Gwerthfawrogydd y cynnydd yn y defnydd o'r iaith Gymraeg yng nghyfarfodydd y Bwrdd.

Cymeradwyodd y PC yr Adroddiad Blynyddol ar y Gymraeg

Cyfraddau Milltiroedd Teithio Cymeradwy o flwyddyn dreth 2026

12. Trafododd y PC y cynnig yn dilyn cyhoeddiad Llywodraeth y DU ac adolygiad gan Gyllid a Thollau EM. Deallwyd bod y cynnydd i gyfraddau milltiroedd teithio, o ddechrau mis Ebrill, yn berthnasol i bob cerbyd. Byddai'r newid cyfradd yn cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo.

Cymeradwyodd y PC fwrw ymlaen â mabwysiadu'r gyfradd ddiwygiedig; a chytunodd i'r newid gael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru i gael cymeradwyaeth Gweinidogion cyn ei weithredu.

Cynllun Cydraddoldeb Strategol Drafft Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (EDI)

13. Cyflwynwyd Cynllun Cydraddoldeb Strategol drafft Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (EDI) i'r PC, gan nodi y byddai hyn yn gyfrifoldeb i'r sefydliad cyfan. Croesawodd y PC y ffocws ar EDI a nododd bwysigrwydd ystyried y gwahanol grwpiau defnyddwyr.
14. Awgrymodd y PC fod anabledd yn fwy amrywiol ac y dylai fod categorieiddio a dealltwriaeth neu hyfforddiant ychwanegol i reolwyr llinell. Cafodd y Cynllun Cydraddoldeb Strategol ganmoliaeth am ei ffocws a'i eglurder a chynigiwyd awgrymiadau i gryfhau'r naratif a rhoi mwy o eglurder ynghylch sut y byddai llwyddiant yn cael ei fesur. Trafodwyd adnoddau hefyd yn ogystal â'r angen i fabwysiadu diwylliant o ymddiriedaeth ac ymreolaeth a dylid defnyddio mwy o iaith sy'n ymwneud â bwriad cadarnhaol.

15. Tynnwyd sylw at y Fforwm EDI a chadarnhaodd Adam Taylor ei fod yn hapus i ymuno a nododd ei gyfranogiad yn rhwydwaith niwroamrywiaeth staff CNC.

Ymgysylltu ag Undebau Llafur

16. Anogodd y PC drafodaeth agored a chroesawodd ymgysylltiad parhaus â'r Undebau Llafur. Amlinellwyd meysydd lle'r oedd yr Undebau Llafur yn cefnogi aelodau, gan gynnwys cydweithwyr yn gweithio y tu allan i oriau gwaith, trosglwyddo i gerbydau trydan, llwyth gwaith a chyfyngiadau adnoddau. Byddai'r broses o adolygu'r Cytundeb Partneriaeth Gymdeithasol yn cael ei chyflymu. Nododd Cadeirydd yr Undebau Llafur werthfawrogiad am yr amser y cymerodd Cadeirydd Bwrdd CNC i gyfarfod â'r Undebau Llafur.

Busnes Arferol y Pwyllgor

17. Adolygwyd y Rhagolwg. Wrth fyfyrio ar sut aeth y cyfarfod, crynhodd Cadeirydd y PC fod y cydbwysedd rhwng trafodaethau a ffocws strategol yn cael ei groesawu. Roedd pwysigrwydd cyfarfod wyneb yn wyneb yn rhoi cyfle i gwrdd ag aelodau o'r tîm Pobl a chael gwell dealltwriaeth o'r gwaith maen nhw'n ei wneud.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	29 Gorffennaf 2026
Teitl y Papur:	Diweddariad y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig (PrAC) i'r Bwrdd
Cyfeirnod y Papur:	26-07-B02
Noddwyd y papur gan:	Adam Taylor, Cadeirydd y PrAC
Paratowyd y papur gan:	Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd
Cyflwynwyd y papur gan:	Adam Taylor, Cadeirydd y PrAC
Pwrpas y papur	Gwybodaeth
Crynodeb	Mae'r crynodeb hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf ynghylch cyfarfod y PrAC a gynhaliwyd ar 11 Mehefin 2026.

Cefndir

1. Mae'r diweddariad hwn i'r Bwrdd yn ymwneud â chyfarfod y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig (PrAC) ar 11 Mehefin 2026. Mae'n bosib i aelodau'r Bwrdd gael mynediad at holl ddogfennau cyfarfodydd y Pwyllgor drwy borth Diligent.

Dull Strategol ar gyfer 30x30

2. Rhoddwyd yr wybodaeth ddiweddaraf i'r PrAC ar y dull strategol ar gyfer 30x30; byddai'r ddogfen yn cael ei dosbarthu i aelodau'r PrAC a'r Pwyllgor Cyflawni Strategol ar ôl iddi gael ei chwblhau.
3. Amlinellwyd y broses o ddatblygu dull strategol CNC ar gyfer 30x30, gan gadw'r ffocws ar y targed 30x30 mewn ymateb i argymhellion ac adborth mewnol, gyda'r nod o wneud y Strategaeth yn ymarferol ac yn gydnaws â'r Cynllun Corfforaethol. Cafodd pob un o'r Amcanion Strategol o fewn y Maes Ffocws - Mae natur yn cael ei diogelu - eu hamlinellu
4. Trafododd y PrAC y Rhaglen 30x30, lefel y gwerth ychwanegol a'r adnoddau. Gwerthfawrogwyd cefnogaeth gan Digidol, Data a Thechnoleg (DDaT) i gefnogi dynodiadau newydd ac asesiadau cyflwr safleoedd presennol. Byddai bod yn realistig ynglŷn â'r cyflwyniad yn bwysig. Deallwyd yr her barhaus o adnoddau cyfyngedig o'i gymharu â maint yr uchelgais 30x30, a phwysleisiwyd yr angen am

strategaeth glir, targedau realistig a blaenoriaethau. Diolchodd y PrAC i'r tîm am eu gwaith.

Edrych Ymlaen ac Ymweliad Safle

5. Bu'r PrAC yn adolygu, gwneud awgrymiadau ar gyfer eitemau yng nghyfarfodydd y PrAC yn y dyfodol, a phynciau posibl ar gyfer y Pwyllgor Cyflawni Strategol, a hefyd yn trafod ymweliadau safle posibl hefyd.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	29 Gorffennaf 2026
Teitl y Papur:	Adroddiad Perfformiad Cyllid
Cyfeirnod y Papur:	26-07-B06
Noddwyd y papur gan:	Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol
Paratowyd y papur gan:	Rob Bell, Pennaeth Cyllid; Mark Collins, Rheolwr Cyllid Busnes
Cyflwynwyd y papur gan:	Rob Bell, Pennaeth Cyllid
Pwrpas y papur	Cymeradwyo (newid yn y rhagolwg)/Trafodaeth (Perfformiad Ariannol)
Crynodeb	Cymeradwyo: Newid yn y rhagolwg diweddaraf o £320.6m i £322.4m. Craffu: Perfformiad ariannol hyd at ddiwedd mis Mai 2026.

Cefndir

1. Mae'r adroddiad perfformiad cyllid yn rhoi manylion ar gynnydd ar draws y gwahanol fathau o incwm, gwariant a rhaglenni. Mae Atodiad A yn crynhoi'r negeseuon allweddol mewn cysylltiad â:
 - Newid yn rhagolwg y gyllideb o'i gymharu â'r sefyllfa agoriadol.
 - Perfformiad hyd at ddiwedd mis Mai 2026.

Pwyntiau Allweddol

2. Mae'r incwm ychydig yn uwch na'r proffil (£1.0m), sy'n gysylltiedig yn bennaf ag incwm pren masnachol (£0.5m) ac ynni gwynt y gellir ei gadw (£0.3m). Mae'r elfen bren o ganlyniad i incwm a dderbyniwyd yn gynharach na'r disgwyl ac nid yw wedi arwain at newid yn y rhagolwg cyffredinol. Bydd yr Aelodau yn cofio ein bod wedi gosod y gyllideb ar lefel uwch eleni (£35.6m) gan fod cyfaint mwy o bren yn cael ei ddarparu i'r farchnad.

3. Roedd y gwariant ar ddiwedd mis Mai yn cyfateb i £36.2 miliwn, £1 miliwn (3%) yn is na'r proffil gwariant arfaethedig. Mae'r amrywiant o £1m wedi'i rannu yn gyntaf oll ar draws staff (£0.7m), materion heb fod yn gysylltiedig â staff (£0.6m) a phrosiectau cyfalaf (-£0.3m).
4. Mae gennym ddarpariaeth ganolog ar gyfer costau staff ychwanegol, megis dyfarniad cyflog ac unrhyw ddiwygiadau posibl i'r cyllidebau staff agoriadol ynghyd â threuliau cyffredinol annisgwyl i fynd i'r afael ag unrhyw bwysau annisgwyl. Cyfanswm y rhain gyda'i gilydd yw £8.5m. Mae gennym hefyd ddyraniad gor-raglennu canolog o £2.6m, sydd wedi gostwng o £3m yn y gyllideb wreiddiol.
5. Mewn perthynas â'n prif raglenni (Llifogydd, Argyfwng Natur a Hinsawdd (NaCE) a Digidol, Data a Thechnoleg (DDaT), mae gor-raglennu yn isel ar wahân i'r Argyfwng Natur a Hinsawdd (NaCE). Yn dilyn adolygiad o alldro y llynedd, mae gor-raglennu NaCE raglennu wedi cynyddu i £4m o £1.8m y flwyddyn ariannol ddiwethaf. Fel blynyddoedd blaenorol, bydd hyn yn lleihau wrth i ni symud trwy'r flwyddyn i fod yn unol â'r dyraniad cyffredinol. Ers llunio'r adroddiad atodedig, mae'r Tîm Rheoli Rhaglenni Llifogydd wedi nodi mwy o wariant, a dylai eu gor-raglennu godi i oddeutu £2m.
6. Mae'r prif risgiau a chyfleoedd wedi'u rhestru yn nhudalennau rhagolwg Incwm a Gwariant yr adroddiad. Prif achos tanddefnyddio cyllideb y flwyddyn ariannol ddiwethaf oedd cyflogau staff ac er ein bod wedi dechrau eleni gyda thanwariant staff – mae recriwtio parhaus yn dangos y dylem gyrraedd ein strwythur fforddiadwy yn fuan. Y maes arall sy'n werth ei amlygu yw ein rhagolwg cyfalaf sy'n £73.9m – gwnaethom wario £62.4m y flwyddyn ariannol ddiwethaf.

Risgiau a chyfleoedd

7. Nodir risg o fewn Cofrestr Risg y Gyfarwyddiaeth Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol ar gyfer 'y gwariant yn ystod y flwyddyn'. Mae hyn hefyd yn cysylltu â'r risg strategol "Methiant i gyflawni sefydlogrwydd ariannol". Ar gyfer y flwyddyn ariannol hon, mae risgiau gorwariant wedi cael eu lliniaru gan gamau gweithredu a gymerwyd gan y Tîm Gweithredol a chyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru.

Y goblygiadau ehangach yw:

- (a) **Cyllid:** Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â pherfformiad ariannol CNC. Nodir risg o fewn Cofrestr Risg y Gyfarwyddiaeth Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol.
- (b) **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:** Mae pob elfen o'r gyllideb yn cyfrannu at un neu lawer o'n Hamcanion Lles.

Y Camau Nesaf

8. Bydd y Tîm Gweithredol yn parhau i fonitro'r prif risgiau o fewn y gyllideb.

Cynhyrchir yr adroddiad hwn bob dau fis ar gyfer y Bwrdd a'r Tîm Gweithredol.

Argymhelliad

9. Y Bwrdd i gymeradwyo newidiadau i'r rhagolwg diweddaraf, o £320.6m i £322.4m.

Y Bwrdd i graffu ar berfformiad ariannol hyd at ddiwedd mis Mai 2026.

Mynegai o Atodiadau

Atodiad A — Adroddiad Perfformiad Ariannol

**Cyfoeth
Naturiol**
Cymru
**Natural
Resources**
Wales

NRW Finance Committee – July 26

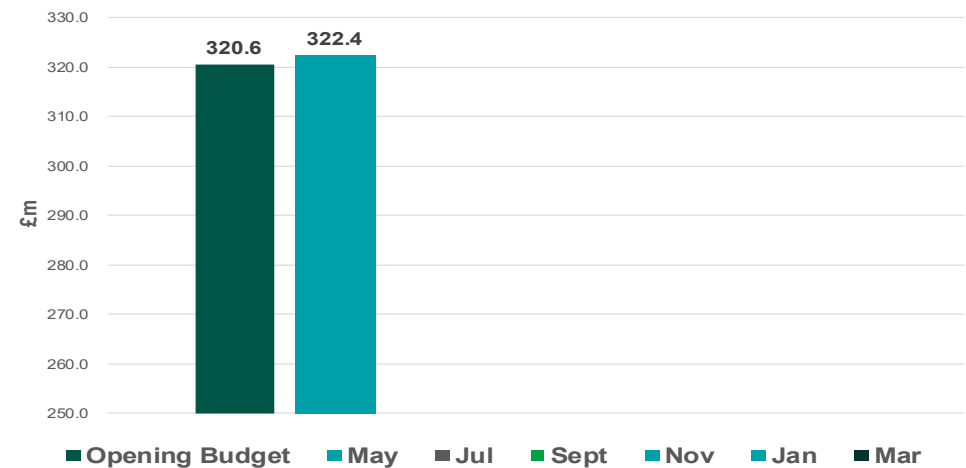
Financial Performance Report – May 26

Content and Key Messages

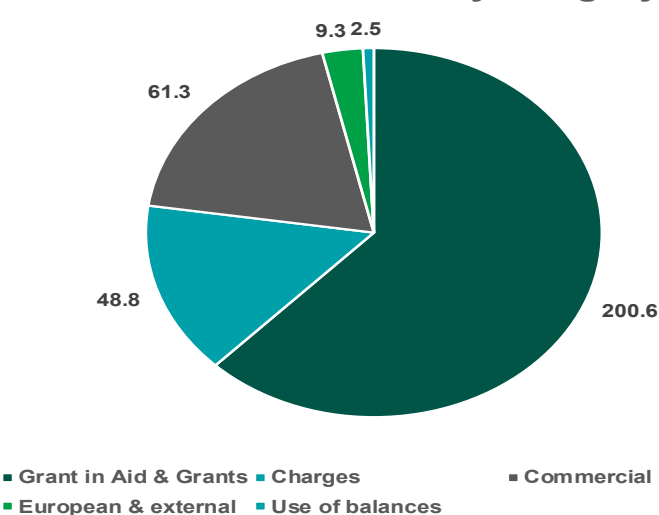
Update will cover:	Messages:
Update on the latest forecast changes as at May 2026 compared to the opening budget, an increase from £320.6m to £322.4m.	The £1.8m budget increase relates to additional funding across commercial, European & external and Welsh Government grant in aid and grant income of £0.5m, £0.7m & £0.5m respectively.
Financial Performance as at May 2026.	Income is slightly ahead of profile (£1.0m), primarily linked to commercial timber income (£0.5m) and retainable wind energy (£0.3m). The timber element is due to income received earlier than expected and will not result in a change to the overall forecast. Expenditure at the end of May equated to £36.2m, £1m (3%) below the planned expenditure profile. The £1m variance is primarily split across staff (£0.7m), non staff (£0.6m) and capital projects (-£0.3m). In next period's report we will include a summary of the directorate's review of budget performance of last financial year.
Update on contingencies and under/over programming.	There is further detail on contingencies and over-programming within the report. We have a central provision for additional staff costs, such as pay award, and any potential corrections to the opening staff budgets, along with a general contingency to address any unexpected pressures. These combined total £8.5m. We also hold a central over programming allocation of £2.6m, which has reduced from £3m in the original budget. In respect to our main programmes (Flood, NaCE and DDaT), over/under programming is minimal apart from NaCE which stands at £4m. Similar to previous years, this will be managed down as we move through the year to be in line with the overall allocation. Within the NaCE, DDaT, Fleet & Facilities programmes, there remains £2m, £1.5 and £3.8m awaiting project setup and profile distribution.
The main risks and opportunities to our budget this year	We have moved the risks and opportunities so they are reported on the same page as the income and expenditure forecasts for the year. The main areas to focus on are: staff and capital programme budgets, investment areas, timber income and our over-programming targets. The headcount page is also displayed more graphically and we will be making more changes before the next report.
	The individual pages within the report provide further detail on the points raised above.

Financial Performance – Income Forecast

Income movements through the year (£M)

Current income forecast by category (£M)

Income movements

Charges

Charge income has reduced by £0.3m, primarily linked to discretionary pre-application advice with the shortfall funded from charge balances.

Commercial

Overall commercial income has increased by £0.5m from the opening position, predominantly linked to additional wind energy income (surrenderable £0.2m and retainable £0.4m), which is offset by a reduction in the drawdown of the bond for Palleg waste site remediation in Mid Wales (£0.2m).

European & other external

European and other external income has increased by £0.7m. We received additional funding for the Teifi Fyw (£0.4m) and Natur Am Byth projects (£0.2m) along with Welsh Government Natural Flood Management funding of £0.3m. This is offset by a reduction of £0.2m across the LiFE project programme.

Grant in Aid and Welsh Government Grants

Grant in aid has increase by £0.5m linked to additional funding for Agri Regs (£0.2m) along with a number of minor changes within the Welsh Government grant programme (£0.3m).

Use of balances

Use of balances has increased by £0.3m to reflect the charge income reduction above.

Risk and opportunities

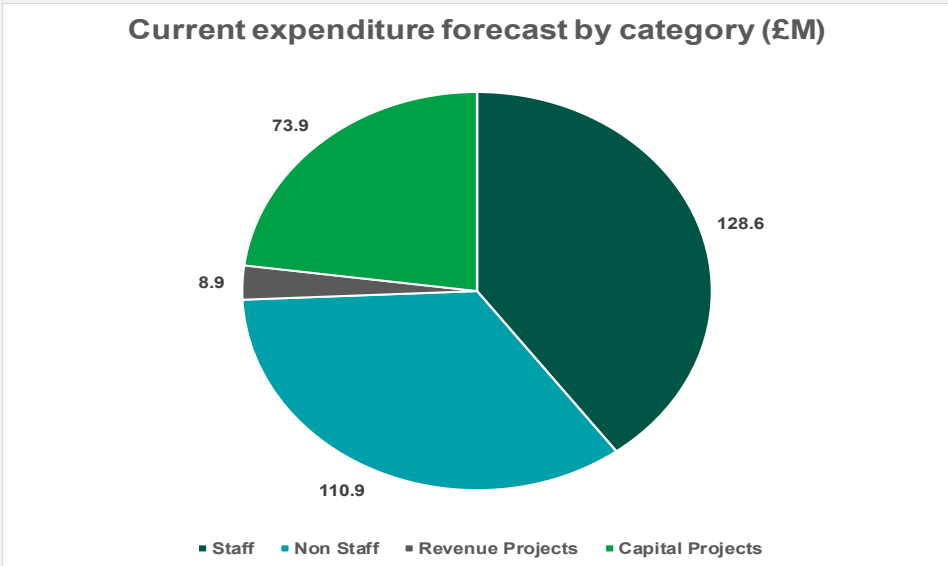
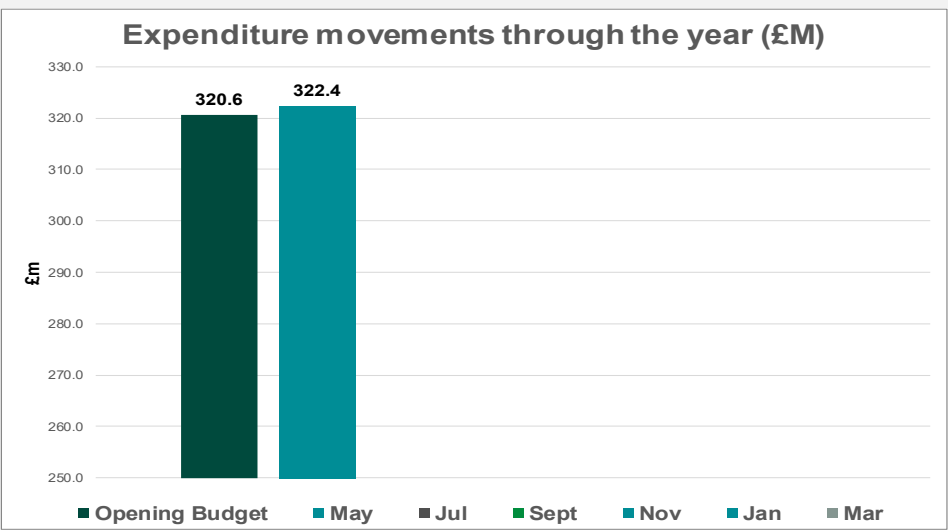
1. Timber (Commercial) Income

The budget has been set at £35.6m this financial year - more than £4m above the actual income received for each of the last two financial years. This is based on an increase in volume being brought to market.

2. Utilisation of our grant in aid and grant income provided by Welsh Government (Grant in Aid and Grants)

The budget is £200.6m, compared to £186.7m used last financial year. The waste programme has flagged a potential risk to spend. It is important that any budgets are returned to Welsh Government as early as possible in the financial year. There may also be a risk with regards the utilisation of the flood capital programme funding.

Financial Performance – Expenditure Forecast

Expenditure movements

Staff

Overall staff budgets have increased by £0.7m. The majority of which relates to the DDAT restructure, with the funding being transferred from non staff.

Non staff

Non staff budgets have reduced by £3.1m. The changes are predominantly linked to the movement of the capital contingency budget to capital projects (£2.8m) along with the staff budgets movement mentioned above (£0.6m), which is offset by the wind energy increases (retainable £0.4m, surrenderable £0.2m).

Revenue projects

Overall revenue project budgets have reduced by £0.7m from the opening position. Externally funded projects reduced by £0.5m primarily linked to the distribution of the LiFE programme to the specific capital projects along with the reallocation of the DDaT programme (£0.1m) to non staff.

Capital projects

Capital projects have increased by £4.9m from the opening position, primarily as a result of movements from non staff budgets; capital contingency transfer (£2.8m), fleet management system (£0.4m) and land stewardship road infrastructure (£0.4m), along with the allocation of the externally funded LiFE programme (£0.8m).

Risk and opportunities - Top 5

1. Flood Capital Programme (Capital Projects)

The Head of Flood Risk Management has highlighted a risk that they may not be able to use all the capital funding allocated this financial year. The most recent update indicates that the programme can be increased to £2m more than funding level, which is an over-programming of 9%, which is lower than we would like.

2. Capital contingency (Capital Projects)

We are currently holding £2.8m in a capital contingency. This is revenue funding and we have discussed with Welsh Government that we will convert this to capital. We have no concerns about using the funding but a decision is required following the conclusion of the current stage of the multi year planning work how that is utilised. We should be able to utilise additional funding, should it become available from Welsh Government.

3. Capital programmes (Capital Projects)

We have our largest ever capital budget this year spread across a number of programmes. A separate paper is being prepared for Finance Committee on this subject. Areas worth highlighting are NaCE (£27.4m) and Accommodation related projects (£5.1m).

4. Staff budgets

We are in a much better position this financial year - much closer to our affordable position - but needs to be closely monitored by Directorate Workforce Planning Groups. Underspend to date of £0.7m to be re-prioritised.

5. New investment areas (all categories)

Work is ongoing to distribute budgets for the £3m agreed by Executive Team into Water Quality, Biodiversity and Other, as well as DDAT Transformation and the additional timber income forecast. Any delays will lead to risk of underspend.

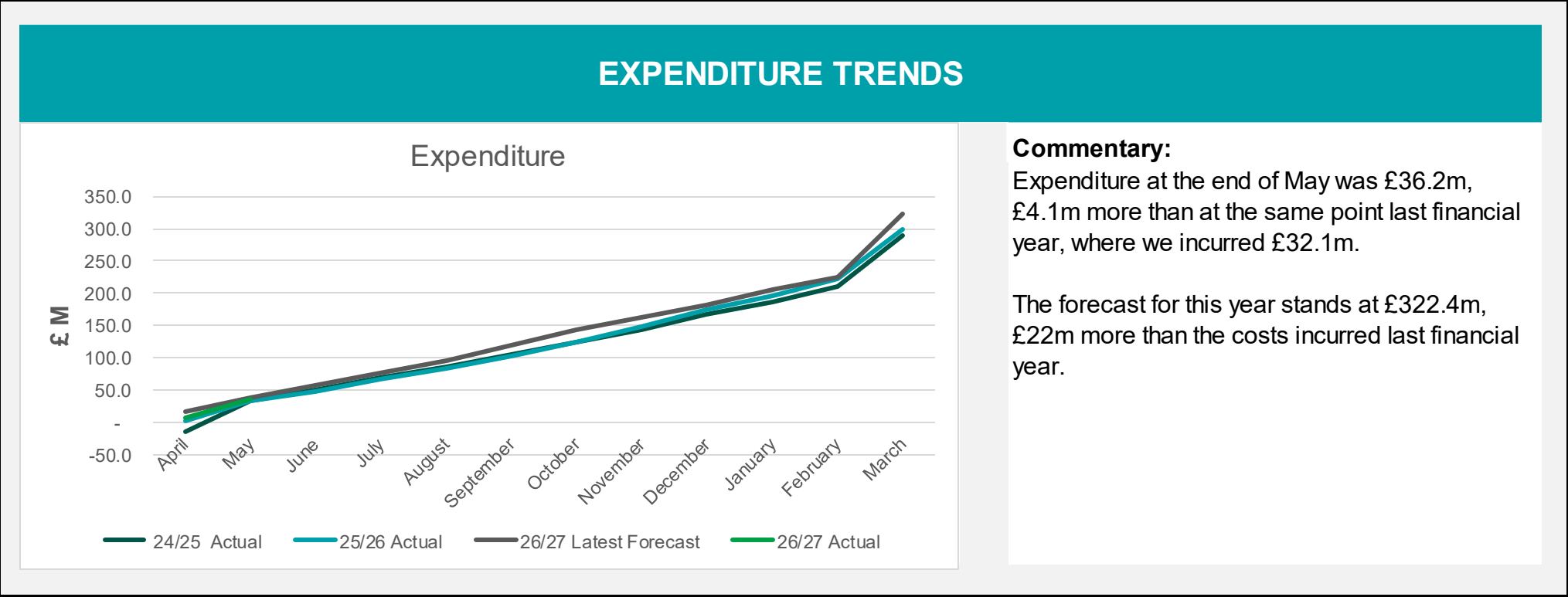
Financial Performance - Income

INCOME	Actual	Approved Forecast	Variance	Approved Forecast	Remaining Budget	Original Budget	Commentary
by Account Type	YTD £m	YTD £m	YTD £m	FY £m	FY %	FY £m	
Charges	25.6	25.5	0.1	48.8	47%	49.1	In line to profile. Finance are working with regulation to review the impact of last years outturn on this and future years' charge balances.
Commercial	10.4	9.5	0.9	61.3	83%	60.8	Timber sales at the end of May have outperformed expectations and are £0.5m ahead of forecast, however this is due to income received earlier than expected and will not result in a change to the overall forecast. Retainable wind energy is £0.3m ahead of forecast due to additional income from Cefn Croes. The full year forecast will be amended to reflect this change in income, and we will continue to engage with the operator to refine our income forecasts.
European & external	0.3	0.3	0.0	9.3	97%	8.6	In line to profile.
Grant in aid	43.2	43.2	0.0	200.6	78%	200.0	In line to profile.
Use of balances	0.0	0.0	0.0	2.5	100%	2.1	The full year budget is the estimated draw on charge balances to meet the planned expenditure. Last financial year we had a larger than expected surplus.
TOTAL	79.5	78.5	1.0	322.4	75%	320.6	

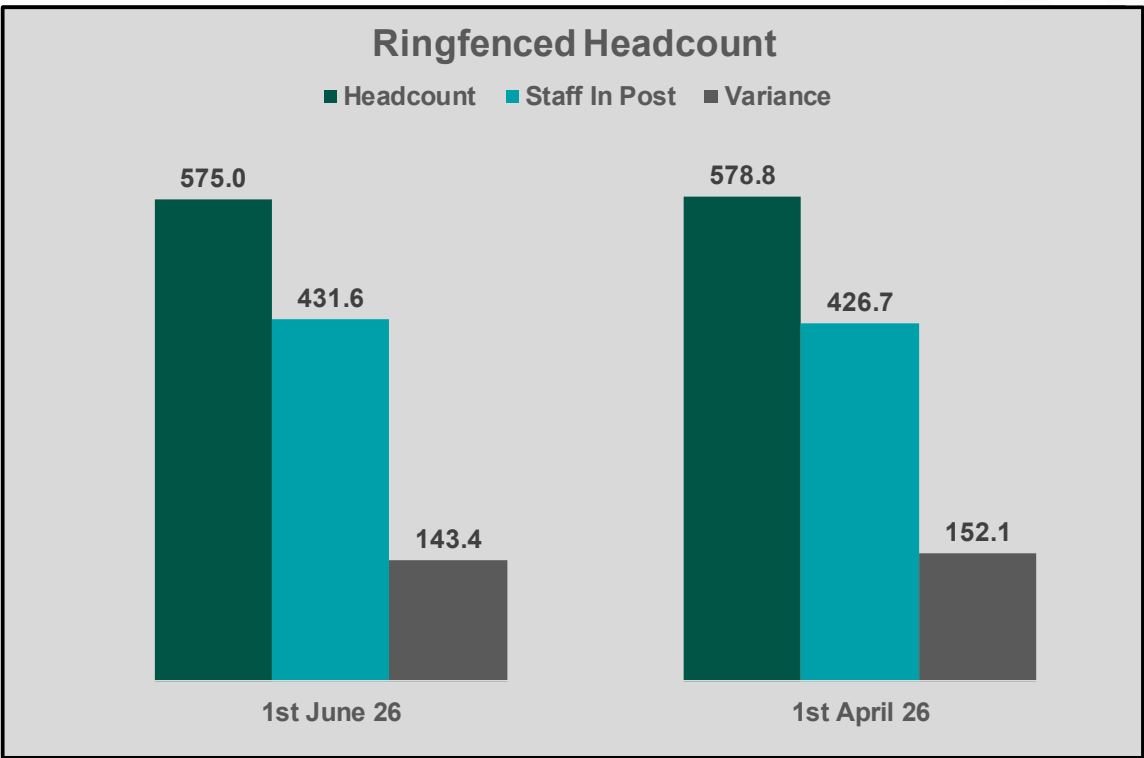
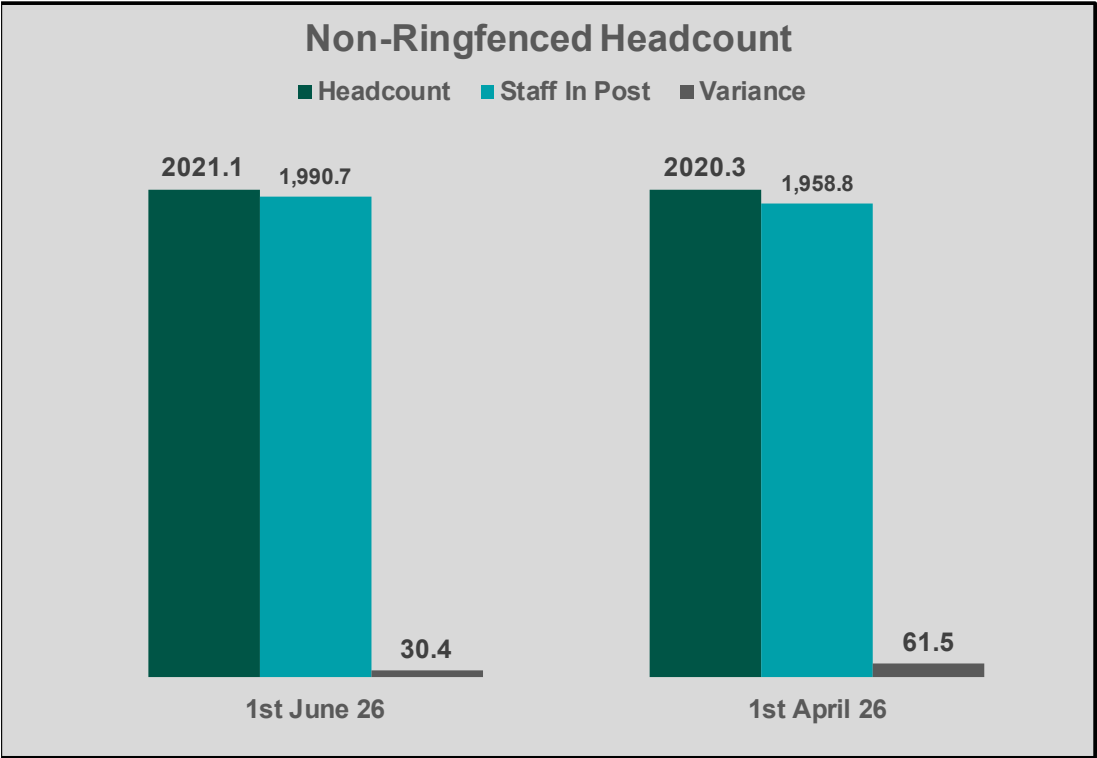
Financial Performance - Expenditure

EXPENDITURE	Actual	Approved Forecast	Variance	Approved Forecast	Remaining Budget	Original Budget	Commentary
by Account Type	YTD	YTD	YTD	FY	FY	FY	
	£m	£m	£m	£m	%	£m	
Staff	20.6	21.4	0.7	128.6	84%	127.9	An underspend of £0.7m on staff costs at the end of May, mainly due to vacant posts. However recruitment has been very positive and NRW's staffing level on non-ring fenced posts (responsible for over/underspends on staff costs) has increased to 98% which, depending on the profile of appointments, could reach 100% from current active recruitment. This would progressively increase staff costs over the coming months. It is the directorates responsibility to reallocate any savings. This is also one of the main reasons for carrying an increased level of over-programming centrally - if the salary savings cannot be used.
Non Staff	11.6	12.1	0.6	110.9	90%	114.0	A net underspend of £0.6m on non staff, mainly linked to land stewardship activities within the Operations Directorate. Management accountants are currently reviewing budgets with the business and will be adjusting profiles in June/July. Current projections are that we will still spend our full year budget. Central over programming has reduced from an opening position of £3m to £2.6m. We also hold a central contingency of £1.3m to fund unexpected pressures. This will be allocated as the need arises.
Revenue Projects	0.6	0.5	-0.0	8.9	94%	9.6	The revenue project programme is performing broadly to plan with current costs in line to budgets.
Capital Projects	3.4	3.1	-0.3	73.9	95%	69.0	The capital programme is also broadly in line with expectations, with delivery slightly ahead of plan at the end of May. Over/under programming within the main programmes is minimal apart from NaCE where is stands at £4m. This has been increased significantly from the £1.8m level last financial year, following a review of last years' programme under spend. This will be managed down as we move through the year to be in line with the overall allocation. The flood programme has minimal under programming of £0.2m but that is being re-assessed and likely to increase to circa £2m but is still less than we would like it to be. We have raised the possibility of returning some of the allocation to Welsh Government.
TOTAL	36.2	37.2	1.0	322.4	89%	320.6	

Financial Performance – Expenditure Trends

Financial Performance – Headcount Ceiling

Commentary

- 1. Staffing levels have increased steadily over the last two months with non ring fenced and ring fenced posts at 98% and 75% of their respective headcount ceilings.
- 2. The number of staff now stands at 2,422.3fte, an increase of 36.8fte from the April position.
- 3. The number of agency staff now employed is 41.
- 4. There are approximately 69(fte) active recruitments (as per Kallidus, the online recruitment system) from advertising to interview stage.
- 5. An additional 39.7(fte) posts are currently at the requisition stage of the recruitment process awaiting approval.

- 6. Communications, Customer and Commercial Directorate continues to be slightly over their ceiling but are now joined by People, Fleet and Facilities and National Ops, all of which have a number of posts in active recruitment.
 - 7. Staffing levels continue to increase, resulting from an excellent effort by the business to reach the headcount ceiling. Based on projections, the business could reach the headcount ceiling on non ring fenced posts from the current batch of active recruitment.
- The majority of ring fenced posts are temporary and as a result can be more difficult to recruit to. However, recruitment is going well and staffing levels continue to increase. Based on projections, staffing levels could reach 78% from current active recruitment.

Financial Performance – Revenue Projects

Revenue Projects by Programme	Actual YTD £m	Approved Forecast YTD £m	Variance YTD £m	Approved Forecast FY £m	Remaining Budget FY %	Original Budget FY £m	Commentary
External Funded	0.3	0.2	-0.1	4.4	93%	4.8	The majority of project expenditure is in line to the respective forecast, with the exception of Natur Am Byth. The project partners will be providing detailed forecasts in June.
Internal Funded	0.0	0.1	0.1	1.4	97%	1.5	Slight underspend on the internally funded projects, mainly driven by vacancies and recruitment delays.
NaCE	0.1	0.1	0.0	1.4	92%	1.4	Costs at the end of May are in line with expectations. The programme is currently over programmed by £0.25m, which will be managed down through out the year.
Tech Transformation Programme (DDaT)	0.1	0.1	0.0	0.9	87%	1.1	Current costs are in line with profile. The Disaster Recovery project covers the majority of the allocation (£0.6m), with the residual balance awaiting project code setup.
Grants	0.0	0.0	0.0	0.8	100%	0.8	The funding consists of two programmes - Area of Outstanding Natural Beauty (AONB) and National Trails. The majority of spend will be incurred in the last quarter of the financial year.
TOTAL: NRW	0.6	0.5	0.0	8.9	94%	9.6	

Financial Performance – Capital Projects

Capital Projects by Programme	Actual YTD £m	Approved Forecast YTD £m	Variance YTD £m	Approved Forecast FY £m	Remaining Budget FY %	Original Budget FY £m	Commentary
Fleet & Facilities	0.1	0.1	0.0	7.5	98%	7.7	Current costs are in line with profile. The key projects relate to electric vehicle purchase and charging infrastructure (£2.4m), along with the accommodation transformation programme (£5.1m).
External Funded	0.4	0.4	0.0	10.8	96%	9.5	Costs at the end of May are in line with expectations. The key projects relate to the LiFE programme (£3.3m), Natur Am Byth (£1.2m) and Welsh Government grants (£6.3m). The majority of the Welsh Government grant funding are linked to Coal Tip Safety, Wales Coastal Path and Electronic Waste Tracking with Defra.
Flood Risk	0.9	0.8	-0.1	17.9	95%	17.9	The flood programme is slightly ahead of profile at the end of May. There is currently an overall under programming of £0.2m. We are unlikely to fully utilise the current allocation. The programme leads are in discussion with Welsh Government on the potential level of return.
Internal Funded	0.2	0.2	0.0	7.5	97%	3.7	Current costs are in line with profile. The programme is predominantly made up of land stewardship (£1m), compensatory planting (£1m), central capital contingency (£2.8m) and water resources (£2m). We are looking at options to allocate the contingency budget. The water resources element is under programmed by £0.3m, however any underspend will be returned to the respective charge balance.
NaCE	1.5	1.4	-0.1	26.0	94%	26.0	Costs at the end of May are in line with expectations. The programme is slightly ahead of profile which is expected at this stage of the financial year. Over-programming, which currently stands at £3.7m, has been increased significantly from the £1.8m level last financial year, following a review of the programme under spend. This will be managed down as we move through the year to be in line with the overall allocation. There is £1.3m currently sat on holding codes awaiting project set up.
Tech Transformation Programme (DDaT)	0.3	0.3	0.0	4.2	94%	4.2	Current costs are in line with profile. Of the £4.2m programme, £1.8m is awaiting project setup, the majority of which will be in place for the next reporting period. The programme also includes the customer platform sub programme.
TOTAL: NRW	3.4	3.1	-0.3	73.9	95%	69.0	

Contingencies and Over-Programming

Rag status

Balances (contingencies and programme under/overs)	Opening £m	May-26 £m	Movement £m	Confidence Level (RAG Status)	Comments
Contingencies and provisions					
Pay Award Provisions	3.9	3.9	0.0	Green	Budget held centrally at 3%.
Other staff contingency	0.8	0.5	-0.3	Green	Contingency held for flexible resource pool and any corrections required to the opening budget.
Central Contingencies	1.4	1.3	-0.1	Yellow	Central contingencies held to fund unexpected pressures, the principle of which is the review of personal use of vehicles.
Staff Budget Undistributed (Directorates)	3.0	1.3	-1.7	Green	Budgets to be distributed to posts associated with new funding in June/July when posts are setup. This has reduced considerably from the opening position and will continue to do so as we move through the year.
Capital Contingency	2.5	2.8	0.3	Green	This was initially revenue funding, but we have discussed with Welsh Government to convert to capital. We have no concerns about using the funding but a decision is required following the conclusion of the current stage of the multi year planning work how that is utilised.
Over-programming					
Central over programming (revenue)	-3.0	-2.6	0.4	Green	Minor budget returns over the first two months reducing the over programming to £2.6m.
Overprogramming (Directorates)	-0.3	-0.4	-0.1	Green	Primarily linked to Land Stewardship.
Under programming (Directorates) WG Grant	0.0	0.0	0.0	Green	
NaCE (Directorates)	0.0	-4.0	-4.0	Green	Following a review of last years outturn, over programming has increased to £4m from £1.8m last financial year. This will be managed down as we move through the year to be in line with the overall allocation.
Under-programming					
Flood Risk Capital (Directorates)	0.2	0.2	0.0	Yellow	The programme has minimal under programming of £0.2m but that is being re-assessed and likely to increase to circa £2m but is still less than we would like it to be. We have raised the possibility of returning some of the allocation to Welsh Government.
Water Resources Capital (Directorates)	0.0	0.3	0.3	Yellow	We are looking at options to allocate the £0.3m. Should this not be possible, any underspend will be returned to the respective charge balance.
Awaiting distribution					
DDaT Programme	2.4	2.0	0.4	Yellow	Mostly awaiting projects being assured and approved allowing codes to be set up.
Flood Capital Programme	12.0	0.0	12.0	Green	
NaCE Programme	25.1	1.5	23.6	Green	
Fleet & Facilities Capital Programme	3.8	3.8	0.0	Yellow	

Note

All contingencies/over programming are held centrally unless indicated otherwise.

New Funding Update

WG Grant or Externally Funded	Full Year Budget £000	Spend YTD £000	Full Year Forecast £000	Forecast Var to Budget £000	Risk to spend
Wales Infrastructure Fund	5,000	1,181	5,000	-	No risk highlighted at this stage.
Water Enforcement Funding	3,520	159	3,520	-	Medium risk of underspend based on current commitments. Consultant/project-led work remains biggest variable, followed by recruitment delays. Majority of new vacancies include 3-month lead in time, true risk will be highlighted by end of July.
Reservoir Safety	3,065	156	3,065	-	No risk highlighted at this stage.
Sustainable Farming Scheme	1,628	373	1,628	-	No risk highlighted at this stage.
Waste	5,237	423	4,737	500	This is a very early forecast, though the risk is clear based on i) prior year result ii) current indicative vacancies iii) waste capital status. We are actively performing mitigation measures such as re-prioritising spend and converting temporary posts to permanent to increase chances of recruitment where there is sufficient risk appetite; however, underspend against forecast to-date is c£156k which we are likely to see continue.

Progress redistributing the Wellbeing Objective investment budgets (£3m) & other budget 'pots'

Investment Area	Full Year Budget £000	Budget Allocated £000	Balance yet to be allocated £000	What is the plan for redistributing the remaining budget?
* WQ (GiA into WBO)	1,200	175	1,025	A detailed schedule has been provided. Staff budgets will be allocated as new post forms are received along with the remaining non staff budget.
* Biodiversity (GiA into WBO)	1,200	555	645	A detailed schedule has been provided. Staff budgets will be allocated as new post forms are received. Over a third of the budget is for the DDaT scheme, which is currently going through due process and will be allocated once these processes are complete.
* Other (GiA into WBO)	600	24	576	A detailed schedule has been provided. Staff budgets will be allocated as new post forms are received along with the remaining non staff budget.
DDaT staff (GiA)	963	585	378	Of the 21 posts in the plan, there are 7 posts that have not been added onto Kallidus as yet. There is a detailed plan including post status, grades, cost centres and activity language. When posts are created the budget is moved from the specific workorder set up to track the budget and moved to the post.
Land Stewardship (timber income >£33m)	2,669	2,195	474	Of the £2.7m additional budget, £0.8m was allocated to DDaT. The remaining £1.9m, £0.2m will be allocated to the Customer Platform and £1.2m to Land & Asset Managers. This will be allocated out in June. The roll out of the balance (£0.5m) will be dependent on factors such as the revised timber sales forecast and whether it reduces below the £35.7m.

* **TO NOTE:** prioritisation of the WBO investment budget was approved by the Exec Directors of Strategy, Policy & Evidence and Place Operations and included in the opening budget, as agreed by ET.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	29 Gorffennaf 2026
Teitl y Papur:	Datganiad Caethwasiaeth Fodern CNC a'r Cynllun Atal Caethwasiaeth Fodern (2026-2031)
Cyfeirnod y Papur:	26-07-B05
Noddwyd y papur gan:	Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol
Paratowyd y papur gan:	Vernon Lambert, Rheolwr Caffael a Michelle Fildes, Cynghorydd Strategaeth a Datblygu Caffael
Cyflwynwyd y papur gan:	Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol
Pwrpas y papur	Cymeradwyaeth a llofnod terfynol gan Fwrdd CNC
Crynodeb	Mae'r papur hwn yn cymeradwyo'r Datganiad Caethwasiaeth Fodern, ac mae'n ofynnol i'r Prif Weithredwr arnodi'r Datganiad yn flynyddol cyn ei gyhoeddi ar wefan CNC a'r gofrestr Tryloywder mewn Cadwynau Cyflenwi allanol. Mae'r papur hwn hefyd yn cynnwys y cais i gymeradwyo cynllun pum mlynedd CNC ar gyfer Atal Caethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl.

Cefndir

1. Rhaid i rai sefydliadau gyhoeddi datganiad blynyddol sy'n esbonio'r camau y maent yn eu cymryd i atal caethwasiaeth fodern yn eu busnes a'u cadwynau cyflenwi yn unol â Deddf Caethwasiaeth Fodern (2015). Mae Datganiad Caethwasiaeth Fodern CNC yn manylu ar ein dull o ymdrin â chaethwasiaeth fodern. Fe'i lanswyd yn 2020 ac mae wedi cael ei ddiweddarau'n flynyddol ers hynny.
2. Nodir y gofyniad i gyhoeddi Datganiad Caethwasiaeth Fodern yn Adran 54 Tryloywder mewn Cadwynau Cyflenwi o Ddeddf Caethwasiaeth Fodern 2015. Yn ôl gwefan Llywodraeth y DU, mae'n ofynnol i sefydliad masnachol gyhoeddi datganiad blynyddol os yw'r holl feini prawf isod yn berthnasol:
 - a. ei fod yn 'gorff corfforaethol' neu'n bartneriaeth, lle bynnag y caiff ei ymgorffori neu ei ffurfio.
 - b. ei fod yn rhedeg busnes, neu'n rhan o fusnes, yn y Deyrnas Unedig
 - c. ei fod yn cyflenwi nwyddau neu wasanaethau
 - d. bod ganddo drosiant blynyddol o £36 miliwn neu fwy
3. Dyma seithfed fersiwn CNC o'r Datganiad Caethwasiaeth Fodern blynyddol.
4. Dyma Ofynion Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015:
 - Diweddarau'r Datganiad Caethwasiaeth Fodern bob blwyddyn.

- Cyhoeddi'r Datganiad mewn lle amlwg ar y wefan o fewn chwe mis i ddiwedd y flwyddyn ariannol.
 - Bod y Datganiad yn cael ei gymeradwyo gan y Bwrdd.
 - Bod y Datganiad yn cael ei gymeradwyo gan Gyfarwyddwr.
5. Rhaid i ddatganiadau ddisgrifio'r prif gamau y mae'r sefydliad wedi'u cymryd yn ystod y flwyddyn ariannol i ymdrin â risgiau caethwasiaeth fodern o fewn y cadwynau cyflenwi a'r busnes. Mae canllawiau statudol y Swyddfa Gartref yn argymhell bod datganiadau yn ymdrin â'r canlynol:
- Strwythur y sefydliad a chadwynau cyflenwi.
 - Polisiâu mewn perthynas â chaethwasiaeth a masnachu pobl.
 - Prosesau diwydrwydd dyladwy.
 - Asesu a rheoli risg.
 - Dangosyddion perfformiad allweddol i fesur effeithiolrwydd y camau sy'n cael eu cymryd.
 - Hyfforddiant ar gaethwasiaeth fodern a masnachu pobl.
6. Mae'r Datganiad wedi'i ddiweddarau yn ymateb i'r pwyntiau uchod, fel sy'n ofynnol yn y ddeddfwriaeth.
7. Bydd y Datganiad yn cynnwys crynodeb o'n cynnydd yn y maes gwaith hwn a datganiad o'r hyn yr ydym yn bwriadu ei gyflawni dros y flwyddyn i ddod. Mae'r ymrwymadau ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf eisoes wedi'u nodi yn y cynllun pum mlynedd.
8. Cyhoeddwyd fersiwn ddiweddaraf y Datganiad Caethwasiaeth Fodern ym mis Hydref 2025 ac mae'r diweddariad hwn yn ceisio dilyn yr un broses awdurdodi ag yn y blynyddoedd blaenorol, gan sicrhau cysondeb a'r un lefel o welededd drwyddi draw. Ar gyfer blwyddyn ariannol 2027/28, rhagwelir y bydd y broses gymeradwyo yn cael ei mireinio, gan leihau'r amser a'r ymdrech sy'n gysylltiedig â chael cymeradwyaeth drwy'r dull presennol. Manylir ar hyn ym mharagraff 35 y Datganiad Caethwasiaeth Fodern ar gyfer 2026/27 sydd ynghlwm.
9. Yn dilyn penodi'r Cynghorydd Strategaeth a Datblygu Caffael, mae'r swyddogaeth Caffael a Chontractau bellach mewn sefyllfa i ddatblygu ein dull a'n huchelgeisiau yn gysylltiedig â Chaethwasiaeth Fodern. Rydym bellach wedi creu/drafftio Cynllun pum mlynedd CNC ar gyfer Atal Caethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl. Mae'n manylu ar ymrwymiad CNC i gryfhau ei ddull o nodi, atal a lliniaru risgiau caethwasiaeth fodern a masnachu pobl ar draws ei holl feysydd gwaith ac yn ategu'r gofyniad i gymeradwyo'r Datganiadau Caethwasiaeth Fodern (MSS) blynyddol.
10. Mae Caffael a Chontractau wedi cynhyrchu cynllun gweithredu a thraciwr, a fydd yn cael eu defnyddio o flwyddyn ariannol 2026 ymlaen. Bydd y system olrhain yn monitro cynnydd yn systematig yn erbyn ein hymrwymadau, gan ein galluogi i gofnodi canlyniadau, mesur llwyddiant, a chreu darlun o'r manteision a gyflawnwyd ym mhob blwyddyn ariannol.

Risgiau, Parodrwydd i Dderbyn Risg a Chyfleoedd

11. Mae methu â chynhyrchu Datganiad Caethwasiaeth Fodern yn cynyddu'r risg y gallai CNC, yn anfwriadol, fod yn hwyluso rhyw fath o gaethwasiaeth fodern, camfanteisio ar bobl neu fasnachu pobl yn ei weithgareddau. I liniaru hyn, rydym wedi cyflwyno Cynllun pum mlynedd, gan roi sicrwydd ychwanegol a diogelu ein hymrwymadau ar gyfer y dyfodol drwy nodi dull clir, tymor hwy o nodi, rheoli a lleihau'r risgiau hyn.

Goblygiadau ehangach

- (a) **Amcanion Llesiant** : Mae'r Datganiad Caethwasiaeth Fodern yn cyfrannu at weithrediad effeithiol y sefydliad wrth gyflawni'r amcanion Llesiant drwy sicrhau bod ein gweithwyr yn cael eu trin yn deg ac yn cael eu gwerthfawrogi.
- (b) **Cyllid** Nid oes unrhyw gysylltiad uniongyrchol â'r adroddiad hwn ar hyn o bryd.
- (c) **Goblygiadau o ran adnoddau**: Yn dilyn trosglwyddo perchnogaeth o Lywodraethu i Gaffael a Chontractau, penderfynodd Caffael CNC y byddai'r ffrwd waith hon yn cael ei goruchwyllo gan y Cynghorydd Strategaeth a Datblygu Caffael. Bydd adrannau eraill eu hunain yn atebol am fwrw ymlaen â risg caethwasiaeth fodern a chamfanteisio ar bobl, ond bydd y Cynghorydd Strategaeth a Datblygu Caffael yn gyfrifol am oruchwyllo'r cynnydd sy'n cael ei wneud yn erbyn ymrwymadau a champau gweithredu y cytunwyd arnynt.
- (d) **Cydraddoldeb**: Nod Datganiad Caethwasiaeth Fodern yw diogelu'r bobl fwyaf agored i niwed mewn cymdeithas, sy'n fwy tebygol o fod ag un neu fwy o nodweddion gwarchodedig.
- (e) Diogelu data: Dim yn gysylltiedig â'r cyflwyniad hwn.

Y Camau Nesaf

12. Os caiff y Datganiad Caethwasiaeth Fodern ei gymeradwyo gan y Bwrdd, bydd y Datganiad yn cael ei lofnodi gan y Prif Weithredwr a'i gyhoeddi mewn man amlwg ar wefan CNC ac ar y gofrestr Tryloywder mewn Cadwynau Cyflenwi (TISC) (www.tiscreport.org) yn Chwarter 2 o flwyddyn ariannol 2026/27.
13. Ceir Cynllun Strategol pum mlynedd i ategu'r Datganiad, ochr yn ochr â chynllun gweithredu a thraciwr perfformiad atodol. Mae'r mecanweithiau hyn wedi'u sefydlu i sicrhau dull strwythuredig a chyson o gyflawni, gan alluogi CNC i fonitro cynnydd yn erbyn ymrwymadau, dangos tystiolaeth o ganlyniadau, a chofnodi'r buddion a gyflawnwyd yn flynyddol.
14. Yr adran Caffael a Chontractau fydd â pherchnogaeth gyffredinol dros y Datganiad. Bydd cyflawniad yn cael ei gefnogi drwy weithredu'r cynllun gweithredu a'r traciwr, gan ddarparu fframwaith parhaus i fonitro, adrodd a gwella'n barhaus.
15. Yn ogystal â'r diweddariadau misol, cynhelir adolygiad ffurfiol o gynnydd yn erbyn ymrwymadau'r Datganiad Caethwasiaeth Fodern yn Chwarter 4 o flwyddyn ariannol

2026/27. Bydd yr adolygiad hwn yn cyd-fynd â'r cerrig milltir cyflawni a nodir yn y Cynllun pum mlynedd, gan gefnogi cyflawniad CNC yn erbyn y Strategaeth Caffael a Chontractau newydd (2026-31) a'r thema Atal Caethwasiaeth Fodern yn benodol.

Argymhelliad

16. Argymhellir bod y Bwrdd yn cymeradwyo y Datganiad Caethwasiaeth Fodern CNC ar gyfer 2026-27 a Atal Caethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl: Cynllun 5 Mlynedd (2026-2031).

Mynegai o Atodiadau

Atodiad 1 – Datganiad Caethwasiaeth Fodern 2026-27

Atodiad 2 – Ymrwymïadau CNC ar gyfer Atal Caethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl: Cynllun 5 Mlynedd (2026-2031)

Proses gymeradwyo / ymgynghori

Proses gymeradwyo / ymgynghori Yn gyfrifol: Pwy sydd wedi datblygu'r papur/y broses a phwy sydd wedi cael rhoi mewnbwn?	Wedi'i ddiweddarau gan Vernon Lambert, Rheolwr Caffael a Michelle Fildes, Cynghorydd Strategaeth a Datblygu Caffael
Yn atebol: Pwy sy'n atebol am gymeradwyo yn y pen draw? Pwy yr ydym/y byddwn yn gofyn iddynt gymeradwyo?	Bwrdd CNC
Ymgynghorwyd â : Pwy yr ydym wedi ymgynghori â nhw hyd yma? Os oes angen cymeradwyaeth, a yw hyn wedi'i drefnu? A fydd angen ymgynghori pellach?	Ian Mowatt, Pennaeth Caffael a Chontractau a Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol CCC a chymeradwyaeth y Pwyllgor Pobl ar 24 Mehefin 2026.
Wedi'u hysbysu : Pwy sydd wedi cael gwybod neu sydd angen mwy o wybodaeth am y gwaith?	Gwasanaeth Cymorth Rheoli Contractau, Grantiau a Chytundebau, ODPM a Gweithrediadau Lle

Modern Slavery Statement

2026-27

Introduction

1. This Statement is designed to satisfy the requirements of Part 6 Section 54 of the Modern Slavery Act (2015) and forms part of our commitment to the Welsh Government's '*Code of Practice for Ethical Employment in Supply Chains*' and the UK Woodland Assurance Standard (UKWAS).
2. As the largest Welsh Government Sponsored Body, we hold ourselves to the highest standards of ethical conduct in all our activities and are committed to continuous improvement. NRW does not engage in, or condone, the practices of human trafficking, slavery or enforced labour.
3. Through our Corporate Plan, our Procurement and Contracts Strategy and legislation such as the Modern Slavery Act, the Well-being of Future Generations Act and the Social Partnerships and Public Procurement Act, our ambition is to see nature and people thriving together and our values are at the heart of who we are as an organisation. We are proud to serve the people of Wales by being:
 - **Connected:** we value our deep-rooted attachment to the land and water, nature and communities of Wales and build meaningful partnerships
 - **Bold:** we use our voice, take action to make a difference and lead by example
 - **Caring:** we listen to understand, care for each other and the communities we serve, and the environment we all depend on
 - **Resourceful:** we explore new ways of doing things, innovate to accelerate change and use our resources effectively.
4. As commercial organisation covered under the Modern Slavery Act (2015), NRW is committed to improving our business practices to combat modern slavery and human trafficking and to ensure that we are not complicit in any human rights violations. We are committed to zero tolerance of slavery, human trafficking, and child labour practices.
5. For the purposes of this statement, we have adopted the following definitions:
 - **'Slavery'** is where ownership is exercised over a person. Someone is in slavery if they are:
 - forced to work through mental or physical threat
 - owned or controlled by an 'employer', usually through mental or physical abuse or the threat of abuse

- dehumanised, treated as a commodity or bought and sold as 'property'
 - physically constrained or have restrictions placed on their freedom.
 - **'Servitude'** involves the obligation to provide services imposed by coercion.
 - **'Forced or compulsory labour'** involves work or service extracted from any person under the menace of a penalty and for which the person has not offered themselves voluntarily.
 - **'Human trafficking'** concerns arranging or facilitating the travel of another with a view to exploiting them.
6. This statement will be published on the Transparency in Supply Chains (TISC) register (www.tiscreport.org).

About Natural Resources Wales (NRW)

7. Natural Resources Wales is the largest Welsh Government Sponsored Body – employing circa 2,525 staff across Wales with a budget of circa £320 million for 2026/27.
8. We were set up as per the specifications in The Natural Resources Body for Wales (Establishment) Order 2012 and The Natural Resources Body for Wales (Functions) Order 2013. We receive a Remit Letter setting out what the Welsh Government wants us to achieve during that year and a Funding Letter setting out the budget available to us.
9. Our work is overseen by a Board that consists of the Chair and currently 11 further Non-Executive Directors who are appointed by the Welsh Government, plus the Chief Executive.
10. Around 60% of our income budget is derived from Grant in Aid from the Welsh Government, but we also generate income by charging for some of our services and several commercial activities including timber sales and tenancies.

Our Supply Chains

11. NRW's supply chains predominantly fall within the following categories:
- Digital, Data and Technology (DDaT)
 - Civil Engineering
 - Land Management
 - Forest Operations
 - Fleet
 - Facilities & Assets
 - Corporate & People Services
 - Marine & Environmental Consultancy Services
 - Laboratory Services
 - Flood Risk Consultancy
12. NRW has many of its own contracts and frameworks for specific categories of expenditure and these are used by our staff to deliver our objectives.

The Welsh Government Commercial Procurement (WGCP) department work in conjunction with the wider public sector, including local authorities and NHS Wales, to develop and deliver collaborative national framework agreements. NRW utilise a number of these agreements and we also utilise the Crown Commercial Service (CCS), Yorkshire Purchasing Organisation (YPO) and Eastern Shires Purchasing Organisation (ESPO) frameworks where appropriate. Decisions on whether to purchase from a suitable NRW contract or framework agreement are made by the Procurement Lead or Category Lead, in consultation with key stakeholders (internally and externally).

13. We are an accredited member of the Real Living Wage Foundation and therefore honour the Real Living Wage commitments to our employees (including Agency workers) , full time, or part time.

Our policies and working practices

14. We are committed to making sure that there is no modern slavery or human trafficking in our supply chain or in any part of our business. We continue to develop our policies and procedures to reflect our commitment to acting sustainably, ethically and with integrity in all our business relationships.
15. NRW mitigates the risk of modern slavery occurring in its workforce by ensuring that directly employed staff are recruited via robust HR recruitment policies. There is a Whistleblowing policy in place for members of staff to raise any concerns about wrongdoing as well as guidance for staff experiencing domestic abuse. We also have a Bullying and Harassment policy as well as a Resolution procedure through which staff can raise grievances. Staff employed on a temporary basis (as Agency workers / specialists) are, where possible, recruited through NRW's approved suppliers.

Progress against our commitments

16. 2025/26 saw considerable progress being made against our commitments. Against other key themes and initiatives Procurement and Contracts are leading on, we found capacity to review our Modern Slavery framework and have introduced and improved processes that will benefit NRW in the short, medium and long term. The details of the progress is detailed below.
17. To drive continuous improvement, we have conducted a formal review of our Modern Slavery and Human Trafficking initiatives. This has involved assessing the effectiveness of our actions over the past five years and strategically planning future commitments for Procurement and the Contract Management Support Service (CMSS). Procurement and CMSS have reviewed previous iterations of the Modern Slavery Statement formally, developing an action plan and KPIs for assessing future years success. We also identified other key contributors we should liaise with in future e.g. Grants, Commercial, CSD; Procurement and Contracts will provide support to other departments involved

with preventing Modern Slavery but it is their responsibility to have own policies and processes in place for the respective areas of work.

18. We have developed and regularly updated a newly created action plan, allowing NRW to track and monitor the effectiveness of our initiatives. This structured approach has allowed us to demonstrate measurable progress in terms of our commitment to tackling modern slavery and human trafficking.
19. We have undertaken e-learning training on Modern Slavery within the Procurement and Contracts function and this will be promoted to all staff via the LMS during the 2026/27 financial year.
20. To enhance staff understanding, we have formally reviewed and updated our Modern Slavery intranet page.
21. We have launched our new Procurement and Contracts strategy, embedding enhanced Modern Slavery and Human Trafficking management measures into the accompanying Procurement and Contract strategy action plan and tracker.
22. We have maintained our collaboration with other Welsh public sector bodies. Through this, we have shared our approaches and integrated any proportionate good practices promoted in Wales to strengthen our adherence to the Modern Slavery Act.
23. We have remained up to date with all available policies, tools, guidance, and training on Modern Slavery and Human Trafficking from the UK Government and Crown Commercial Services.

Our future commitments

24. This is NRW's seventh Modern Slavery Statement. Our work in this area has built upon and developed each year, and we have continued to review our progress and update the statement annually within each financial and operational year.
25. Procurement will publish the 2026/27 MSS, following NRW Board approval of the statement, five-year plan and the revised approach for future approvals
26. We will refresh and maintain NRW's modern slavery intranet pages
27. To drive continuous improvement we will maintain and update procurement documentation, guidance and templates using WG Code of Practice and Government Commercial Agency (GCA)
28. We will develop and promote modern slavery e-learning for all NRW staff and colleagues across NRW

29. To ensure continued commitment we will Identify high-risk categories based on characteristics such as labour intensity, pay / working conditions, geographic exposure, or subcontracting approaches and determine next steps
30. We will collaborate with colleagues in Grants and Agreements, sharing knowledge and processes for use in their area of work
31. We will continue to engage with operational staff to understand their approaches to identifying modern slavery and human trafficking risk when on site
32. We will engage with HR / People Management to assess NRW's approaches to mitigating modern slavery risks for its own employees
33. Review live contracts to identify high risk agreements for a deep-dive in 2027/28
34. Adhere with the Procurement Act in relation to the publishing of Payments Compliance Notices and the use of Fair Work clauses and Project Bank Accounts as per the Social Partnerships and Public Procurement Act

Governance and approvals

35. The Modern Slavery Statement will continue to be updated annually to report on progress against the commitments made in the previous year. It will be presented to the Board for sign-off via the People Committee Chair. Formal Board approval will be required where material changes are made to the five-year Modern Slavery Plan, with approval covering both the Statement and the revised Plan.

Signed

.....

Dated:

NRW Modern Slavery and Human Trafficking Prevention Commitments: 5-year plan (2026-2031)

1. Executive Summary

Natural Resources Wales (NRW) is committed to strengthening its approach for identifying, preventing, and mitigating modern slavery and human trafficking risks across all areas of its work. This 5-year plan builds on and supplements the annual Modern Slavery Statements (MSS) that we publish in line with the [Modern Slavery Act \(S.54\)](#).

This five-year plan (2026–2031) sets out a clear and structured programme of actions that will enhance our due-diligence processes, improve organisational awareness, and embed consistent controls across procurement, contract management, grants, commercial activity, and operational practices.

Building on progress made through previous MSS, the plan provides a long-term framework that supports proportionate, realistic, and evidence-driven improvements. It also ensures that future annual Modern Slavery Statements are informed by an already-approved programme of work, enabling more timely delivery of actions and reducing delays caused by the annual approval cycle.

Through phased commitments over five years, the plan aims to develop stronger governance, deeper insight into areas of higher risk, improved supplier engagement, and greater assurance across NRW. The actions outlined will help ensure public money never supports unethical labour practices and that NRW continues to meet its legal and ethical responsibilities as a Welsh public body.

2. Introduction

This five-year plan (2026–2031) provides the structure needed to strengthen our organisation-wide controls, ensuring proportionality, statutory alignment, and continuous improvement.

Over recent years, capacity limitations and the annual approval cycle have made it challenging to deliver longer-term improvements. This plan addresses these challenges by establishing a clear, Board-endorsed framework that informs and supports the development of each annual MSS, with Committee / Board approval being light-touch, unless the 5-year plan changes significantly in-year.

The actions in this plan align fully with the Procurement & Contracts Strategy 2026–2031, ensuring a joined-up approach to ethical employment, supplier due diligence, and responsible use of public funds.

Modern slavery and human trafficking prevention is overseen by Procurement, but everyone has a vital role to play in identifying and reporting unethical practices. People Management, CMSS, Grants and Agreements,

Commercial and other operational teams will be critical in delivering the actions in this plan and it will require close working over the next five years to achieve the outcomes of the plan.

3. Background

An exercise that included a review of Modern Slavery Statements and key improvements achieved over the past five years was carried out by Procurement in Q3 of 2025/26 financial year. This gave Procurement an appreciation of what has been focused on and delivered against over that time. NRW has improved its governance around ethical employment and modern slavery by:

- The introduction of a modern slavery intranet page for colleagues, with links to external guidance.
- The publication of the Bullying and Harassment and the Raising of Serious Concerns in the Public Interest policies.
- Embedding modern slavery considerations into procurement documentation and tendering processes.
- Establishing the Contract Management Support Service (CMSS) to strengthen contract oversight.
- Strengthening prompt payment expectations and preparing for Payments Compliance Notices.
- The launch of the Learning Management System (LMS) module on modern slavery for Procurement and Contracts staff.

Due to the nature of our core work, NRW isn't that susceptible to global supply chain vulnerabilities but we do need to be vigilant against sector-specific risks in categories such as Forest Operations, Digital, Data and Technology, Facilities, Civil Engineering and where we procure PPE and workwear that rely on overseas supply chains.

The review exercise provided a solid foundation for this five-year plan. While much of the progress to date has been achieved within procurement, this plan widens the focus to further mitigate risks through supplier performance assessments, incorporating appropriate controls into grants and agreements, and sharing good practice with NRW Commercial in their work with customers across the Welsh Government Woodland Estate.

4. Our Strategic Context

Modern slavery prevention is one of the **five strategic themes** of NRW's Procurement & Contracts strategy (2026–2031).

NRW commits to a zero-tolerance approach and risk-based due diligence across procurement contracts, grants, agreements, and commercial operations.

These commitments are supported by the wider strategic themes of the Procurement and Contracts strategy that include **Sustainability and Biodiversity, Fair Work & EDI, Value for Money, and Governance, Compliance & Innovation**, creating an organisation-wide assurance framework.

Against our strategic themes and in accordance with policies and legislation that include [the Procurement Act](#), [the Welsh Governance Code of Practice for Ethical Employment](#) and [the Social Partnerships and Public](#)

[Procurement Act](#), Procurement and Contracts will monitor its compliance, whilst ensuring we remain committed to the delivery of our [Corporate Plan](#) and the Well-being Objectives that support it.

5. Our Principles (2026–2031)

Our approach is shaped by four practical principles:

4.1 Proportionality

We will focus efforts where risk is greatest, avoiding unnecessary burdens on low-risk areas and optimising our resource and capacity appropriately.

4.2 Realistic and Deliverable actions

We have ensured our long-term actions build on NRW's existing strengths in category management, contract management and supporting guidance, while expanding the span of control to further strengthen our mitigation approach.

4.3 Challenging where it matters

We will introduce targeted checks and incremental improvements that are meaningful, visible, and aligned with legislation and good practice, continuing to learn from others, whilst sharing our knowledge and experience with them.

4.4 Evidence-friendly

We will generate practical, achievable evidence that strengthens our MSS each year, built on learning and insights that act as a platform for positive action and progress.

6. Overview of the Five-Year Commitments (At a Glance)

Year	Focus	Key Actions
2026/27	Consolidation & Baseline	Maintain and refresh intranet, confirm high risk categories, maintain procurement and contracts templates, promote training and support others, publish Payments Compliance Notices, and ensure adherence to legislation on the use of Project Bank Accounts.
2027/28	Stakeholder Reviews	Conduct a desk-based category review, produce a Fair Work guidance note, embed risk mitigation measures into grants and agreements, engage with NRW Commercial and work with suppliers to mitigate risks.
2028/29	Keep the risk in the spotlight	Review the impact of the inclusion of modern slavery and human trafficking prevention in grants and agreements, promote and raise awareness within NRW and introduce relevant modern slavery and human trafficking prevention measures into commercial activity.
2029/30	Learning & Visible Improvements	Produce an internal summary report, refresh intranet pages, refine templates and undertake a formal benchmarking exercise with other public sector bodies.
2030/31	Consolidation & Maturity	Undertake five-year review, assess maturity and develop another five-year plan.

7. Detailed Commitments by Year

The level of detail for the each of the annual commitments will increase as we make progress in-year.

SHORT-TERM (12 Months)

YEAR 1: 2026/27 – Consolidation & Baseline

Proposed Commitments

- Produce and publish the 2026/27 MSS, following NRW Board approval of the statement and five-year plan – **Procurement**
- Refresh and maintain NRW's modern slavery intranet pages - **Procurement**
- Maintain and update procurement documentation, guidance and templates using WG Code of Practice and Government Commercial Agency (GCA) – **Procurement and CMSS**
- Roll out modern slavery e-learning for all Procurement & Contracts staff and promote to colleagues across NRW - **Procurement**
- Identify high-risk categories based on characteristics such as labour intensity, pay / working conditions, geographic exposure, or subcontracting approaches and determine next steps - **Procurement**
- Share knowledge and processes with Grants and Agreements for use in their area of work - **Procurement / Grants and Agreements**
- Engage with operational staff to understand their approaches to identifying modern slavery and human trafficking risk when on site - **Procurement / Operations**
- Engage with HR / People Management Engagement to assess NRW's approaches to mitigating modern slavery risks for its own employees - **Procurement / People Management**
- Review live contracts to identify high risk agreements for a deep-dive in 2027/28 - **CMSS**
- Adhere with the Procurement Act in relation to the publishing of Payments Compliance Notices and the use of Fair Work clauses and Project Bank Accounts as per the Social Partnerships and Public Procurement Act - **CMSS / Finance**

Outputs / Evidence

- Updated intranet page.
- MSS published on NRW website and the Transparency In Supply Chains (TISC) portal.
- Guidance tools and templates updated.
- Documented high-risk category list.
- Percentage of staff trained.
- Actions agreed with Grants and Agreements for 2027/28.
- Meetings had with Ops and HR to discuss modern slavery and/or human trafficking risks for NRW.
- Published transparency notices relating to prompt payments.

Year 1: 2026/27 – Consolidation & Baseline outcome expectations

By the end of Year 1, NRW will have a clear and consistent baseline in place, with updated tools, guidance, and training embedded across Procurement and Contracts and increasingly visible across the wider organisation. High-risk areas will be clearly identified and understood, and relationships will be established with key internal stakeholders to support future action. Evidence will demonstrate that the fundamentals are working effectively policies are aligned, staff are informed, and transparency requirements are being met giving confidence that NRW has a strong, credible platform from which to build

MEDIUM-TERM (2-3 Years)

YEAR 2: 2027/28 – Stakeholder Engagement

Proposed Commitments

- Produce and publish the 2027/28 MSS - **Procurement**
- Conduct a risk review (desktop only) of the agreed high risk categories - **Procurement**
- Develop a NRW Fair Work policy covering initiatives, policies and legislative requirements that support good practice and modern slavery prevention - **Procurement**
- Implement new steps and processes to reduce the risk of modern slavery and human trafficking through grants and agreements - **Grants and Agreements**
- Agree roles and responsibilities in terms of contract management and supplier performance reviews / KPIs - **CMSS / Contract and/or Framework Managers**
- Undertake a deep-dive exercise of live contracts and suppliers in high-risk categories - **CMSS**
- Request a short modern slavery self-assessment from suppliers in these categories using the GCA supplier tool - **CMSS / Contract and/or Framework Managers**
- Engage with NRW Commercial to assess their approach to mitigating modern slavery risks when generating income - **Procurement / Commercial**

Outputs / Evidence

- MSS published on NRW website and the TISC portal.
- Completed assessments.
- Identification of themes or improvement areas.
- Evidence of supplier communications.

Year 2: 2027/28 – Stakeholder Engagement outcome expectations

By the end of Year 2, NRW will have moved from initial baseline activity into targeted, risk-based action. There will be clear evidence of engagement with suppliers, internal teams, and commercial and grant functions, supported by improved understanding of risk within high-priority categories. Early insights and themes will be emerging from reviews and supplier interactions, and practical steps will have been introduced to mitigate risks. Overall, NRW will be able to demonstrate that it is not only identifying risks but actively influencing behaviours and strengthening controls across its areas of responsibility.

YEAR 3: 2028/29 – Keep the risk in the spotlight

Commitments

- Produce and publish the 2028/29 MSS - **Procurement**
- Review the impact of the inclusion of modern slavery and human trafficking prevention in grants and agreement mechanisms and ways of working - **Grants and Agreements**
- Promote / raise awareness of modern slavery and human trafficking prevention within NRW - **Procurement / CMSS / Grants**
- Introduce relevant modern slavery and human trafficking prevention measures into commercial activity - **Commercial**

Outputs / Evidence

- MSS published on NRW website and the TISC portal.
- Survey responses from other public sector bodies.
- Regular reporting on positive outcomes and improvements.
- Briefing notes, managers monthly updates etc...
- Action / meeting notes from engagement with Commercial.

Year 3: 2028/29 – Keeping the Risk in the Spotlight outcome expectations

By the end of Year 3, modern slavery prevention will be more visible, understood, and routinely considered in decision-making across NRW. Evidence will show that awareness has increased, controls introduced in earlier years are being applied consistently, and learning is being shared both internally and externally. Regular reporting will highlight tangible improvements, and modern slavery considerations will be integrated into commercial activity as well as procurement and grants. This will demonstrate a shift from implementation to active management of risk across the organisation.

LONG-TERM (4-5 Years)

YEAR 4: 2029/30 – Internal learning & visible improvement

Commitments

- Produce and publish the 2029/30 MSS - **Procurement**
- Refresh intranet content and consider other media approaches - **Procurement**
- Refine existing documentation across P&C - **Procurement / CMSS / Grants and Agreements**
- Undertake a formal benchmarking exercise with other public sector bodies on their approaches to tackling modern slavery and human trafficking risk within their organisations - **Procurement / CMSS**
- Produce an internal modern slavery annual modern slavery and human trafficking report - **Procurement**

Outputs / Evidence

- MSS published on NRW website and the TISC portal.
- Intranet pages refreshed and other communication methods implemented.
- Updated templates and guidance.
- Benchmarking insights report produced.
- Report produced and circulated.

Year 4: 2029/30 – Internal Learning & Visible Improvement outcome expectations

By the end of Year 4, NRW will be able to clearly demonstrate measurable improvement, informed by internal learning and external benchmarking. Updated tools, guidance, and communication approaches will reflect lessons learned, and comparisons with other public sector bodies will provide assurance that NRW is aligned with or exceeding good practice. Reporting will show a more mature and evidence-led approach, with visible improvements in how risks are identified, managed, and reduced. This year will mark a transition from developing processes to refining and optimising them.

YEAR 5: 2030/31 – Consolidation & Maturity

Commitments

- Produce and publish the 2030/31 MSS, following NRW Board approval - **Procurement**
- Conduct a five-year review of modern slavery controls - **Procurement / CMSS / Grants and Agreements**
- Undertake a maturity assessment - **Procurement / CMSS / Grants and Agreements**
- Investigate and agree on new improvement approaches for P&C and wider NRW business areas - **Procurement / CMSS / Grants and Agreements**
- Maintain publication of Payments Compliance Notices - **CMSS / Finance**

Outputs / Evidence

- MSS published on NRW website and the TISC.
- Five-year review summary.
- Two implemented improvements.
- Continued compliance with transparency duties.

Year 5: 2030/31 – Consolidation & Maturity outcome expectations

By the end of Year 5, NRW will be able to evidence a mature, embedded approach to modern slavery risk management across procurement, contracts, grants, and commercial activity. The five-year review and maturity assessment will demonstrate sustained progress, clear governance, and a strong culture of awareness and accountability. Continuous improvement will be evident, with new actions identified and implemented based on insight and experience. Overall, NRW will be able to provide assurance that modern slavery risks are being proactively managed, with robust systems and behaviours in place to support long-term prevention.

8. Monitoring and Reporting

The following KPIs and performance measures will be used to evidence progress against NRW's modern slavery risk mitigation actions between 2026 and 2031.

Key Performance Indicators (KPIs)

- Percentage of Procurement & Contracts staff who have completed modern slavery e-learning.
- Percentage of NRW staff who have completed modern slavery e-learning.
- Percentage of categories assessed for modern slavery risk each year.
- Percentage of live contracts in high-risk categories that receive a deep-dive review.
- Percentage of high-risk suppliers completing a modern slavery self-assessment.
- Number of grants and agreements where modern slavery controls have been embedded.
- Number of commercial income activities reviewed for modern slavery risk.
- Number of improvements or actions implemented following supplier engagement or contract reviews.

Evidence and Monitoring Methods

- Annual reporting from CMSS on contract reviews and supplier assessments.
- Training records collected through the Learning Management System.
- Records of Payments Compliance Notices published and dates.
- Meeting notes, action logs, and insights gathered from engagement activities.
- Audit trail of grants and agreements updated with modern slavery controls.
- Documented updates to intranet pages, templates and guidance documents.
- Year-end summary of progress against commitments for inclusion in the Modern Slavery Statement and close collaboration with Operations, People Management and Commercial to manage our own internal risk exposure.

This evidence will inform NRW's annual Modern Slavery Statement and ensure continuous improvement across the organisation.

9. Raising awareness and training

While LMS training provides a consistent foundation of awareness, NRW will strengthen its approach by introducing more practical, scenario-based learning for operational staff. This will include real-world case studies relevant to high risk categories and/or sectors such as agriculture, forestry, and facilities management, alongside useful information that can be used to identify risks in this area. The aim is to ensure staff not only understand modern slavery in principle, but feel confident in recognising warning signs in their day-to-day roles and know exactly how to respond.

10. Conclusion

This plan provides a clear, credible and practical pathway to strengthening NRW's modern slavery controls and embeds risk management across all relevant functions.

This approach ensures that modern slavery risk management is embedded across procurement, contracts, grants and agreements, with strengthened oversight and contributions from colleagues across the organisation.

This plan provides a clear, credible and deliverable pathway for strengthening NRW's approach to modern slavery and human trafficking prevention over the next five years. Crucially, it is designed not just around commitments, but around demonstrable outcome ensuring that each year builds progressively towards a more mature, consistent, and embedded approach across the organisation.

By 2031, NRW will be able to evidence that modern slavery risk management is not a standalone activity, but an integral part of how it operates, reflected in procurement, contract management, grants, commercial activity and day-to-day decision-making.

The plan ensures that governance is stronger, risk is better understood and actively managed, and that staff, suppliers, and partners are all contributing to a culture of vigilance and accountability.

Through a focus on proportional, realistic, and evidence-based actions, NRW will be able to provide clear assurance to the Board, stakeholders, and the public that it is delivering on its commitments not only meeting statutory requirements, but demonstrating continuous improvement and meaningful impact in preventing modern slavery within its sphere of influence.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	29 Gorffennaf 2026
Teitl y Papur:	Adroddiad Blynyddol Lles, Iechyd a Diogelwch, a Dysgu a Datblygu 2025-2026.
Cyfeirnod y Papur:	26-07-B07
Noddwyd y papur gan:	Louise White, Cyfarwyddwr Gweithredol Pobl, Cyfleusterau a'r Fflyd
Paratowyd y papur gan:	Charlotte Morgan, Rheolwr Lles, Iechyd a Diogelwch a Dysgu a Datblygu
Cyflwynwyd y papur gan:	Charlotte Morgan, Rheolwr Lles, Iechyd a Diogelwch a Dysgu a Datblygu
Pwrpas y papur	Cymeradwyaeth
Crynodeb	Gofynnir i'r Bwrdd gymeradwyo Adroddiad Blynyddol Lles, Iechyd a Diogelwch a Dysgu a Datblygu ar gyfer 2025-2026.

Cefndir

1. Dyma'r crynodeb blynyddol o berfformiad Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) o ran Lles, Iechyd a Diogelwch a Dysgu a Datblygu. Mae'r adroddiad yn rhoi trosolwg o sut mae CNC wedi rheoli Lles, Iechyd a diogelwch yn ystod y flwyddyn 2025-26.
2. Yn 2025-26, gwnaethom gamau sylweddol pellach i roi ein Strategaeth ar waith. Mae penwadau o 2025-26 yn cynnwys:
 - a. Mwy o ymgysylltiad ag adrodd am beryglon.
 - b. Adolygiadau o ddigwyddiadau difrifol. Adolygwyd saith digwyddiad difrifol a damweiniau fu bron â digwydd, gan ddefnyddio'r weithdrefn adolygu digwyddiadau difrifol. Roedd y digwyddiadau hyn yn ymwneud â gweithgareddau coedwigaeth a wnaed gan gontractwyr, a defnyddio offer gwaith gan staff CNC, a oedd wedi arwain at anaf. Anafiadau a digwyddiadau sy'n arwain at golli amser gwaith (LTIs) y mae'n rhaid eu hadrodd o dan RIDDOR. Cafwyd adroddiadau o bum digwyddiad a phum digwyddiad a arweiniodd at golli amser gwaith (LTI) ar gyfer 2025-26.o dan RIDDOR.

- c. Cymeradwywyd Strategaeth Lles, Iechyd a Diogelwch (WH&S) 2026-2030 gan y Tîm Gweithredol a'r Bwrdd.
- d. Ym mis Rhagfyr 2025, llwyddodd CNC i sicrhau cofrestriad ISO 45001 unwaith eto: 2018.
- e. Holiaduron cyn-gymhwyso. Cafodd cyfanswm o 92 o holiaduron cyn-gymhwyso eu hasesu, ar gyfer nifer o wahanol dimau. Pwrpas yr asesiad hwn yw sicrhau bod y contractwyr a'r cwsmeriaid rydym yn gweithio gyda nhw wedi cael eu hasesu'n briodol.
- f. Partneriaeth gydweithredol barhaus gyda'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch, CNC a Chytundeb Diogelwch y Diwydiant Coedwigaeth.
- g. Cyflawnwyd gwelliannau a datblygiadau pellach gennym, megis:
 - i. Sawl menter lles penodol drwy gydol y flwyddyn, e.e. caffis menopos; Mis Ymwybyddiaeth o Straen, diwrnodau asesu lles, ac ati.
- h. Adolygwyd ac addaswyd nifer o bolisiâu a gweithdrefnau iechyd, lles a diogelwch yn unol â newidiadau deddfwriaethol.
- i. Darparwyd 316 o gyrsiau hyfforddi i gyd a oedd yn ymwneud ag iechyd a diogelwch i staff CNC.
- j. Er mwyn sicrhau eglurder, adolygwyd y datganiad effaith yn y gofrestr risg strategol. Diwygiwyd y diffiniadau o effaith a thebygolrwydd i sicrhau bod tystiolaeth a meini prawf clir yn sail i unrhyw newid i'r deial risg.

Goblygiadau ehangach

- (a) **Cyllid:** Cydnabyddir bod gan gamreolaeth Lles, Iechyd a Diogelwch oblygiadau ariannol sylweddol. Rydym yn gweithio gyda'r busnes i barhau i roi systemau newydd ar waith er mwyn rheoli ein risgiau iechyd, diogelwch a lles, a thrwy wneud hynny lleihau unrhyw gostau. Yn ogystal â diogelu ein staff a'r rhai sy'n gweithio ar, ac sy'n defnyddio'r ystad mae CNC yn ei rheoli, gallai goblygiadau ariannol sylweddol ddeillio o fethiannau i weithredu system Lles, Iechyd a Diogelwch gadarn.

Y Camau Nesaf

- 3. Byddwn yn parhau i gefnogi'r busnes i sicrhau bod risgiau i les, iechyd a diogelwch yn cael eu rheoli'n effeithiol gan CNC. Wrth edrych ymlaen, bydd angen i CNC gynnal a hefyd datblygu a gwella mwy ar ein diwylliant cryf ein hunain o fonitro a dysgu gyda golwg ar les, iechyd a diogelwch. Bydd hyn yn parhau i fod yn elfen allweddol o'n strategaeth yn y dyfodol er mwyn symud ymlaen.
- 4. Cynhelir adolygiad o'r lefel risg strategol gan fod symudiad tuag at y gofrestr risg newydd.

5. Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth a gasglwyd a'r gwersi a ddysgwyd wrth ddatblygu ein strategaeth a'n cynllun gweithredu ar gyfer y dyfodol.

Argymhelliad

6. Gofynnir i'r Bwrdd gymeradwyo Adroddiad Blynyddol Lles, Iechyd a Diogelwch a Dysgu a Datblygu ar gyfer 2025-26.

Mynegai o Atodiadau

Darparu unrhyw wybodaeth ategol:

Atodiad 1 - Adroddiad Blynyddol Iechyd a Diogelwch Gweithle 2025-26

Proses gymeradwyo / ymgynghori

Proses gymeradwyo / ymgynghori Yn gyfrifol: Pwy sydd wedi datblygu'r papur/y broses a phwy sydd wedi cael rhoi mewnbwn?	Datblygwyd y papur gan Charlotte Morgan.
Yn atebol: Pwy sy'n atebol am gymeradwyo yn y pen draw? Pwy yr ydym/y byddwn yn gofyn iddynt gymeradwyo?	Gofynnir i'r Bwrdd gymeradwyo.
Ymgynghorwyd â : A phwy ydym ni wedi ymgynghori hyd yma? Os oes angen cymeradwyaeth, a yw hyn wedi'i drefnu? A fydd angen ymgynghori pellach?	Grŵp Busnes Gwasanaethau Corfforaethol Tîm Gweithredol Pwyllgor Pobl
Wedi'u hysbysu : Pwy sydd wedi cael gwybod neu sydd angen mwy o wybodaeth am y gwaith?	Fel uchod

Annex 1 – WH&S and L&D Annual Report 2025-2026

Summary

This is the annual report to inform of NRW's Wellbeing, Health and Safety (WH&S) and Learning and Development developments in 2025/2026 including:

- Improvements to our safety management systems
- Performance
- Actions/initiatives that have been put in place.

Overview

The NRW Wellbeing, Health and Safety Strategy and Improvement Plan for 2021 – 2024 were approved in September 2021. In order to align the WH&S strategy with the People strategy there was an agreement for a 12-month extension.

The WH&S Strategy clearly demonstrate that NRW values its staff and customers and wants them to be safe and thrive because of the positive culture and benefits of working to support the natural resources of Wales.

Headlines from 2025/2026 include:

- RIDDOR Reportable LTI's and Injuries. Five RIDDOR reported incidents and five lost time incidents (LTIs) for 2025/26.
- Increased engagement in Hazard reporting.
- Continued positive progress in Active monitoring reporting for 2025/26.
- Serious Incident Reviews (SIR) – We reviewed seven serious incidents and near misses using the serious incident procedure. These incidents involved forestry work activities undertaken by contractors and the use of work equipment by NRW staff which led to an injury.
- The WH&S strategy 2026-2030 was approved by Executive Team (ET) and Board.
- We have continued to deliver training for managers and team leaders on reporting and investigating incidents. The importance of managing health and safety risks and supporting staff have been delivered through campaigns, with the WH&S forums and managers playing an important role in raising awareness of the need to report incidents.
- NRW retained registration to ISO 45001:2018 in December 2025.

- A total of 92 pre-qualification questionnaires were assessed, for a number of different teams. This assessment is required as part of health and safety legislation and ensures that our contractors and customers have been assessed prior to undertaking any work on NRW estate.
- 316 WH&S related training courses were undertaken by NRW staff.
- More detail on the headlines is provided below.

National Wellbeing, Health & Safety Committee

The National Wellbeing, Health & Safety committee met four times in 2025/26 to discuss issues raised, update on progress and provide guidance and recommendations, addressing wellbeing, health and safety matters at a strategic level. Topics have included:

- Review of the Strategic Risk Register, particularly the WHS risks
- Incident reporting and analysis of data
- Discussion and review of current Serious Incident Reviews (SIR), with monitoring of actions
- Consideration of Internal and external audit findings and recommendations
- Feedback from Regional Forums and Trade Union representatives

The introduction of the SIR report has resulted in positive discussions surrounding causal and contributory factors as well as the lessons learnt. These discussions have focussed committee members on target areas within their directorates.

In 2025/26, all the WH&S forums continued with the action focussed approach developed previously, raising awareness of their existence and playing a role in delivery of the strategy and improvement plan items. They also focussed their attention on local initiatives and development of action plans on priority issues.

The WH&S forums have seen an increase in engagement with employees to address WH&S issues that affect day-to-day working alongside discussions on best practice seen in the organisation. The WH&S forum reps regularly bring discussion points, areas of concern and best practise to the meetings and this has resulted in enhanced engagement. To reflect the Directorate changes, it was agreed at the National WH&S Committee that there will continue to be three WH&S forums.

Performance – health and safety

- Reporting of Injuries, Diseases and Dangerous Occurrences Regulations 2013 (RIDDOR) incident is a particular type of incident that is required to be reported to the Health and Safety Executive (HSE)
- A lost time injury (LTI) is where a member of staff is injured during the course of their work, and they have subsequently had time off or been on light duties as a result of their injuries (reportable under RIDDOR if over 7 days). Lost Time starts the first day after the person was injured. The LTI figure does not include LTI's that became RIDDOR reportable.

- An injury with no lost time (Non-LTI) is where a member of staff is injured during the course of their work but only needed minor 1st aid treatment and subsequently have not had any time off work.
- A Near Miss is an unplanned or uncontrolled event that does not cause injury, ill health or damage, but could do so.
- Member of public injuries relate predominantly to mountain bike accidents on our purpose-built trails, and slips, trips and falls on walking trails. Trails are risk assessed and routinely inspected periodically and are also inspected following an accident.
- Public near misses are predominately public incursions on to live harvesting sites or illegal off-road motorcyclists abusing contractors/members of the public.

Accident and near miss statistics

Total numbers can be found [Appendix 1](#)

RIDDOR / LTIs

- There were 5 RIDDOR reportable incidents in 2025/26. The RIDDORs consisted of:
 - a fall from a low height resulting in a knee injury
 - a slip resulting in a back injury
 - a slip resulting in an ankle injury
 - a slip resulting in a knee injury
 - a slip resulting in an ankle injury
- There were 5 staff LTIs that were not RIDDOR reportable in 2025/26. The LTIs consisted of:
 - a manual handling repetitive injury
 - an anaphylactic shock
 - a slip resulting to a twisted ankle
 - a broken ankle
 - a slip resulting in a bump to the head

Injuries

- Staff injuries have seen a small increase in comparison to previous years (with the exception of 2023-2024).

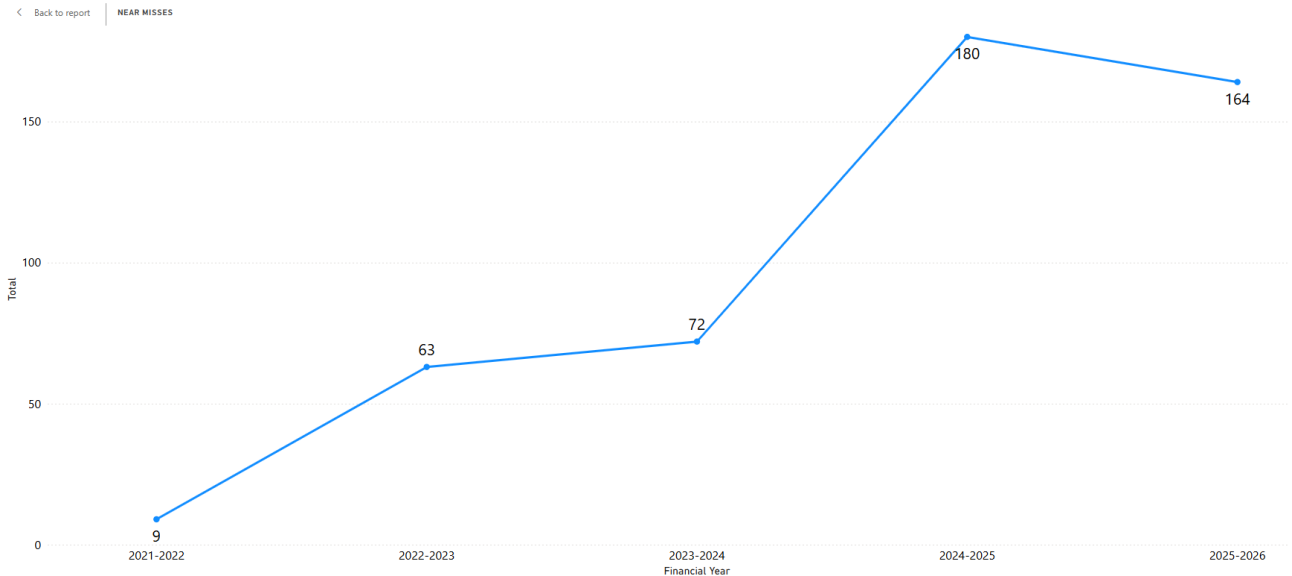
This upward shift is likely linked to the organisation's heightened emphasis on accurate and consistent reporting, rather than a genuine rise in incidents. When reporting becomes a targeted focus, it's common to see numbers increase as under-reporting decreases and staff become more confident in logging injuries (Reports by Directorate can be found in [Appendix 2](#)).

- Statistics consistently show that within NRW, slips, trips and falls remain the leading cause of injury throughout the year ([Appendix 3](#)). The outdoor nature of our work—often carried out on uneven, wet or unstable ground—plays a significant role in this trend.

To address this risk, targeted toolbox talks (TBT) have been shared on slips, trips and falls at regular intervals. These sessions reinforce good practice, highlight seasonal hazards, and remind teams of the behaviours that prevent incidents. In addition, a dedicated toolbox talk on checking the condition of PPE, ensuring staff understand how to identify wear, damage or deterioration before it leads to an avoidable injury was shared.

Near Miss Reporting

- Near-miss reporting involving staff has shown a slight decrease compared with 2024–25, but when viewed over a longer period, there has been a substantial overall increase since 2021–22.

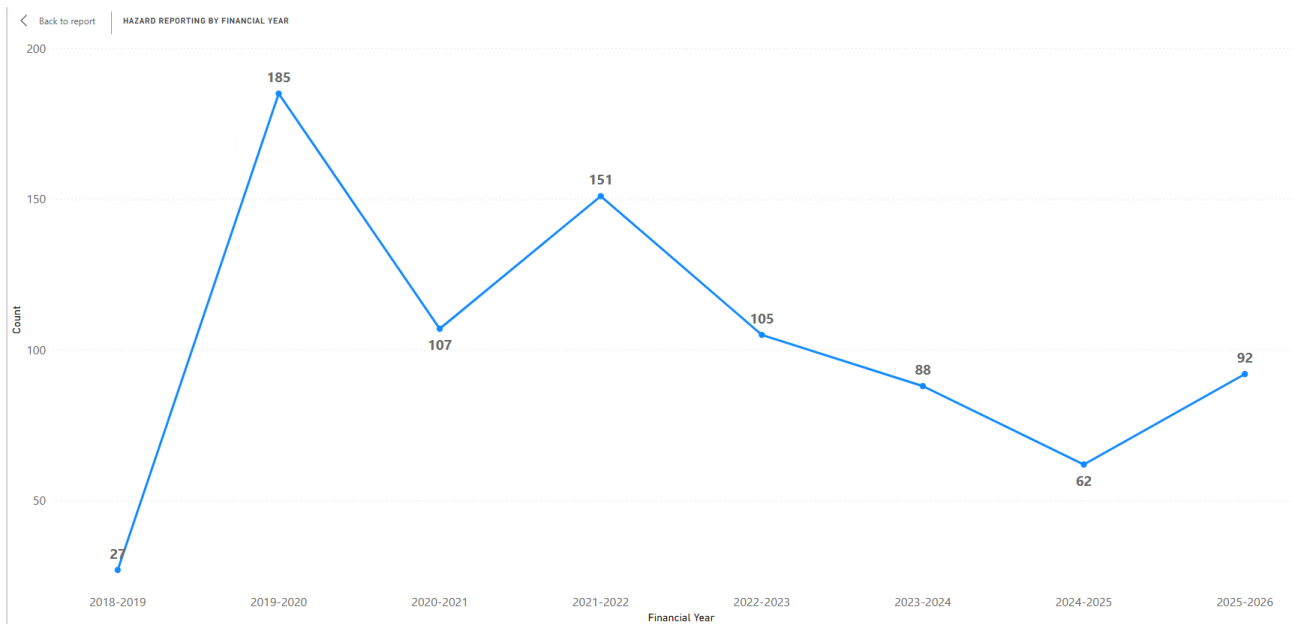

This pattern suggests that although reporting dipped slightly in the most recent year, NRW has made significant progress in strengthening its reporting culture over the past several years. A breakdown by Directorate can be found in [Appendix 4](#).

- Statistics show that the leading cause of near misses have been identified as driving at work ([Appendix 5](#)). This is closely followed by Electric Vehicle (EV) issues – this category was added during Q3 to allow for easy identification and analysis of EV related issues. To address the risk of driving at work, a targeted TBT was cascaded to remind colleagues of the measure that they can take when driving for work. In addition a TBT on lone and/or remote working was shared.
- Near misses by contractors has increased overall since 2024-25 ([Appendix 6](#)). This upward trend indicates a positive shift in the working relationship and safety culture between NRW officers and contractors. Increased reporting typically reflects greater trust, clearer expectations and improved communication around safety responsibilities.

Hazard Reporting

- Hazard reporting has increased during this financial year, largely due to the improved accessibility of AssessNET through the mobile app.

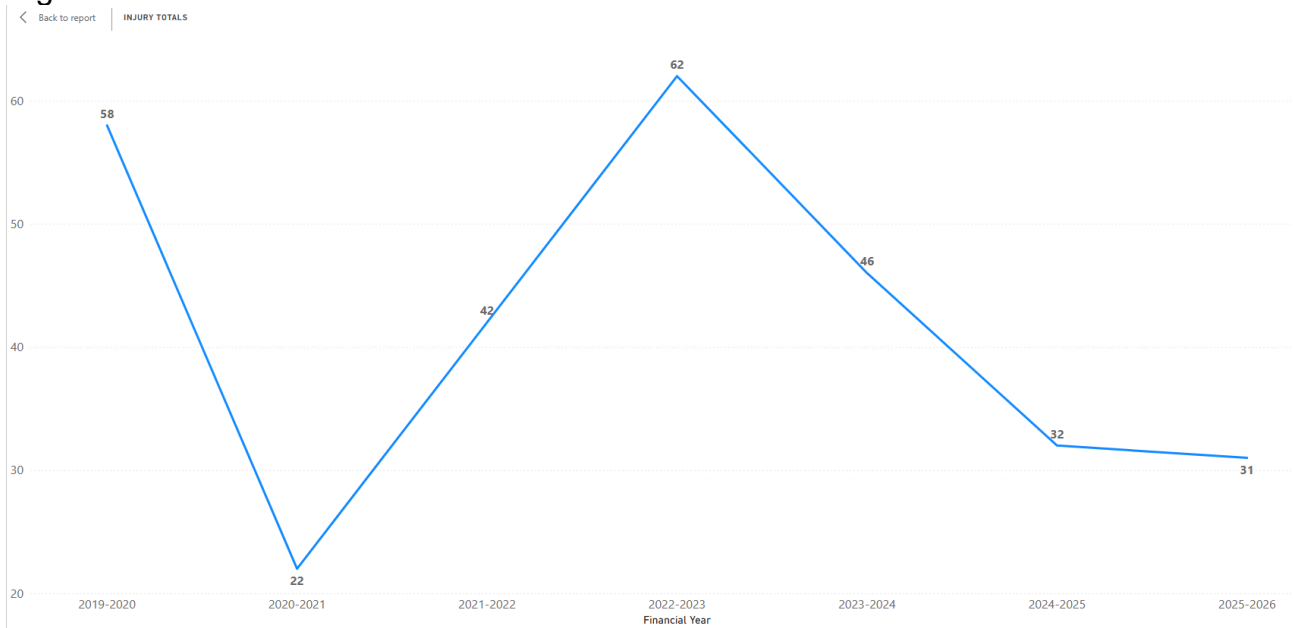

The easier reporting process has enabled staff to log hazards more quickly and consistently, contributing to a stronger overall reporting culture.

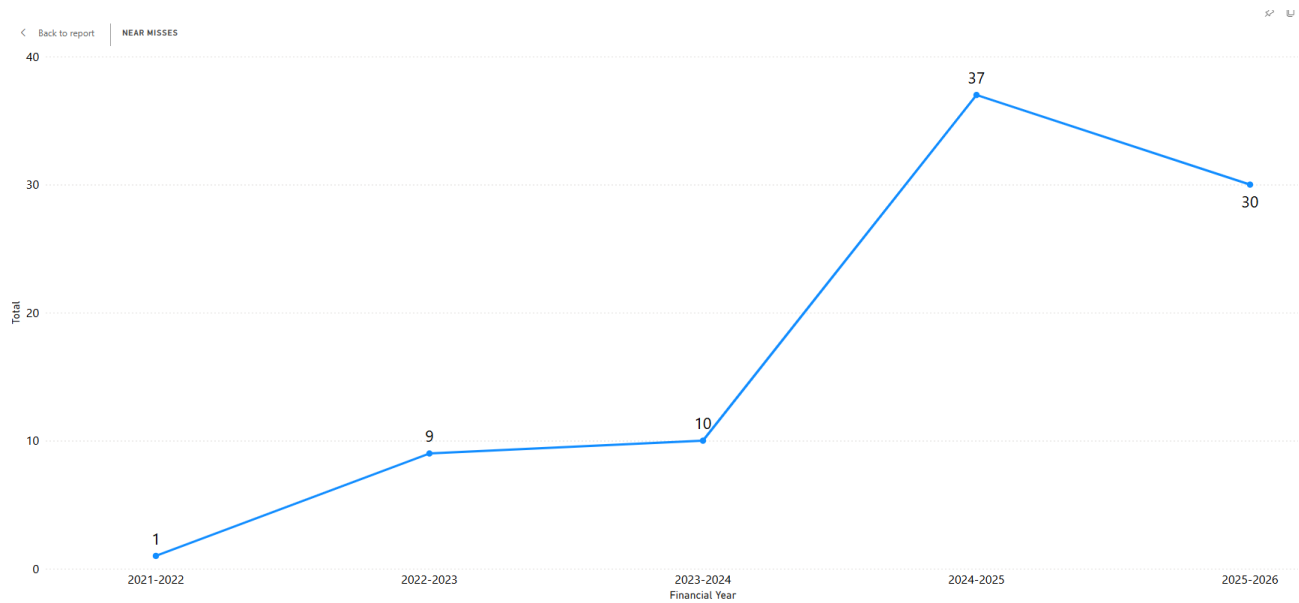
- Statistics show that access / egress issues are the most common classification of hazards. On analysis of this data, there is no clear type of access / egress issue to target. The second most common cause of hazard type is slip / trip / falls. To address this hazard, targeted TBT have been shared on slips, trips and falls at regular intervals.

Members of the Public (MoP)

- Reported MoP Injuries have been on a downward trend since 2022-23 with a very slight increase in 2025-26.

- MoP near miss reports have seen a decrease in reporting during financial year 2025-26.

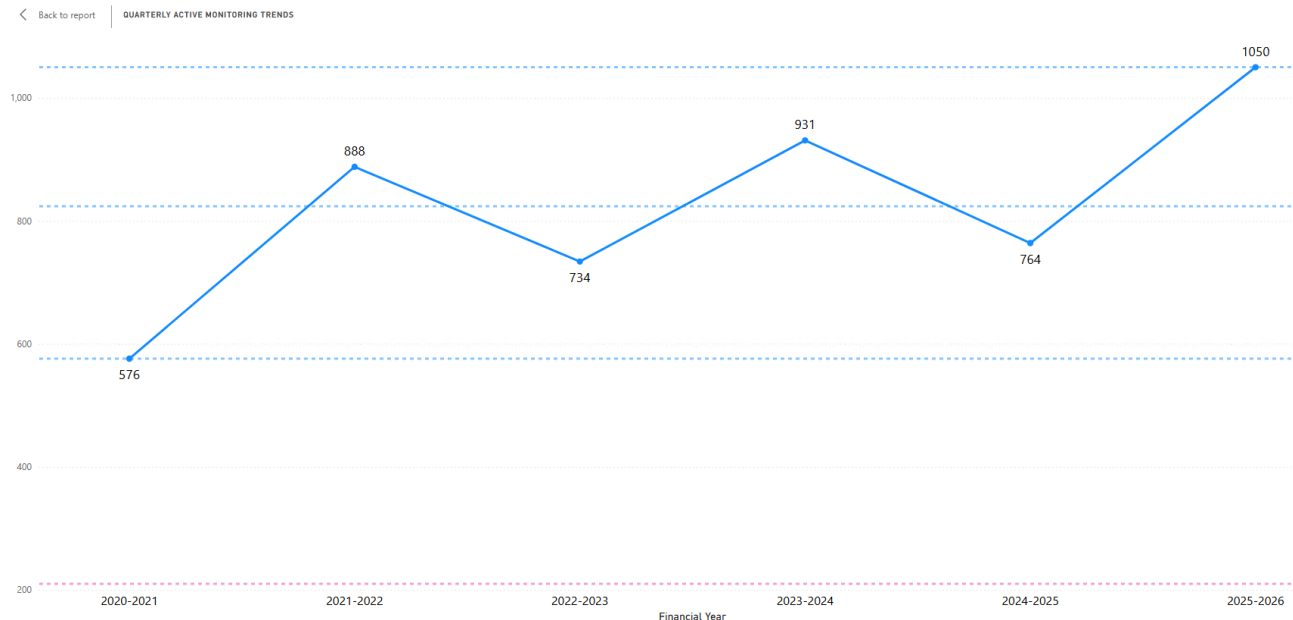
Fatalities

MOP and Contractor fatalities reported to NRW are below. The reported fatalities could have taken place on NRW estate or were reported to NRW as we were seen at the time of report to have a vested interest.

	2025-2026	2024-2025	2023-2024	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017
NRW Staff	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Contractors	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
MOP	3	5	2	5	8	0	0	1	2	4

Active monitoring

It is pleasing to note that the active monitoring process is well established in NRW which can be seen by the increase since 2020.

Breakdown by directorate can be found in [Appendix 8](#).

Each Directorate has set an active monitoring target to achieve per month, and it is pleasing to note that this is having an impact on the number of active monitoring reports being undertaken.

To further support the reporting of active monitoring, a QR code and portal access to recording active monitoring has been rolled out. This will allow staff members at every level to record active monitoring.

To further support an allow analysis of this rich data, NRW will in 2026/27 look to procure software that will assist and analyse the reports.

Proactive actions taken during 2025-26

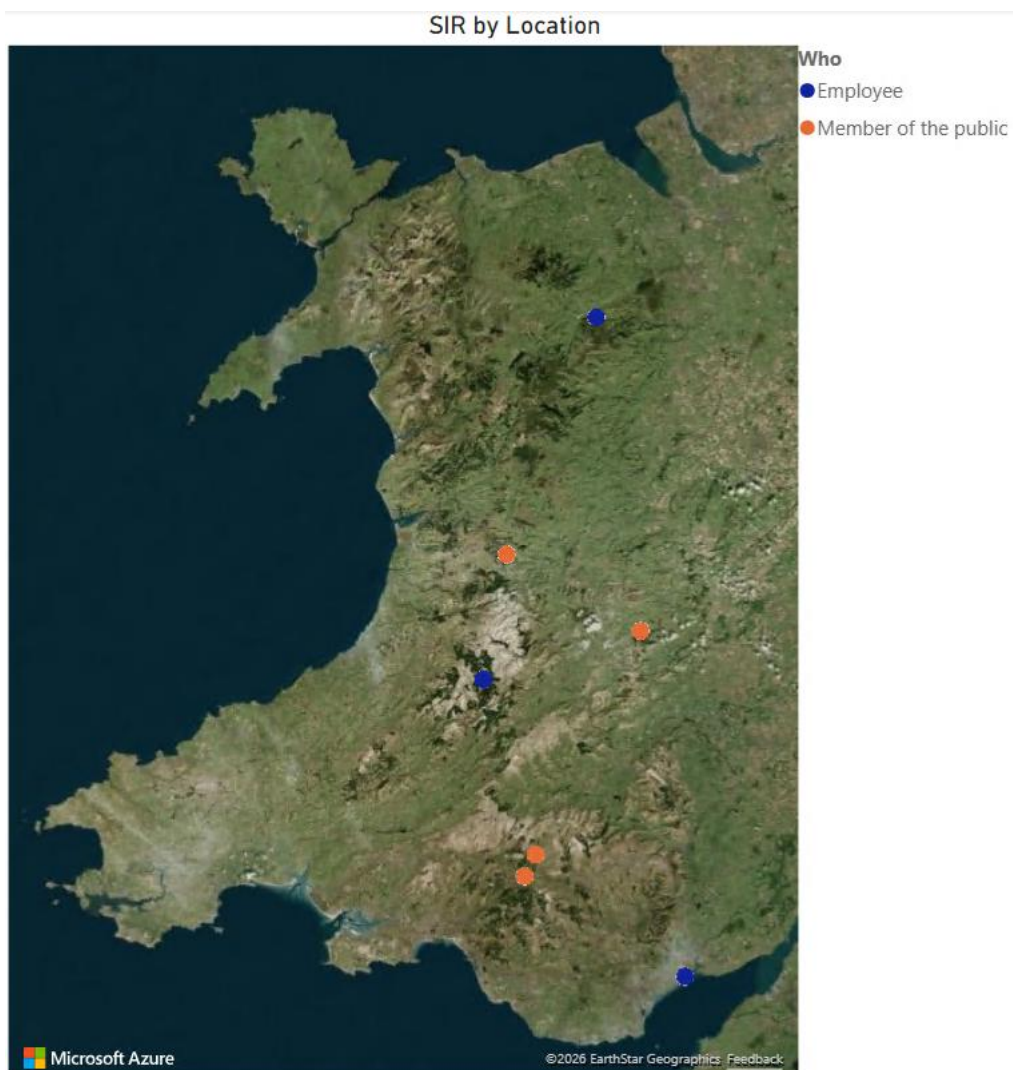
- NRW has delivered targeted WH&S training for managers and team leaders, with a specific focus on improving near miss reporting. As a result of this training, leaders are now actively encouraging staff to report near misses through regular WH&S forum discussions, ongoing monitoring, and their day-to-day line management responsibilities.
This increased engagement in the process is reflected in a noticeable rise in near miss reporting, demonstrating stronger safety awareness and a more proactive reporting culture across teams.
- It is also encouraging to note the continued efforts of local WH&S forums to improve both the quantity and quality of incident reports. These forums have played a key role in ensuring that incidents are properly investigated and closed off by line managers,

strengthening accountability and supporting a more proactive safety culture across the organisation.

- A further 900 licences have been procured to enable field employees to access AssessNET while undertaking work activities on site. Expanding access to the system supported timely incident and near miss reporting and has strengthened overall engagement with WH&S reporting processes.

Serious Incident Reviews

Seven serious incident reviews were opened in 2025-26 using our serious incident review process, with the WH&S Lead Specialist Advisors, with involvement from the team leaders, Heads of Place and the Trade Unions.

Details on the seven serious incident reviews are set out below:

Near Miss – Member of Staff – Car Jack

When changing a vehicle tyre due to a puncture on a forest road, the car fell off the jack.

Incident – Member of Staff – Peterstone Excavator

An excavator became bogged on the embankment of a reservoir.

Fatality – MOP – Motorbike 1 Permissions

A MOP was a motorbike as part of an organised group on the NRW estate.

Fatality – MOP – Motorbike 2

A MOP was riding a motorbike on green lane and information provided suggests that they collided with a branch, however NRW have never formally notified of this incident.

Injury – MOP – Waterfalls 9

A MOP fell from a closed footpath causing multiple injuries.

Fatality – MOP – Waterfalls 10

A MOP walked into the waterfall and drowned.

Injury – Member of Staff – Corwen Forest

Member of staff slipped and fell, sustaining a serious back injury whilst inspecting forest block.

Engagement with stakeholders

The Health & Safety Executive (HSE) and Forest Industry Safety Accord (FISA)

NRW have continued to engage with the HSE through attendance at bi-annual Arboriculture and Forestry Advisory Group (AFAG) meetings. The HSE's policy lead for forestry, attended NRW's chainsaw task and finish group to help set the scene by providing chainsaw related accident statistics along with an important reminder of what the HSE look for in terms of operator competence.

Joint Confor/FISA/NRW Safety Day

Members of the WH&S team attended a jointly organised safety day, where the team delivered a presentation on incident statistics and co-presented a session on incident investigation. Attendees were asked to complete "concern cards" so that NRW had an idea of the concerns and issues. This was then used to facilitate group discussions about near misses and ways in which to improve safety standards in the forest industry.

Timber Customer Liaison Day

Members of the WH&S attended and delivered a presentation for NRW's annual timber customer liaison day. This covered health and safety statistics, learning and performance, an update on the timber sales pre-qualification process, a recap on the success of the joint Confor/FISA/NRW safety day, and FISA engagement.

Forestry & Land Scotland and Forestry England

Members of the WH&S team continue to meet periodically with peers from Forestry and Land Scotland, and Forestry England, to discuss common WH&S related issues.

Dee Conservancy

Dee Conservancy is the formal name given to a defined harbour area for which Natural Resources Wales (NRW) is the conservancy, harbour and local lighthouse authority. This harbour area includes the River Dee and its estuary, extending from Wilcox Point downstream of the weir at Chester, seawards to an imaginary line linking the Point of Ayr on the Welsh coast to Hilbre Point on the Wirral peninsular.

The Port Marine and Facilities Safety Code 2025 published by the Department of Transport (DfT) requires harbour authorities to publish a safety plan for marine operations. The Dee Conservancy Marine Safety Management System (DCMSMS) has been developed to meet this Code.

A formal review of the DCMSMS was carried out by the Duty Holder in conjunction with the Designated Person and the Dee Conservancy Harbour Master (DCHM) on 3rd November 2025. The Duty Holder accepts the findings of the formal review, which are communicated in Designated Person's Report.

With the retirement of Gareth O'Shea, Dominic Driver has been appointed to the role of Duty Holder in the interim.

Contractor Management

A total of 92 pre-qualification questionnaires were assessed, for a number of different teams. This ensures contractors and customers who work on NRW land are adequately assessed at the pre-qualification stage, to ensure that they are competent and have made suitable arrangements in place to manage WH&S.

Where potential contractors/customers/suppliers fail the initial assessment, further guidance is provided in that area to allow them to re-submit further supporting evidence. The guidance is reviewed and updated to improve the process for NRW's contractors and customers.

Undertaking this action ensures that NRW is fulfilling its legal obligations and also provides NRW with assurance that our customers and contractors have robust systems and procedures in place to manage Health and Safety when working for NRW.

Performance – Wellbeing and health

Occupational health statistics

Summary of annual activity

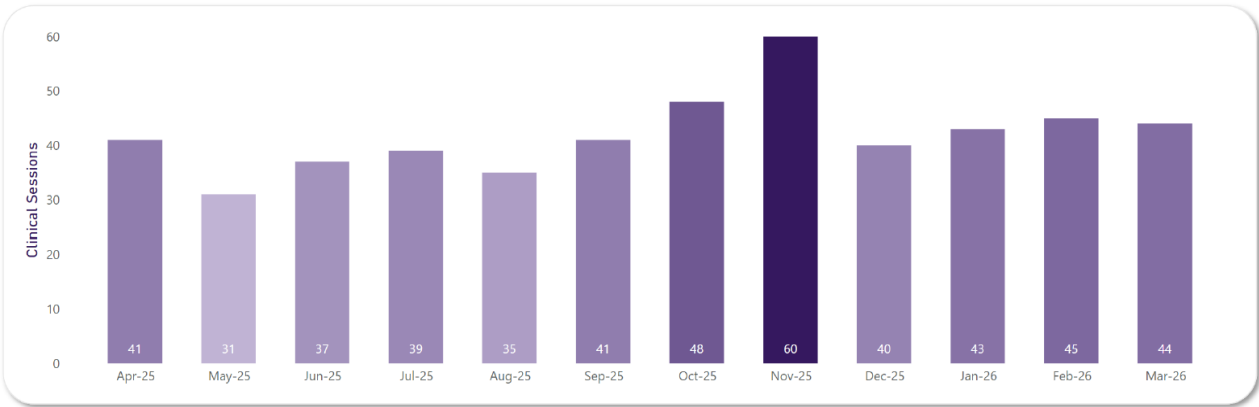
Occupational Health continued to play a key role in supporting staff health during the year, with 300 referrals recorded, an increase of around 11% compared with 270 referrals in the previous year. The most common reasons for referral were work-related stress and musculoskeletal issues, highlighting ongoing priorities for early intervention and effective workplace support. Beyond occupational health, within NRW, there is wellbeing support noted in wellbeing health and safety update in managers monthly. This is a standing item which details what is available for all employees to support their mental health. Managers have been provided with drop sessions and 1-2-1 sessions to support the implementation and review of team and individual stress risk assessments.

Due to the external occupational health provider upgrading their portal and systems this has resulted in graphical data and visual trend analysis not being included in this report.

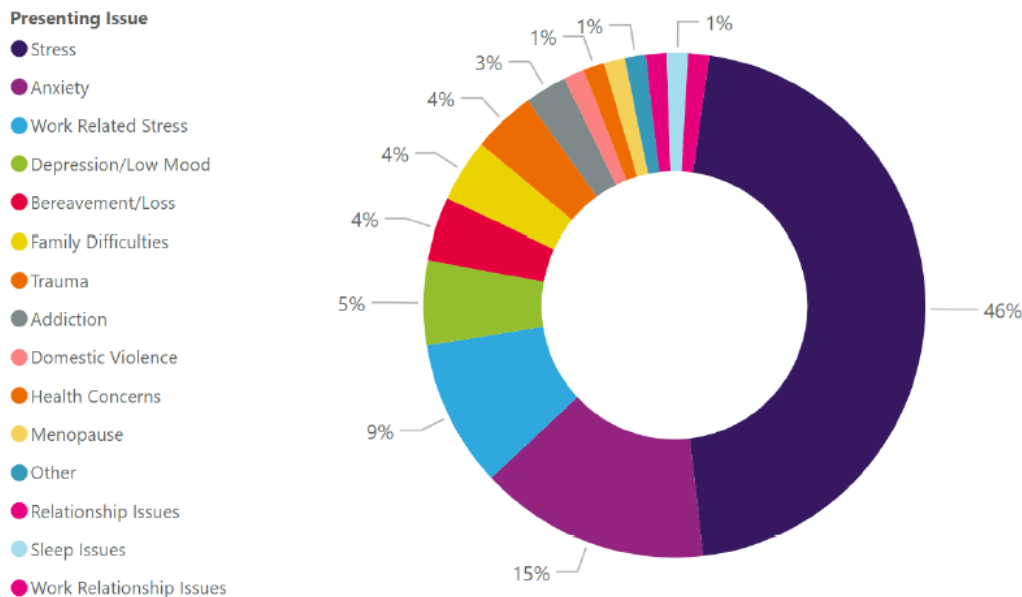
Employee Assistance Programme (EAP)

The EAP continued to play an important role in providing early intervention and confidential support to staff throughout the year. Usage levels remained steady across a wide range of personal and work-related concerns, particularly those linked to mental wellbeing, stress and anxiety. Access to counselling, advice and self-help resources has enabled staff to seek support at an early stage, helping to reduce escalation and complementing wider Occupational Health and wellbeing support across the organisation.

The graph below details the number of clinical sessions conducted during the year.

The graph below captures the core concerns brought forward by colleagues during clinical assessment.

Further developments in 2025-26

Corporate Health Standard

In 2025-26, NRW with the support of Public Health Wales and likeminded public sector organisations e.g. Welsh Water, Betsi Cadwaladr Health Board established a mentoring group. In the summer of 2025, Public Health Wales procured the services of RCS Wales to assist in the Peer Mentoring program. This project will gather evidence and research during the discovering phase to review the peer mentoring element.

Wellbeing initiatives

Throughout the year, NRW promoted staff wellbeing through a range of national and organisational campaigns, including Foster Care Fortnight, Mental Health Awareness Week, Loneliness Awareness Week, Cervical Screening Awareness, International Stress Awareness Week, World Suicide Prevention Day and Stress Awareness Month. NRW also became a Fostering Friendly Employer and launched the Heat Scheme, reinforcing our commitment to practical support that improves staff health, wellbeing and work–life balance. These initiatives reminded and encouraged staff to look after themselves and their colleagues, both in and outside of work, and were communicated through the Intranet, Manager’s Monthly Updates, Yammer, and engagement at local WH&S Forums and team meetings.

Progress against wellbeing, health and safety actions / initiatives

Lone & remote working system

Peoplesafe is NRW's lone and remote working system, which was launched in July 2018. The system brings together mobile phones and GPS Spot trackers on one platform, offering a solution that can be used by lone and remote workers in areas of poor or no phone signal.

At the end of the financial year, March 2026, there were 924 users with an average use of 74%. In 2026/27, the lone and or remote working policy and procedure will be launched and communicated to colleagues. This will be supported with a series of training sessions via the Learning Management System (LMS). The aim of this is to further engage colleagues and managers to understand the importance and benefits of the use of the Peoplesafe system.

Policy/procedure update

During the year, NRW focused on strengthening the policy and procedural framework to better support staff through difficult and complex life events. This included introducing new Bereavement and Death in Service, Cancer in the Workplace, Critical Illness and Wellbeing Hour procedures, alongside a revision of the Lone Working Policy. Together, these changes help ensure our approach is consistent, compassionate and reflective of our commitment to employee wellbeing.

Staff Alert System (SAS) – Previously Hostile Sites

In Q4, resources were made available to research, develop and launch a new system to replace NRW's hostile sites database. This new system will provide a more secure, modern, and fully DDaT supported platform with improved GDPR compliance and postcode/address lookup. It is built to support colleagues across the organisation – whether they are working at a desk or out in the field. It will be accessible on NRW mobiles, tablets and laptops and is available in either English or Welsh.

The SAS also provides timely, accurate information about potential health and safety risks, helping colleagues make informed decisions before visiting a site.

The expected launch date is early August 2026.

Risk assessment management

Employers in each workplace have a legal duty to ensure the health and safety of workers in every aspect related to their work. The purpose of carrying out a risk assessment is to enable the employer to take the measures necessary for the health and safety protection of workers. As part of being compliant with ISO 45001:2018, all NRW teams will need to

have work activity specific risk assessments. In 2025/26 further work has been progressed to ensure that teams across NRW have suitable and sufficient risk assessments in place. There is a plan for 2026/27 for this to continue with a focus in the Place and Service Directorate. The WH&S team have worked with the business to assist and support and development of the risk assessments in AssessNET.

Risk register

The strategic risk register was revised, reviewed and amended in 2025/26. There is one strategic risk register with a particular focus on WH&S, that of health and safety of staff/contractors/visitors. Work has been undertaken by the WH&S Manager and Executive Director of Operations to ensure that the risk register is effective and fit for purpose. The risk also has a risk appetite statement included. There is a monthly review of the risk register to update and record any completed actions. This is an ongoing project with mitigating actions being updated as and when necessary.

To ensure clarity, the impact statement in the strategic risk register reviewed. The definitions of impact and likelihood were revised to ensure that there was evidence and clear criteria underpinning any chance to the risk dial.

Public Safety Work

Visitor Safety Group (VSG)

NRW continue to sit as a board member of the group promoting public safety best practice in the UK and Ireland and continue to play an active role in the group.

National Nature Reserves (NNR) Audits

There is a rolling combined audit plan of the National Nature Reserves (NNR) which is set by Internal audit which carried out with our colleagues from Conservation Management and Environmental Management and WH&S. This provides our NNR staff reassurance on how they are managing their reserves with respect to public safety, conservation management and environmental management (ISO 14001).

Audits took place for:

- Bryn Mwcog and Cors Bodeilio
- Allt Y Benglog
- Coed Cymerau
- Redhouse Barn and Newport Wetlands

With further site inspections and visits to discuss particular public safety issues taking place at:

- Willow Farm fish trap
- Bala Sluice
- Coed Dolgarrog
- Rhiwbach Mine

Public Safety across NRW

We continue to protect our landscapes, encourage public access where appropriate and achieve levels of risk that are acceptable to society. We do this by having a Public Safety Policy and associated Operational Guidance Note (OGN168) in place, ensuring we have staff who are competent in carrying out Public Safety Risk Assessment (PSRA) and inspection, and review reported member of the public incidents according to our incident management policy.

We follow current best practice, as published by the Visitor Safety Group (VSG) guiding principles which are endorsed by the HSE. There is a work programme in place to ensure all our assets that the public can interact with are risk assessed and inspected according to OGN168. We continue to ensure staff are competent in PSRA and inspection and train relevant staff in this process.

VSG are currently trialling an e-learning package for awareness of managing public safety. This is due to be rolled out to member organisations in 2026-27 and NRW will have access to the training package.

Internal advice and guidance

NRW teams offered Health and safety advice and guidance on estate standards, public safety, forestry, facilities, marine teams, and enforcement teams.

Internal Audit

During 2025-26 an internal audit was undertaken on NRW's working in and near water processes. The audit report was published in Q4 with a moderate assurance rating given.

ISO 45001:2018 Management Standard

In December 2025, NRW received formal confirmation of recertification to ISO 45001:2018.

The re-certification process began in August 2025 and finished in December 2025 with 12 audit days involving various teams across Wales. NRW were successfully awarded re-certification to ISO 45001:2018 standard. There were three minor non-conformities noted.

The ISO 45001:2018 standard is designed to prevent work-related injury and ill-health and to provide safe and healthy workplaces by providing a framework where we can manage and continuously improve our approach to health and safety.

Achieving this standard will help NRW ensure the long-term wellbeing, health, and safety of everyone – staff, visitors, contractors and customers.

NRW should be proud of the achievement, many organisations fail to attain the standard, as it is a difficult standard to achieve and maintain.

Learning and Development (L&D)

Learning Management System (LMS)

The system has continued with a focus on mandatory eLearning with compliance increasing from 77% in April 2025 to 90% in March 2026. Feedback from the business on both course content and access and use of the LMS continues to be extremely positive.

The Training Needs Analysis (TNA) data containing the WH&S training requirements for all posts has been consolidated into one spreadsheet. The information is then being cross referenced against our historic WH&S training records held centrally in L&D. The gap analysis work is ongoing and time consuming with resources secured in September 2025.

Course Delivery

The L&D Team organised a total of 467 courses in 2025/2026 of which 316 courses were categorised as WH&S. These courses are predominantly delivered face to face, with 23 courses delivered virtually this year. WH&S categories cover a range of courses including: Water Safety, First Aid, Hostile Situations, IOSH Managing/Working Safely, 4x4 Driver, Working at Height, Chainsaw courses (Operator and Supervisor), Forest Works Manger, Forklift Trucks, Electricity for Foresters, Safe use of Powered Pole Pruner, Woodchippers and Pesticides.

The L&D continue to manage a number of contracts and frameworks. The team work with Subject Matter Experts (SMEs) from across the business to establish requirements, develop specifications, manage the tender and the contract once in place. Framework contracts have been put in place maximising the four-year term wherever possible.

Training Needs Analysis

In order to maintain certification to ISO 45001:2018, but more importantly be legally compliant to WH&S legislation, the development of Training Frameworks were further progressed in 2025/2026.

The Training Needs Analysis (TNA) has been consolidated into one spreadsheet by the WH&S Team. This spreadsheet has been linked to the data supporting the organogram and is being used to produce a power bi report. Access to this report will be opened up to managers, enabling them to see which courses have been identified for their teams. A process is being developed to capture any changes.

Next Steps and Future Work for NRW in 2025/2026

There has been significant progress in 2025/26 with delivery of key wellbeing, health and safety improvements. However, further progress needs to be made, and we will do this by focussing on priority work areas in 2026/27: -

Leadership

Continuing to improve visible leadership from the Board, Executive Team, Leadership Team, Management Team and Team Leaders, especially about the ownership and management of risk.

Health and Wellbeing

To launch the new WH&S Strategy 2026-2030 and to monitor and evaluate the measurement of performance.

External and Internal Engagement

Continue the engagement with both internal and external stakeholders and work together to improve our WH&S performance. This will include drop in sessions for managers and colleagues on various WH&S topics as well as quarterly meetings with WH&S peers in similar organisations e.g. Forestry Scotland, Forestry England and the Environment agency.

Learning & Development

Continue to assist with key training requirements, the further development of the learning management system with the training needs analysis being transferred, with further gap analysis work to ensure legal compliance and promote the importance of undertaking WH&S training. Determine and develop competency frameworks for the higher risk activities. Implementation and roll out of additional training as identified by the training needs analysis and gap analysis using the funding secured.

System development

Monitor and review the WH&S systems to ensure they are suitable and sufficient.

Performance monitoring & audit

Fully participate in relevant WH&S topics within internal audit programme for 2026/2027.

Enable use of strategic risk register through clear ownership of risk areas and routine assessment of risks.

Staff engagement

WH&S National Committee and Forums continue to actively engage with staff in developing and promoting a safe working environment and culture.

Appendices

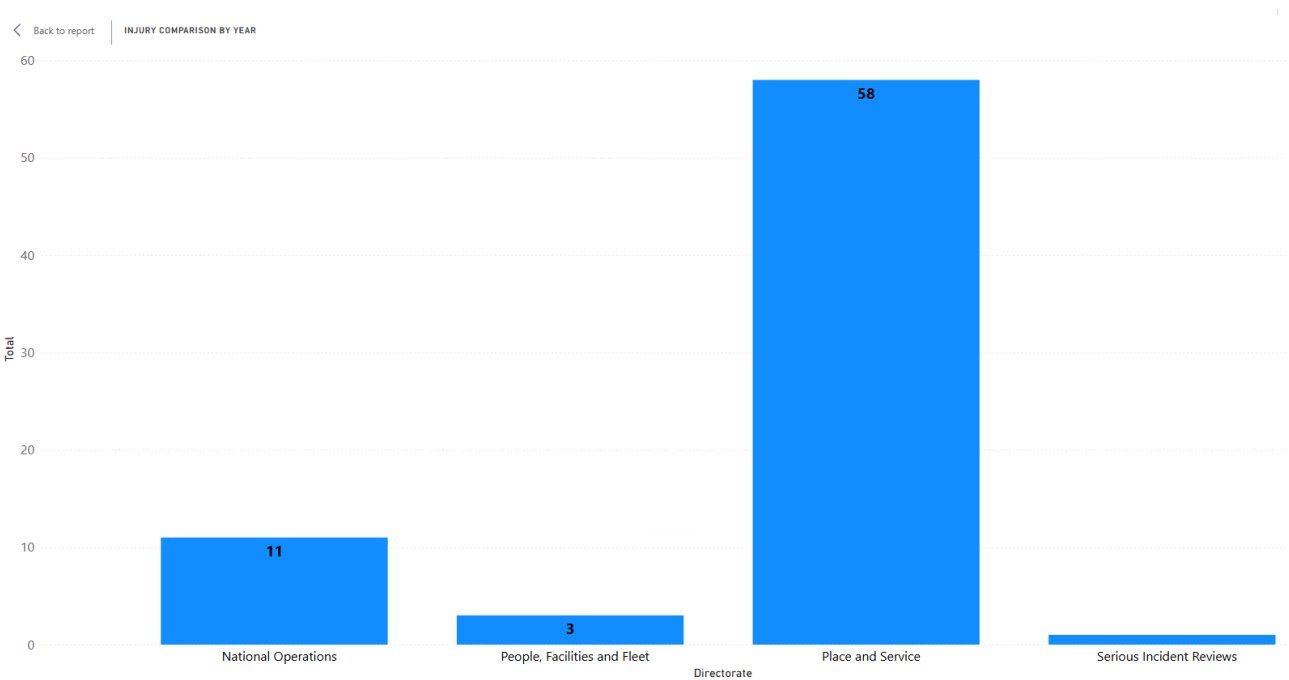
Appendix 1

	2025-2026	2024-2025	2023-2024	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017
RIDDOR – staff	5	2	5	3	7	3	6	2	8	9
Lost time injuries – staff	5	5	6	3	3	1	4	5	8	4
Injuries, no lost time - staff	53	52	65	43	51	19	121	53	59	68
Near miss – staff	162	178	186	175	156	109	183	163	201	232
Serious incident reviews	7	8	5	8	4	4	5	2	3	9
Injuries - contractors	4	5	9	8*	3*	5*	5	9	9	8
Injuries – public	35	26	46	38	38	18	53	53	95	70
Near miss – contractors	53	67	70	68	62	46	50	40	44	62
Near miss – public	30	37	31	33	30	23	33	20	39	27
Property Damage	46	47	48	53	36	35	32	43	48	63
Hazards Reported	92	66	89	199	166	65	83	103	78	6

* Includes 1 RIDDOR Reportable injury to a contractor. This will have been reported to HSE by the contractor but has been included in our statistics to ensure a suitable investigation/review takes place.

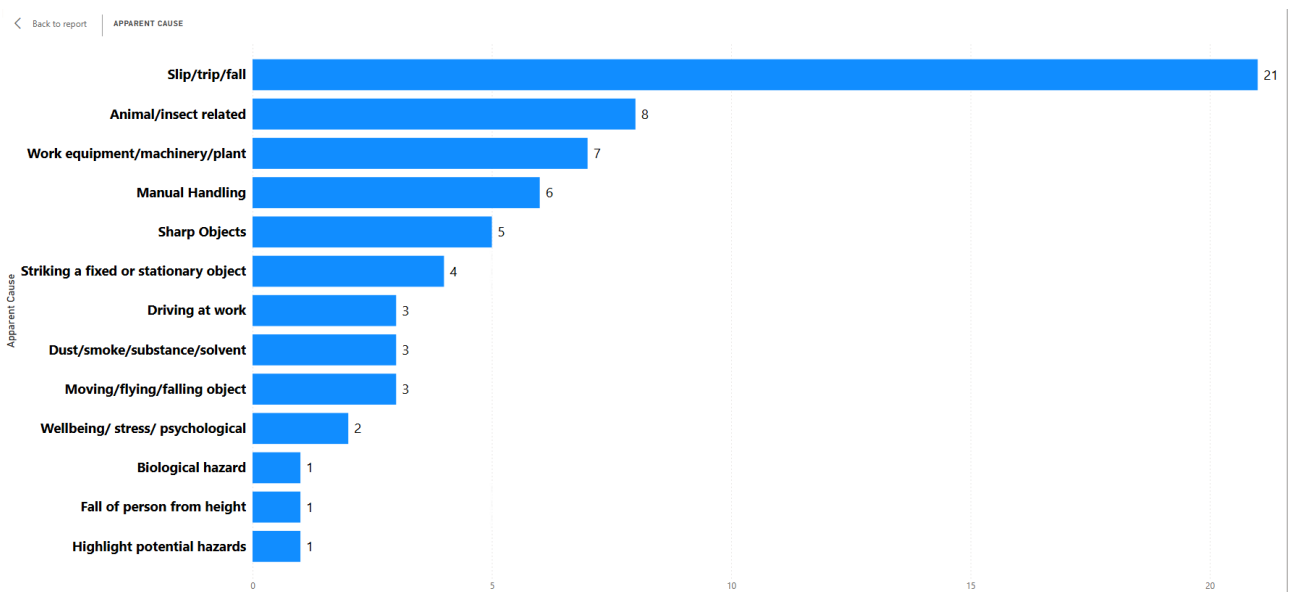
[Return to main document](#)

Appendix 2 – Injuries by Directorate

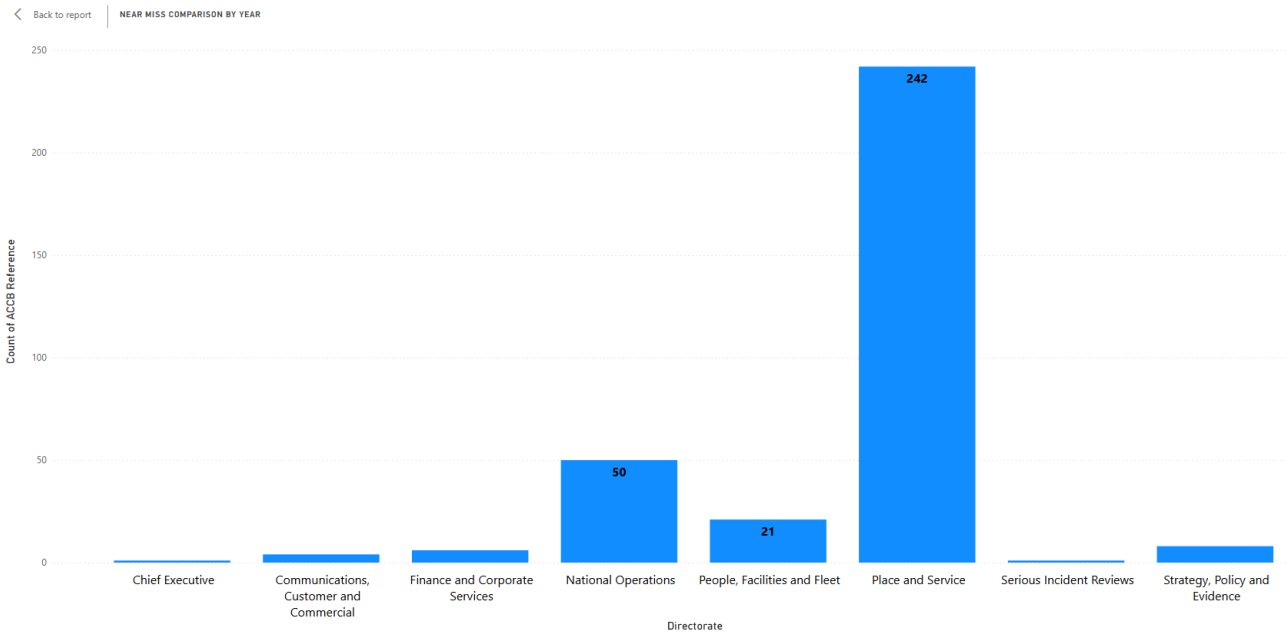
[Return to main document](#)

Appendix 3 – Cause of Injuries

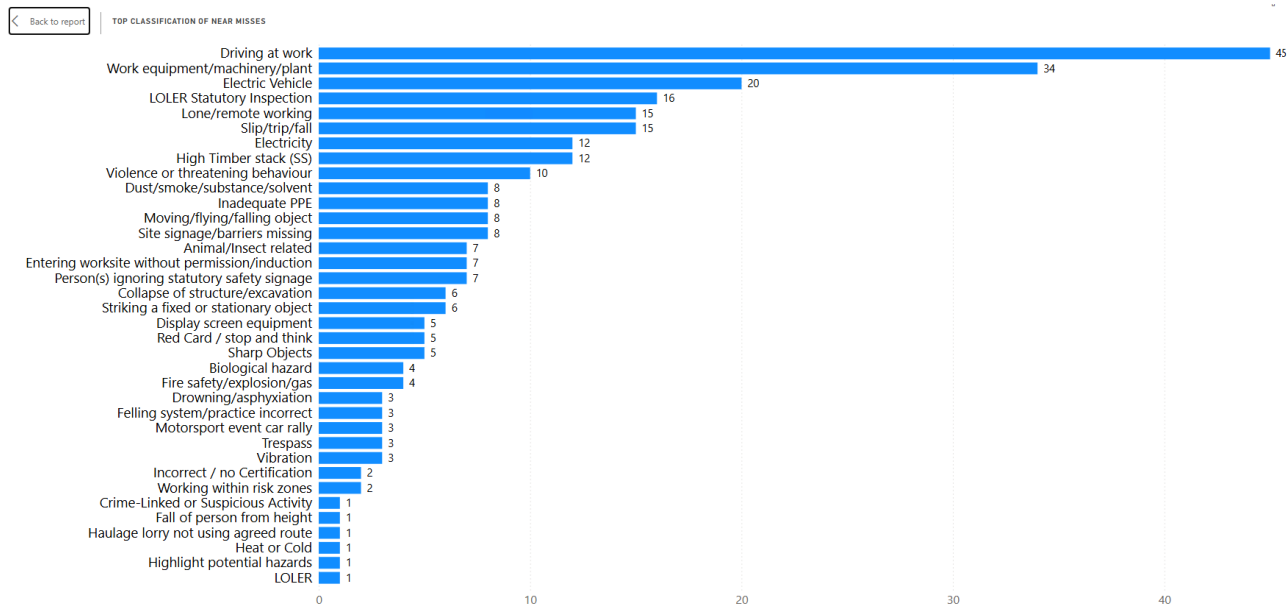
[Return to main document](#)

Appendix 4 – Near miss reported by staff by Directorate

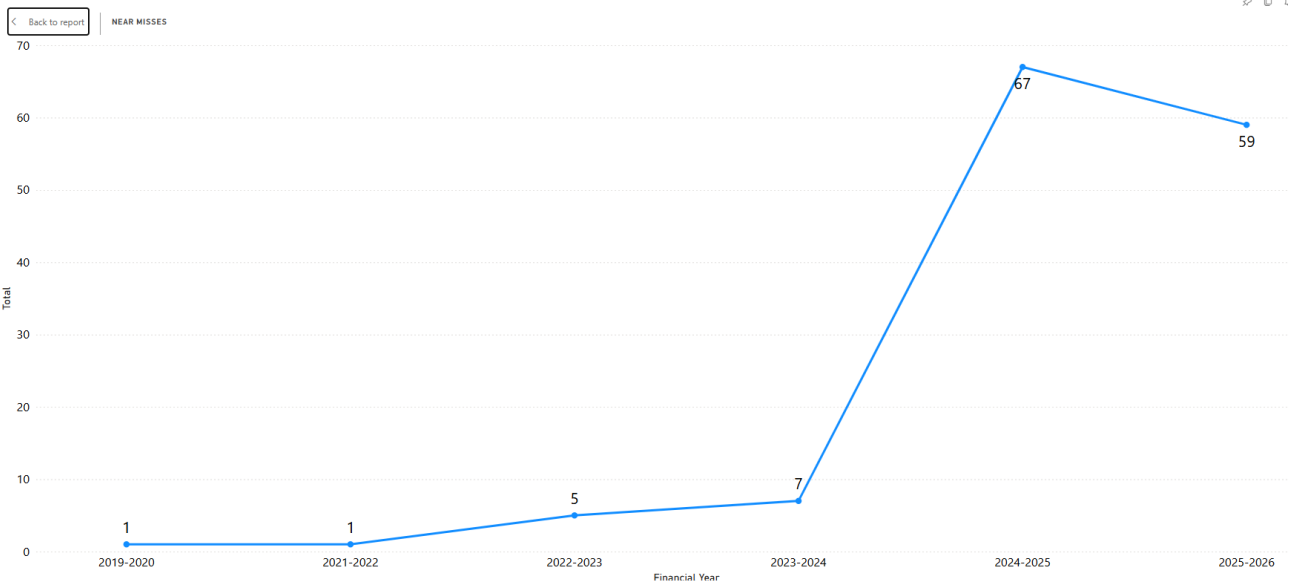
[Return to main document](#)

Appendix 5 – Near miss by category

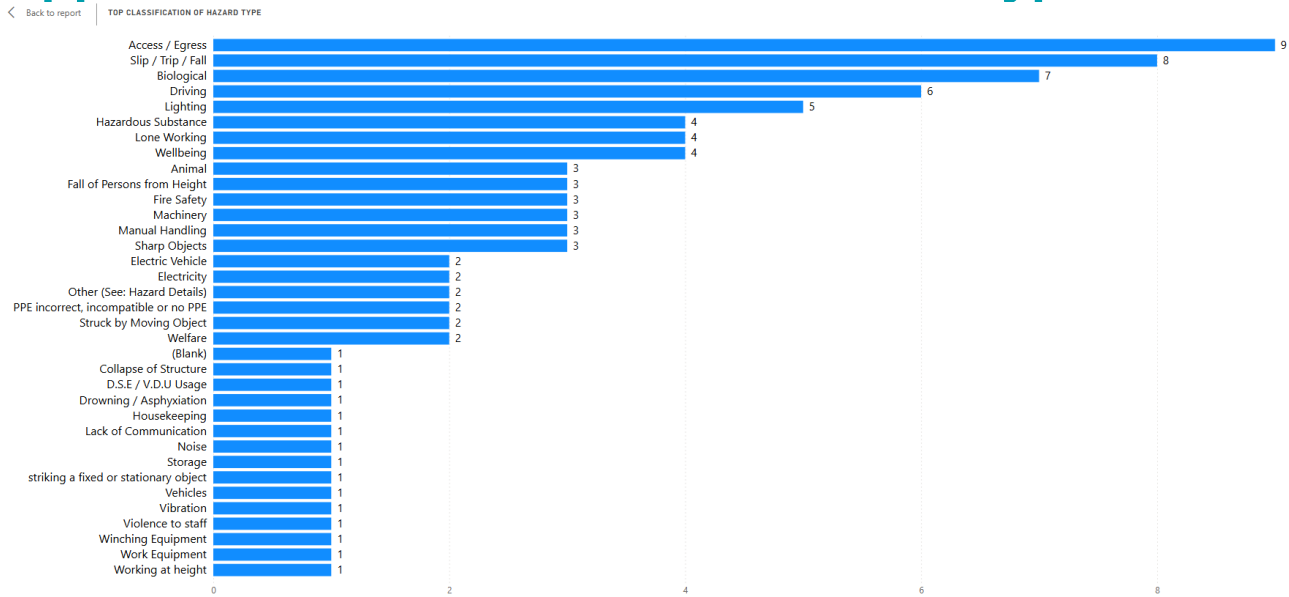
[Return to main document](#)

Appendix 6 – Near Miss by Contractors

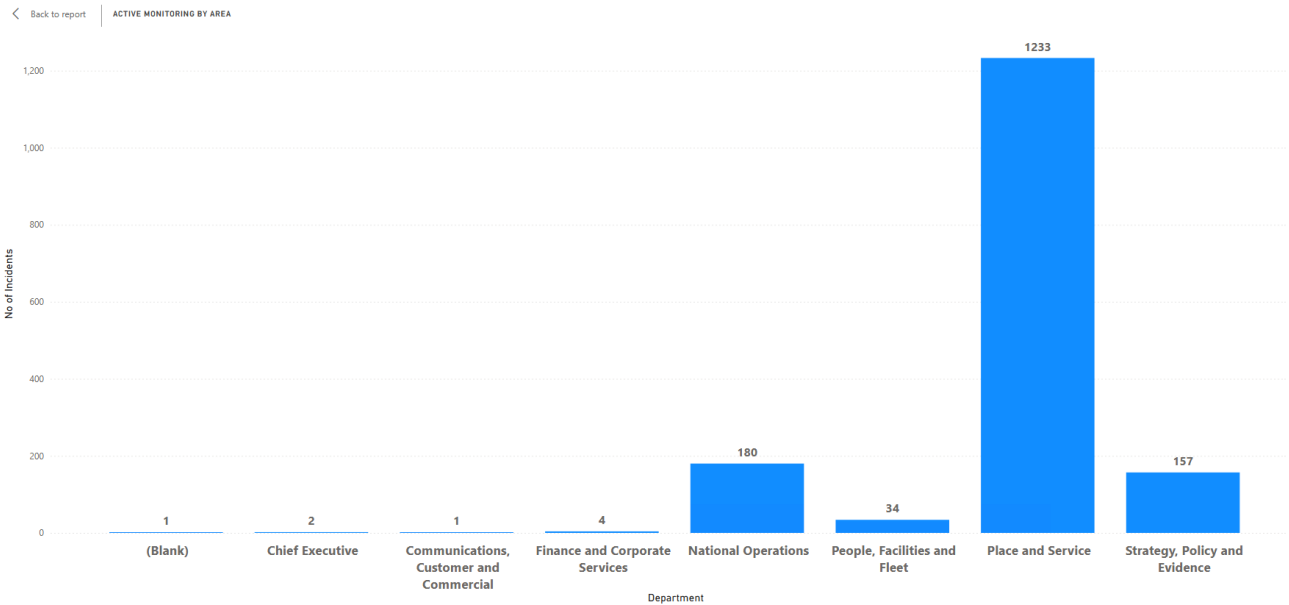
[Return to main document](#)

Appendix 7 – Classification of Hazard Type

[Return to main document](#)

Appendix 8 – Active Monitoring by Directorate

[Return to main document](#)